HTKP Genel Başkanı Erkan BAŞ: "TKP Gelecektir" (Sy:12)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Bir Ekmek Bir Politika

15 Ekim 2016 | Yıl: 2 | Sayı: 35 | On Beş Günlük Gazete | Fiyatı: 1.5 TL | Yurtdışı: 1.5 EUR/1.5 USD

BU MEMLEKET BİZİM

dört nala gelip uzak asya'dan
akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim

kapansın el kapıları
bir daha açılmasın
yok edin insanın insana kulluğunu
bu davet bizim

bilekler kan içinde dişler kenetli
bilekler kan içinde ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak
bu cehennem, bu cennet bizim

yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine
bu hasret bizim

Nazım HİKMET

Ekmeği Fırına Verme Becerisi

Gündemi AKP, MHP ve CHP'nin belirlemesini istemiyorsak biz gündemi belirleyecek konuma gelmek durumundayız. Elimizde muazzam olanaklar mevcut. Parlamentoda 6 milyon oy almış bir partinin bileşeniyiz. Biraz zorlasak 10 milyon oy almak işten bile değil. Hayatın her alanında, toplumsal mücadelelerde varız. Dünyanın en büyük gerilla ordusu en azından karşımızda değil. Ve en önemlisi, başta hükümet partisi olmak üzere, burjuva partilerine seçimlerde oy veren milyonlar aslında bizim tarafımızda.

Un var, su var, tuz var, maya var ama ekmek yapmayı beceremiyoruz. Hatayı kendimizde arayacağız. Başka yolu yok. Sadece bağırıp, çağırmakla, slogan atmayla, basın açıklaması yapmakla olmuyor bu işler. Kendi açımızdan değerlendirirsek önce nitel gücümüzü nicel güce yükseltip onun örgütsel karşılığını yaratmak durumundayız. Aynı zamanda tüm devrimci, demokrat, sosyalist güçlerin cephesini örmeliyiz. Bu konuda çok özel çaba harcamaya gerek yok, kararlılığa ihtiyaç yeterli. Var olan birliktelikleri ve bu birliktelikle içinde olmayanları bir araya getirmek bu amaca ulaşmanın yoludur.

Bu örgütsel ön koşulları oluştururken aynı zamanda yığınlara çözümler önermeliyiz. Örgütlenme, cepheleşme ve iktidara talip güç oluşumu mücadelenin içinde gerçekleşir, kağıt üzerinde olmaz.

Yığınlarla, onların kendi sorun ve istemleri temelinde, yığınların konuştuğu dilde ilişki kurmalıyız. Fabrikalarda, üretim merkezlerinde, bürolarda, mahalle ve semtlerde, köylerde ve kasabalarda halk meclisleri oluşturmalı, bu meclislerde halkın doğal önderlerinin rol üstlenmesini sağlamalıyız. Bu çalışmalara uygun, onları güçlendirici merkezi ve yerel yayın çalışmaları gerçekleştirmeliyiz.

Bu doğrultuda çalışmaya başladığımız zaman bunun arkasının geleceğini ve halk yığınlarının devrimci özneyi oluşturacağını, onun örgütlerini daha ileriye iteceğini pratikte yaşayacağız. Geçen başyazımızda ele aldığımız her birimizin kendi doğal ilişkileri üzerinden milyonlara ulaşma imkanımızı bu perspektifle birleştirirsek yolun dörtte birini aşmışız demektir. Ekmeği fırına vermiş olacağız.

Politika

R.T. Erdoğan'a Bir Öneri Denemesi (!)

❑ **Kemal ATAKAN**

AKP-Saray iktidarı varolma ve yaşamını uzatma sürecini yeni politik hamleler geliştirerek sürdürüyor. Konunun bir tarafı, dışarıdan gözüken yüzü, veya daha doğru ifade edersek, dışarıya yansıtılan yanı, diğer tarafı ise içerde kaynayan kazan. Düşününüz ki, bir devletin en önemli yönetim kademelerinin de içinde yer aldığı bir darbe planlanıyor. Silahlı Kuvvetler, Polis, İstihbarat, Yargı ve yüksek bürokrasi, ve hatta kimi tanınmış siyasetçiler bu planın özneleri olarak içinde yer alıyor. Böyle bir planın sermayeden kopuk olarak tasarlanması mümkün değil. Tam tersine, bu tür planlar sermayenin istem ve ihtiyaçlarına göre kurgulanır ve uygulanır. Kısacası devlet aparatı hedef olarak belirlenenler açısından hiç de güven telkin eder durumda değil. Bu, günümüzün olgusu değil. Yıllardır böyle sürüp gidiyor. Erdoğan kaç kez suikastten kıl payı kurtuldu. Veya kaç kez Başbakanlıkta ve Cumhurbaşkanlığında yakın koruma ekibini değiştirmek zorunda kaldı. Kaç kez çalışma odalarında, özel mekanlarında böcekler tespit edildi. Yaverlerinin dördünün de kendisine karşı bir örgütlenmenin kadroları olduğu ortaya çıktı. Yaver dediğin yatak odasının kapısına kadar en yakınında olan görevli demektir. Fuat Avni fenomeninin yayınının Yaverler deşifre olduktan sonra birden kesilmesi bir tesadüf olmasa gerek. Erdoğan'ın ruh halinden, günlük programına kadar, toplantılarda alınan kararlardan, sarfedilen sözlere kadar, bütün bu bilgileri o fenomene kim aktarıyordu? Bunlar düşündürücü. Demek ki içeride durum hiç de sorunsuz ve çelişkisiz değil. Siyaset alanında da öyle. Hangi vekilin, bakanın veya bürokratın ne olduğu bilinmiyor. Bu koşullarda hiç bir olumsuzluk yokmuş gibi, planlar, politikalar geliştirmek, kararlar almak çok sağlıklı olmasa gerek.

Bizim görüşümüze göre bu hesaplaşma henüz tamamlanmadı. Hesaplaşma tamamlanmadığı gibi, oluşturulan yeni ittifaklar ile de ne kadar yürüneceği belli değil. Karşılıklı şantaj ve tehdit koşullarında oluşturulan ittifaklar sağlıklı olamazlar, dolayısıyla ömürleri de çok uzun olmaz ve yeni iç hesaplaşmaların potansiyelini içinde barındırır. Daha önce Fethullah çetesi ile iç içe geçmiş Erdoğan kadrolarının ve kendisinin şimdi bir anda Ergenekoncu faşistlerle benzer bir ittifaka girmesi ve devlet yapılanmasını gerek kadrosal gerekse içerik açısından reorganize etmesi hayıra işaret değildir.

İç politikada durum böyleyken dış politikada farklı mı? Bizce hayır. Bir yandan ABD ve NATO'ya, AB'ye çatan, diplomasi ve politika kurallarını ayaklar altına alarak açıktan eleştiren, hatta saldıran bir tavır. Bunun karşısında ise Rusya ile geçen yıl yaşananlar hiç yaşanmamış gibi yeni aşık olmuş genç bir çift misali yoğun olarak yaşanan bir ilişki... Rusya ile ilişkiler ile ABD ve AB'ye bir mesaj verilmek istendiği kesin. Ancak bu ilişki ne kadar sağlıklı temellere oturtuluyor. Arkasında ne kadar ilkesel ve güçlü gerekçeler, planlar, politikalar var? Var mı, yok mu? Bu dahi belli değil. Türkiye'nin ABD ve NATO ile onyıllara dayalı bir itaat ve kölelik ilişkisi var. ABD ve NATO ülkenin en ince kılcal damarlarına, en küçük hücrelerine kadar nüfuz etmiş durumda. Bugün dahi siyasi, askeri ve istihbari konuda ortak danışma, eğitim ve karar organları var. Bütün bunlar mevcutken, bunlar yokmuş gibi Rusya'ya bu kadar hızlı ve yoğun bir yönelim ne kadar sağlıklıdır?

Başkan Putin'in son İstanbul ziyaretinde temel iki konu baş gündem idi. **Birincisi** sa-

Maya Tuttu Tayfun!

Evet... **Tayfun**'suz bir yıl devirdik. Zaman çabuk geçiyor ama acılar dinmiyor, kayıplarımızın yeri telafi edilemiyor. Özellikle ruhunu, fiziğini, yaşamını mücadeleye vermiş, belirli sorumluluklar üstlenmiş yoldaşlarımızın yokluğu her gün, günlük yaşamda karşımıza çıkıyor, kendini hissettiriyor.

İnsan zamanla monotonlaşıyor, olguları kanıksamaya başlıyor. Bazı yoldaşlarımızın üstlendiği görevlere o kadar alışıyoruz ki, onlar aradan çıksa karşılaşacağımız zorlukları ancak onları yitirdiğimiz zaman fark ediyoruz. Bu aynı zamanda yoldaşlarımızın değerleri ile de ilgili bir konu. Bazen yaşarken ve aramızdayken yoldaşlarımızın değerini yeteri kadar bilince çıkaramıyoruz.

Tayfun'u kaybettiğimizde, onun insani özellikleri, güçlü yanları ve zaafları konusunda yoldaşlarımız, dostları yazılarında değindiler. Kuşkusuz ki bu özellikleri önemli Tayfun'un. Ama asıl Tayfun'u Tayfun yapan neydi? Onun insanlara, doğaya, hayvanlara olan sevgisinin altında yatan gerçek kişilik neydi? Kürt ulusal sorunu konusundaki hassasiyeti, Kemalizm konusundaki ilkesel tutumu, Komünizm idelerine bağlılığı, özgür bir Türkiye ve dünyaya olan özlemi değil miydi? Kısacası Tayfun bir komünist olduğu için bütün bu olumlu özelliklerin taşıyıcısıydı. Diyeceksiniz ki, komünist olmayıp da liberal olsaydı farklı mı olurdu? Kuşkusuz farklı olurdu. Sadece çevreci olsaydı dahi farklı olurdu. Çünkü Tayfun'un komünist kişiliği, doğaya, insana, hayvanlara ve topluma olan bakış açısının temelini oluşturuyordu. Tayfun olaylara sınıfsal açıdan bakıyordu ve bu bakış açısını o denli içselleştirmişti ki, yaşamın farklı alanlarına yansıyordu.

Tayfun çok iyi bir insan, dürüst, ilkeli ve güvenilir bir insan olduğu için komünist oldu. Tüm yaşamını komünizm idelerine ve mücadeleye adadı. Ama aynı zamanda Tayfun komünist olduğu için de dürüstlük, ilkelilik ve güvenilirlik özelliklerini topluma sundu, mücadelemize sundu, örnek oldu.

Tayfun'un anısını mücadelemiz içinde yaşatmanın tek doğru yolu, onun uğruna yaşamını verdiği hedeflerin yaşama geçmesine katkıda bulunmaktır. Ankara'ya Kürt halkına karşı uygulanan imha savaşına dur demek ve Ortadoğu'yu bir kan gölüne çeviren emperyalist savaşa karşı sesini yükseltmek için gitmişti. Demek ki öncelikle **BARIŞ** mücadelesini güçlendirmek için, Kürt halkı ve Ortadoğu halkları üzerindeki baskıların son bulması için savaşacağız, yeni mevziiler kazanacağız.

Tayfun'un can verdiği, Ankara Katliamı'nın uygulandığı mitingin adı **EMEK-BARIŞ VE DEMOKRASİ Mitingi** idi. Demek ki emek ve demokrasi mücadelesi de barış için mücadele gibi sınıf mücadelesinin birer ögesidir. Yani, demokrasi mücadelesine, emek mücadelesi kavramına burun kıvırmayacağız. Emek, barış ve demokrasi mücadelesinin kitleleri bilinçlendirmek ve hareketlendirmek, daha ileri hedeflere yönelik hazırlama işlevinin önemini yadsımayacağız.

Emek - Barış - Demokrasi mücadelesini daha da ilerletmek, onu **SAVAŞSIZ ve SÖMÜRÜSÜZ bir TÜRKİYE ve DÜNYA** mücadelesine bağlamak için bugün durduğumuz noktadan, daha nelere ihtiyacımız olduğunu tespit etmeliyiz.

Öncelikle bütün bu mücadeleleri yürütecek, yönetecek işçi sınıfının politik örgütünün, **Türkiye Komünist Partisi**'nin o yeteneğe kavuşmasını sağlamamız gerekiyor. Bunun için partinin nitel ve nicel olarak güçlenmesi, özgürlüğüne kavuşması gerekiyor. Aynı zamanda, Kürt devrimci demokratik ve özgürlük hareketi dahil, tüm devrimci güçlerin birliğini ve ortak cephesini yaratmamız gerekiyor. Bu hedeflere ulaşmak için işçi sınıfı içinde kök salmamız gerekiyor, fabrikaları, üretim merkezlerini mücadelemizin odak noktaları haline getirmemiz gerekiyor. Gençlik ile bağlarımızı güçlendirmemiz ve gençliği işçi sınıfının savaş yolunda, devrimci mücadeleye kazanmamız gerekiyor. Gerekiyor da gerekiyor... Bu hedeflere ulaştığımızda önümüze çıkacak yeni görevleri başarmak için yine daha fazla çalışmamız, mücadeleyi yükseltmemiz gerekecek. Yaşamını sınıf mücadelesi ile özdeşleştirmiş insanlar için durum böyledir. Elde edilenle yetinemezsin, sürekli yeniye, bir ileri aşamaya yönelmek zorundasın.

Tayfun da mücadeleye böyle bakıyordu. ***Politika gazetesini*** planlarken daha 2011 yılında bu konuda birkaç yoldaş ilk tartışmaları yürütürken bu gazetenin yukarıda belirlenen hedeflere ulaşmak için bir işlev görüp göremeyeceğini tartışıyorduk. Biçim, boyut, içerik konusunda, sesleneceğimiz kitle açısından farklı görüşleri bir projede birleştirmeye çalışıyorduk. Tayfun maalesef gazetenin işlevinin pratiğe yansımasını belli bir aşamadan sonra göremedi. Ama bizce onun da mutlu olacağı bir aşamaya ulaştık. Binlerce okuyucumuz, yüzlerce dağıtıcımız ve sonucunda gazete etrafında bir çevre oluştu. Sadece varolan çevremiz değil... o çevremizi de aşarak daha geniş, daha güçlü bir çevre oluştu. Siyasi görüşlerimizi devrimci güçler ve sınıf içerisinde yaygınlaştırma işini becerdik. Becerdik demek ki, bugün tartıştığımız ve geçen yıl hiç gündemimizde olmayan görevler, bugün güncel çalışmalar olarak gündemimizi oluşturuyor. **Erkan Baş** yoldaşın röportajında dile getirdiği gerçeği bizim açımızdan böyle anlamak lazım. Ama sadece o mu? Soma'dan bize yöneltilen sorular, İnşaat işçilerinin direnişlerinden gelen olumlu tepkiler, Cerattepe direnişinden telefonla arayıp da bize fikir soran direnişçilerimizden ve Bursa metal-otomotiv işçileri arasından bize ulaşan arkadaşlar tarafından *"Politika Gazetesi sendikal örgütlenmemizde ve sarı sendikalara karşı mücadelemizde bize yol gösteren önemli kaynak"* olarak niteleniyor. DİSK yöneticisi bir arkadaşımız, *"Politika Gazetesi, çalışmalarımda en çok yararlandığım yayın"* diyebiliyor. Bu örnekler daha da çoğaltılabilir. HDP vekil ve yöneticilerinden, farklı devrimci kuruluşlardan, avukat ve akademisyenlerden aldığımız olumlu tepkilere burada girmiyoruz. Eğer, CHP'li ilerici demokrat bir vekil dahi bizimle özel olarak görüşerek belirli yazılarımız konusunda tartışma gereksinimi duyuyorsa, Hak-İş, Türk-İş ve DİSK işkolu sendikalarında sendika yöneticileri bizimle konuşma gereği hissediyorsa, direnişlerde, yerel halk toplantılarında AKP'ye oy vermiş işçi ve emekçiler ile temas noktaları yaratabilmişsek, bu bizim için Tayfun adına sevindirici aşamaya geldiğimizi gösteriyor.

Evet Tayfun! Maya tuttu! Şimdi senin de fiziken aramızda olsan birlikte yapacağımız tartışmaları sensiz yürütüyoruz. Bundan sonra ne yapmamız gerekiyor, önümüzdeki aşama ve görevler nelerdir... Tam bunları tartışırken **TKP MK**'nin **KADRİ EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ** çağrısını bir arkadaş çıkardı toplantı masasının ortasına koydu. Ötesi var mı **Tayfun**?

Politika Emek Kollektifinden Yoldaşların

vunma sanayii, **ikincisi** ise enerji alanı. Vize serbestisi, turizm, sebze-meyve vb. Konuların gündem dahi edilmediği ayan beyan ortada. Türkiye, Rusya ve Rusya üzerinden Çin'den savunma ve taaruz teknikleri almaya, kara ve hava kuvvetleri araçlarını takviye etmeyi hedefliyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi, teknoloji transferi şartıyla. Aynı konu nükleer enerji için de geçerli. Rusya da bu isteğe soğuk yaklaşmadığını açıkladı. Soğuk yaklaşmamak, diplomasi dilinde olumlamak ile eş anlamlıdır.

Peki, durum buysa bütün bu projeler nasıl gerçekleşecek? Almanların bir sözü vardır *"iki düğünde aynı zamanda dans edilmez".* Demek ki Türkiye bir tercih yapmak zorundadır. Ve bu tercih sadece bir takım askeri ve nükleer projeler ile sınırlı değildir. Eğer, Rusya ve Çin ile girilen bu ilişkiler sadece ABD ve NATO'ya Türkiye'nin değerini anlatmak ve ilişkileri yeni bir düzeye oturtmak içinse, söyleyecek bir sözümüz yok. O konuda görüşlerimiz zaten çok net. Ama o değil, iki tarafı da idare ederim düşüncesi varsa bunun pek o kadar kolay olamayacağını bu ülkeyi yönetmeye çalışanların görmesi gerekir.

Sonuçta iç politikada ve devlet aparatında yaşanan politik çelişki ve karmaşa, dış politikada da aynen uygulanıyor. Bu da hesaplaşmaların süreceğinin en önemli işaretini veriyor. Neden mi? Çünkü ABD ve NATO'ya bu derece bağımlı bir ülkenin bir takım hesaplaşmaları göze almadan, onların en büyük rakipleri olan Rusya ve Çin ile bu kadar kolay yeni projeler gerçekleştiremeyecekleri ortadadır.

Şimdi kimileri çıkıp şöyle bir savda bulunabilir. *"Ne olacakmış, sonuçta Rusya ve Çin de ABD ve NATO ülkeleri gibi aynı kampın üyeleri değil mi? Hepsi kapitalist değil mi?"* Bizce bu konu bu kadar yüzeysel ele alınabilecek bir konu değildir.

Burjuvazi'nin temsilcisi olarak Cumhurbaşkanlığı makamına kadar türlü entrika ile gelmiş ve siyasi çizgisini açıkça kapitalist düzenin sürmesi temelinde kurgulamış, bu amaçla da AKP'yi bir devlet partisi biçimine getirmeyi tasarlayan (devlet ve partiyi ne kadar kontrol edip yönlendirebileceği sorunsalına hiç girmeden) R.T. Erdoğan bu siyasi hat ile bu amaçlarına, samimi dahi olsa ulaşamaz. Onu bekleyen en büyük tehlike de budur.

Bizim politikamız net ve açık. Eğer Türkiye gerçekten ABD ve NATO bağımlılığından kurtulmak istiyorsa önce; **Birinci** olarak, sınıfsal anlamda dayandığı sermaye güçleri ile hesaplaşmak zorundadır. Çünkü bu sermaye güçleri ABD ve NATO'ya bağımlıdır, onların işbirlikçisidir. **İkinci** olarak, NATO'dan çıkacak ve emperyalist finans kurumları ile tüm üyelik ilişkilerini bitireceksin. **Üçüncü** olarak, bunları göze alabiliyorsan bağımsız ve bağlantısız olarak yeni bir dış politik hat geliştireceğim diyebileceksin. **Dördüncü** olarak, ki bu en önemlisidir, asıl olarak iç politikada politik hattını kökten değiştireceksin. Birinci şarta bağlı olarak, işçi sınıfının ve tüm yoksul emekçi halkların üzerindeki kapitalist sömürüye son verecek, Kürt ulusunun ulusal demokratik ve eşit haklarını tanıyacaksın. Bu da ancak her şeyi özelleştirip kendi çevresine peşkeş çekmekle değil, toplumun yararına kısmen devletleştirme kısmen ise toplumsallaştırma ile olur. Ancak bu şekilde toplumun ezici çoğunluğunun kesin desteğini alarak içerde de dışarıda da posta koyma lüksünü elde edebilirsin. Bunun adı da o zaman posta koymak olmaz, gerçek bir devrim olur. Çünkü, bütün bu işleri gerçekleştirmek için, sermayenin egemenliğine son verilecekse işçi sınıfının ve emekçi halkların iktidarını da kurmak gerekiyor. Bu da kapitalizm içinde bir geçiş ile olamayacağına göre siyasal ve toplumsal bir devrimi gerektirir.

Evet Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan. Bütün bunlara hazırsanız, biz varız. Ama sizin bu halinizle bu mümkün değil. Önce özünüze, inkar ettiğiniz geçmişinize, İETT döneminize dönmeniz gerekir. Samimi bir Müslüman olmanız bizleri rahatsız etmez. Siz bize ne kadar saygı duyarsanız, biz de size o kadar saygı duyarız. Türkiye Komünist Partisi'ne gönül vermiş güçlerin birliği olarak, diğer devrimci demokratik, sosyalist güçlerle ördüğümüz cephe olarak hazırız. Kürt ulusal demokratik ve özgürlük hareketinin de hayır demeyeceğini düşünüyoruz.

Haa yok... *"Ben önce sizin başınızı ezeceğim ondan sonra da yoluma devam edip iktidarımı kurumsallaştırarak sürdüreceğim"* diyorsanız çok fena yanılıyorsunuz. Çünkü böyle bir gelecek mümkün gözükmüyor. Böyle bir dünya yok!

Türkiye Komünist Partisi MK'nin 6 Ekim 2016 Tarihli Çağrısı

Kadri Erol Yoldaş Komünist Hamlesi İçin Görev Başına!

10 Ekim 2015 en acı günlerimizden biri. Yeri çok zor doldurulabilecek olan Merkez Komitesi üyesi yoldaşımız **Kadri Erol**'u ANKARA KATLİAMI'nda yitirdiğimiz gün...

Erol yoldaş, *"Atomize edilmeye çalışılan Türkiye Komünist Partisi'nin atomlarından biri de benim. Partimizin tekrar örgütlenmesinde görev alabildiğim için gururlu ve onurluyum, verilecek her göreve talibim"* demişti. Bu kararlılığını sözü ve özü ile Gezi Direnişi'nde, Kürt halkına karşı yürütülen terör ve imha savaşına karşı Kürt halkıyla somut dayanışmada, inşaat işçileri örgütlenmesinde şantiyelerde, Validebağı dayanışmasında, Kartal-Maltepe örgütlenmesinde, onbinlere ulaşan gazete çalışmasında, gençler ile fiili dayanışmasında ve daha birçok alanda gösterdi. Günlük yaşamının her saati onun için mücadele anlamına geliyordu. O'nun için pazarda alışveriş yaparken pazarcıya, minibüs ile seyahat ederken yanındaki yolcuya veya şoföre, her yerde her zaman komünizm propagandası yapmak olağan günlük yaşamının özüydü. Partimizin politikasını anlayacakları şekilde aktarıyordu, kalıcı bağlar kuruyordu.

Erol yoldaş 16 yaşından, fiziken yitirdiğimiz güne kadar nefes alıp verir gibi bir komünist olarak yaşadı ve kavga eri olarak işçi sınıfının onurlu mücadelesinde yerini aldı. Fiziken aramızdan ayrılması sınıf düşmanımızı sevindirmesin. Burjuvazi onu kanlı bir komplo sonucu onlarca yoldaşı ile birlikte katletti. **Erol yoldaş**ımızın 16 yaşında başlayan kavgasını bugün ve gelecekte sürdürmek tüm **TKP**'lilerin görevidir.

EROL YOLDAŞ ÖLÜMÜ İLE DAHİ KAVGAMIZA GÜÇ KATMIŞTIR sözünü mücadele içinde doğrulamak için gün görev üstlenme ve yerine getirme günüdür. Burjuvazinin faşist katil köpeklerine O'nu aramızdan fiziken almakla daha büyük hata yaptıklarını göstermek için, **Erol yoldaş**ımızın katillerinden hesap sormak için, O'nun dökülen kanını yerde bırakmamak için, gecemizi gündüzümüze katalım ve O aramızdaymışçasına cellatların üzerine yürüyelim.

Erol yoldaşın mücadelesini sürdürmek, O'nu günlük çalışmalarımız, eylemlerimiz, direnişlerimiz, kavgalarımız içinde yaşatmak ile mümkündür.

Merkez Komitemiz **Erol yoldaş**ımızın fiziken toprağa düştüğü tarihin birinci yıl dönümü olan **10 Ekim 2016** tarihi itibarıyla, partimizin kurucuları ve ilk MK üyeleri **Mustafa Suphi** ve **14 yoldaşımız**ın katledilmelerinin **96. yıl** dönümü olan **28-29 Ocak 2017** tarihine kadar **KADRİ EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ**'ni başlatıyor. **TKP MK üyemiz Deniz Yoldaş**'ımızın (**Mustafa Asım Hayrullahoğlu**) 12 Eylül faşist diktatörlüğünün işkencehanelerinde katlediliş tarihi olan **16 Kasım 1982**'nin **34. yıldönümü** hamle sürecimizin ortasında yer alıyor. **Erol, Deniz, Suphi** ve kavgada düşen tüm yoldaşlarımızı yaşatmak için kavgayı büyütmek TKP'yi işçi sınıfı ve devrimci gençlik ile bağlamak, yığın bağlarını güçlendirmek, politik etkisini artırmak ile eş anlamlıdır. Marksist-Leninist ideolojik, politik ve örgütsel formasyonumuzu geliştirmek bu hamlede kadrolarımızın program dahilinde yürütecekleri bir çalışma olacaktır. Devrimci teori olmadan devrimci pratik, devrimci pratik olmadan devrimci teori olmaz !

Bu hamle yaşamdan kopuk bir hamle değildir. AKP-Saray Rejimine karşı, Kürt halkının özgürlük mücadelesini geliştirmek, OHAL'in işçi sınıfımıza ve emekçi halklarımıza dayattığı hukuksuzluklara karşı direnişi yükseltmek, Türkiye'nin Orta Doğudaki savaş maceralarını durdurmak, işbirlikçi oligarşinin iktidarına son vermek için günlük mücadelelerde, direnişlerde, devrimci hamlelerde diğer devrimci güçler ile birlikte safları sıklaştıracağız. İliğine kadar sömürülen işçi sınıfımızın, ezilen yoksul emekçi halklarımızın savaşsız ve sömürüsüz bir düzen için mücadeleye katılımını artırmak, devrimin ordusunu örgütlemek için bıkmadan, usanmadan, yılmadan çok çalışacağız.

KADRİ EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ önümüze üç temel görev koyuyor:

BİR: Likidasyonu kırma sürecinde yaratılan nitel gücü nicel güce yükseltmek.

İKİ: Partiyi gençlik ile bağlamak, Fabrikalarda kaleler oluşturmak.

ÜÇ: Yığınsal, savaşkan, legal bir Türkiye Komünist Partisi yaratmak ve Türkiye'nin politikasına müdahil olacak bir güç durumuna yükselmek.

Yoldaşlar !

Biz komünistiz, yeniden doğarız ölümlerde.

Bu bilinç ve kararlılıkla komünist irade ve özverimiz, olanca fedakarlığımız ve gözü pekliğimiz ile **KADRİ EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ** hedeflerini yaşama geçirmek için **İLERİ !**

Erol yoldaşın kanı yerde kalmayacak !
Unutmayacağız ve Unutturmayacağız!
Yaşasın Türkiye Komünist Partisi !
Daha Güçlü TKP - Sosyalist Türkiye !

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

(www.türkiyekomünistpartisi.org sitesinden alınmıştır.)

ANAP'tan AKP'ye...

❑ Orhan DEMİRBAĞ

12 Eylül faşist darbesini izleyen yıllarda parlamenter sisteme (!) geçilirken 4 eğilimi (MSP, AP, CHP, MHP) birleştirdiğini söyleyerek ANAP'ı kuran T. Özal, aslında tekelci burjuvazinin faşist diktatörlüğünün de mimarıydı. İşçi sınıfını, gelişen devrimci, sosyalist hareketi ezmek için faşist generaller eliyle CIA'nin organize ettiği darbe amacına ulaştı.

Bunda işçi sınıfının öncü politik örgütü ve sol-sosyalist güçlerin de günahını görmezden gelmek olmaz elbette. Panik halinde ricat edilmeseydi eğer, faşist generaller böyle rahat at oynatamazdı kuşkusuz. Herkes, önce kimin derdest edilip ezileceğini bekler gibiydi. Kayıtsız bir biçimde sıranın kendisine gelmesini bekliyordu adeta...

T. Özal, ANAP'ın logosu olarak bal kovanında arı figürünü seçmişti. 4 eğilim dedikleri de bal kovanına üşüşen arılar gibiydi. Kamu malları yandaşlara nerdeyse üste para verilerek özelleştirildi. Kovanda bal bitti ANAP eriyip gitti. ANAP'ı oluşturan taban evine döndü. Eskiden akşam olunca sokakta oynayıp bir türlü evlerine gitmeyen çocukların hep bir ağızdan bağrırak söyledikleri gibi, *"evli evine, köylü köyüne..."*

2001'de T. Özal ile aynı eğilimden gelen R. Tayyip Erdoğan, Özal'ın taktiği ve ABD'nin tam desteğiyle "4 eğilim"den tabanı bir kez daha bir araya getirmeyi başardı. AKP'yi kuranların partinin logosu olarak ışık saçan bir ampülü seçmesi ise oldukça manidardı. Işık saçan ampülün etrafında dönen o kadar çok mahlukat vardı ki... Işığa daha yakın olmak için birbirlerini boğazlamaktan geri durmuyorlardı. Liberaller, dönek komünistler (!), sosyalistler, din kardeşi cemaatler... Özal'ın cesaret dahi edemediği, beceremediği ülkenin en büyük sanayi kuruluşları bir bir özelleştirildi. Özal'ın bakanlarının aldıkları rüşvetler, AKP'nin bakanlarının götürdüğü milyon dolarlar yanında halkın deyimiyle *"çerez parası"* gibi kaldı.

Bu iki parti, pragmatist iki lider arasındaki önemli bir benzerlik de Kürt sorununa yaklaşımlarıydı. İkisi de iktidarlarının başında Kürt sorununun müzakere ile çözüleceği umudunu yarattıktan sonra, "tek devlet, tek millet, tek bayrak..." söylemine geri dönmüş, imha ve inkâr politikasını dayatarak Kürdistan'da taş taş üstünde bırakmayan bir yola girmiştir. Kimileri Özal'ın elini kolunu derin devletin bağladığını söylese de bu böyledir.

Senkromeç'te İşçileri İzinde, Sendikaları Ne Yapıyor?

İzmir-Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi' nde kurulu bulunan Senkromeç Fabrikası'nda çalışan 580 işçi, 5. 10. 2016 tarihinde topluca izne çıkarıldı. İşveren uzun bir süredir işçi ücretlerini ödemiyordu. İşçiler en son olarak geçtiğimiz nisan ayında kişi başına 650 TL alabilmişlerdi.

Senkromeç fabrikası, dişli ve senkromeç üreterek , özellikle traktör imal eden fabrikalara satış yapan bir kuruluş. Otomotiv sanayine de aynı ürünleri veriyor. Dövme taslaklarını, yine aynı işverenin kuruluşu olan Ersan fabrikası'ndan temin ediyor. Her iki kuruluş da modern teknoloji ile çalışıyor.

Üyeleri 7 aydır maaş alamayan **Birleşik Metal iş Sendikası**, bu gelişmeler üzerine bir basın açıklaması yaparak , hükümetin SENKROMEÇ patronlarına kredi vermesini istemişti.

Birleşik Metal İş' in açıklamasında, *"Senkromeç, bir süredir içine girdiği krizin etkisi ile işçi alacaklarını ödeyememe noktasına gelmiş, en son Nisan 2016 ayında işçilere 650 TL ödeme yapabilmiş ve sonrasında çalışanlarına herhangi bir ödeme yapamamıştır. Ücretlerin ödenmemesi, ham madde temininde yaşanan sıkıntılar, üretim için gerekli diğer maddelerin tedarik edilmesinde yaşanan problemler nedeniyle fabrika, 13 Mayıs 2016 tarihinden itibaren çalışamaz duruma gelmiş ve işçiler zorunlu izne çıkarılmıştır. Uzun süredir kredi ve teşvik almak için girişimlerde bulunan şirket yönetimine hükümetin kapıları duvar olmuş durumdadır. Özellikle, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, belli sermaye gruplarına kredi ve teşvik sözü veren, uluslararası sermayeyi ülkede tutmak ve çekmek için tüm imkanlarını seferber eden hükümetin, yerli sermaye grubu olan Senkromeç yönetiminin taleplerini görmezden gelmesi oldukça düşündürücüdür."* deniliyor.

Fabrikanın işletilmesi için gerekli finansmanın sağlanması sorunu işverenlere aittir. Üstelik adı geçen işverenlerin faaliyetlerinde sorun bulunmayan başka bir fabrikaları daha vardır. Sınıf ve kitle sendikacılığı yapma iddiasında olan Birleşik Metal İş' in, işçi alacaklarının tahsili için başvurması gereken yolun hükümet ve işveren arasında arabuluculuk faaliyeti olmaması gerektiği açıktır.

Senkromeç işçileri, Birleşik Metal İş Sendikası' na güven duymaya devam ediyor. Ancak sendika yönetiminin yaptığı bu açıklamadan da, yürütülen sendikal politikadan da memnun olmadıklarını ifade ediyorlar.

Kazova Tekstil işçilerinin; geçmiş deneyimlerinin ışığında, işçi alacaklarının tahsili için mücadeleci bir hattın bir an önce tespit edilmesi ve yaşama geçirilmesi gerekiyor.

Senkromeç işçileri, hukuki mücadele sürecinin eylemli bir tavırla desteklenmesi gerektiğinden yana olduklarını belirtiyorlar.

DİSK / Birleşik Metal İş' in *"İşçilerin ve işyeri yönetiminin tek talebi, fabrikanın tekrar çalışması için hükümetin pek çok sermayedara sözünü verdikleri kredi olanaklarından faydalanmaktır"* açıklaması SENKROMEÇ işçilerinin sendikadan beklentisini karşılamıyor. İşçilerin, işverenlerle birlikte, hükümetten ricacı olarak kredi talebinde bulunması sınıf sendikacılığının ilkeleri arasında bulunmamaktadır.

Senkromeç işçileri alamadıkları ücretlerinin hesabını işverenden isteyeceklerdir. Sendikalarının görevi de bu süreçte mücadeleyi örgütlemektir. Gerekli finansmanı nasıl sağlayacağı işverenin sorunudur. Bu sorunu çözmek, işçi sendikasının görevi değildir.

Politika /İşçi-Sendika / İzmir

İşçiler Önce Sendikalarında Söz ve Karar Sahibi Olmalıdır !

❑ **Ali SÖĞÜT**

Sendikalar, üyelerinin hak ve çıkarlarını korumak, onların her türlü sosyal ve sınıfsal çıkarlarını sağlamak ve sürdürmek icin kurulur. Kuruluş ve ilkeleri gereği sermayeden, siyasetten, devletten bağımsız olarak faaliyetlerini, örgütlenmelerini sürdürmek zorundadır. Çünkü işci sınıfı bu üçlü yapıyla bağı, ilişkileri olan bir sendikal yapının kendilerinin hak ve çıkarlarını koruyamayacağını bilir. Böyle bir sendikal yapı, hareket, işçilerin çıkarlarını değil sermaye (işveren) siyaset ya da devletin çıkarlarını korur, sınıfı ona biat ettirir. Devlet (kapitalizmin devleti) kendi çıkarlarını korumak icin önce sermayeyi besler daha sonra yandaş sendikal kuruluşları besler ve daha sonra kendilerine muhalif olabilecek muhalif grupları besler. Bu yüzden sınıf ve emek hareketi başarıya ulaşmak istiyorsa kendilerine doğru bir yol, bir umut gösterecek bir sendikal yapıyı bağımsız bir sendikal hareketi seçmek zorundadır.

Bağımsız Sınıf Sendikacılığı

Sendikalar, kuruluş amaçları gereği üyelerin her türlü hak ve çıkarlarını korumak, sınıfın sosyal ve ekonomik çıkarlarını devletten, sermayeden ve farklı siyasi yapılardan bağımsız olarak hareket etmek ve mücadelesini işçilerin istekleri doğrultusunda yürütmesi gerekmektedir. Çünkü işci sınıfı da toplumun diğer kesimleri gibi farklı siyasal tercihlerden oluşur. Bağımsız sınıf sendikacılığı sendika yöneticilerinin kişisel eğilimlerinden bağımsız olarak tamamen temsil ettiği işçilerin ortak çıkarlarını yani ekonomik çıkarları doğrultusunda hareket eder. İşçiler iyi bilir ki, bir eli sermaye sınıfında, bir eli siyasal iktidarda olan sendika yönetimleri sadece uzlaşmacı ve teslimiyetçi olur. O nedenle (mücadelesiyle sınıfın canını dişine taktığı ve de yıllarını verdiği) bir sisteme karşı kendilerinin oluşturduğu bir sendikal yönetimde sınıf hiç bir zaman kaybetmez. İşçilerin birliği her şeyden önemlidir.

Tabanın Söz ve Karar Sahibi Olması

Türkiye'de şu anki sendikal hareketler tamamen ya sermayeye, ya siyasete, ya da devlete bulaşmış durumda. Üç büyük konfederasyondan, **Türk-iş** tamamen sermayeye hizmet etmekte, özel ve kamu sektöründe işçi sınıfınının haklarını işverene teslim etmiş durumdadır. **Hak-İş**, devlet desteğiyle büyütülmüş, devlete bulaşmış, devletin isteği doğrultusunda hareket etmektedir. **DİSK**, kendi geçmişini, sınıftan, emekten yana olan şanlı tarihini unutmuş sendika bürokratları tarafından teslim alınmış durumdadır.

Somalı İşçiler Dev Maden-Sen Kongresi'ne alınmak istenmedi...

Aslında bütün emekçiler arzuluyor ki, hangi eğilimde olursa olsun DİSK kendi hak ve çıkarlarını korusun. DİSK, tabii ki onları anlayacak savunacak tek yapı, ancak bütün iş kollarındaki DİSK'e bağlı sendikalar iş yerlerinde sendikal örgütlenmelerde işçilerin yeterli karar ve söz sahibi olduğunu söyleyebilir miyiz? Örgütlenme tabana ve tabandaki önder işçilere dayanmalıdır. Fakat DİSK'e bağlı sendikal örgütlenmelerde görüyoruz ki, işyerinin asli üyeleri ne yazık ki örgütlenme sürecine dahil edilmemektedir. DİSK'in şu andaki bürokratik anlayışı işçileri aidat ödeyecek para kaynağı olarak görüyor.

İşçilerin tabanın söz ve karar sahibi olması sadece örgütlenme sürecinde değil örgütlenen işçilerin sendikal yönetim ve toplu sözleşme süreçlerinde sendikaca alınan kararlara göstermelik değil aktif ve gerçekçi bir şekilde katılması sağlanmalıdır.

DİSK ve Sınıf Sendikacılığı

Genelde DİSK ve DİSK'e bağlı sendikalar yayınlarında ve söylemlerinde doğru şeyler söylemekte, ancak iş uygulamaya gelince maalesef doğru şeyler yapmıyorlar. Bunun en iyi örneğini 1Mayıs'ta gördük. **1 Mayıs Birlik Mücadele ve Dayanışma Günü**nü, işçi sınıfının şanlı geçmişinde çok ağır bedeller ödediği **1 Mayıs Alanı**'nda değil de siyasal iktidarın istediği ve gösterdiği bir alanda kutladı.

Asıl sorun bu konudaki başvuruları son güne bırakarak, diğer demokratik kitle örgütleriyle yaygın ve işbirliğine açık ön hazırlıklar yapmadan, kamuoyunu oluşturmadan teslimiyetin alt yapısını hazırlamıştır. Sonuçta işçilerin değil sermayenin ve onun iktdidarının dediği oldu. Bu acizliklerinin sınıfın gözünden kaçtığını düşünüyorlarsa yanılıyorlar.

Sınıf ve kitle sendikacılığı yaptıklarını iddia edenlerin yanıldıkları, belki de bildikleri halde bilmezden geldikleri nokta şudur: **Tabanın yönetimde söz ve karar sahibi olması ilkesi uygulanmazsa, sendika koltukları işçiden ve sınıfın genel isteklerinden kopuk yöneticilerden oluşursa, yöneticilerin sınıf düşmanlarıyla uzlaşması her zaman kaçınılmaz olacaktır.**

Bunun kötü bir örneğini **Dev. Maden-Sen** kongresinde yaşamadık mı?

Soma kömür ocaklarındaki örgütlenme sürecinde DİSK yöneticileri **Arzu Çerkezoğlu** ve **Kani Beko** ile yaptığımız görüşmelerde , her ikisinin de dikkatinin madencilerin örgütlenmesinden çok DİSK içindeki delege hesaplarında olduğunu gördük. Başarımızdan çok başarısızlığımızı ister gibi halleri vardı.

Dev. Maden-Sen'deki, henüz tabanından meşru bir kongreyle yetki alamamış bir sendika yöneticisini ödüllendirir gibi daha üst bir göreve, DİSK'in bölge temsilciliğine atamasını ***(seçilmesini demiyorum)***, SOMA'da DİSK'e taban kazandırmak, patron sendikacılığının kalelerini yıkıp yerine sınıf ve kitle sendikacılığını inşa etmeye çalışan biz işçilerin anlaması, hatta affetmesi mümkün değil. DİSK'in bu tutumu işçi sınıfının birliğine değil bu birliğin yaralanmasına hizmet ediyor. Tabii "birlik" konusunda DİSK yönetiminde bir hassasiyet varsa...

DİSK yöneticilerinin 12 Eylül'de federasyona yapılan faşist saldırıların yarattığı mağduriyet rantını yemekten vazgeçmeleri zamanı geldi. SOMA havzasında çalışan on binden fazla maden işçişi var ve bunun 5001'ini üye yapabilseydik, ki bu rakama çok yakın bir düzeye ulaştık, DİSK'ten ve Dev. Maden-Sen'den yeteri desteği alabilseydik hatta çalışmalarımıza engel olmasalardı Türk-İş'e bağlı sarı sendikanın bölgeden çıkarılması işten bile değildi.

Bırakın destek vermeyi, işçileri kitle halinde üye yaptığımız Dev. Maden-Sen Kongresine alınmadık bile. DİSK yöneticileri SOMA'lı işçilere yapılan haksızlığa kol kanat gerdiler, gene arkasında sendika bürokratlarının koltuk hesapları yatıyordu.

Sendikaların yönetimleri tabanın, yani üreten insanların söz ve karar sahibi olduğu yerler olmadıkça madenlerde, fabrikalarda yaptığımız bütün örgütlenmeler sendika bürokrasisinin engeline takılarak dağılmaya mahkumdur.

Bir sözüm de sendikalar içinde politik çalışma yapan insanlara: İşçiler de diğer topluluklar gibi farklı siyasi partileri tutarlar, bu normaldir. Ama sendika yönetimlerini bir partinin, bir siyasi örgütün, bir sol derneğin yan örgütü gibi yapmaya çalışanlar en büyük zararı doğrudan sınıfın kendisine veriyorlar. Kendisine sosyalistim diyen hiç bir kimse, Dev. Maden-Sen kongresinde Soma'lı işçilere yapılan türden haksızlıkları hazmetmemeli, içine sindirmemelidir.

Bizden önceki kuşakların anlattığı DİSK efsaneleriyle yetişen genç bir emekçi olarak sınıfın, bu günkü DİSK'in yöneticilerine açtığı kredinin sonsuza kadar devam etmeyeceğini bilmelerini isterim.

Özgür Basın Susturulamaz!

❑ **Armağan BARIŞGÜL**

Barış, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm yanlısı güçlerin desteklediği Halkların Demokratik Partisi (HDP), 7 Haziran 2015 seçimlerinde barajı aştı. Ezilenlerin ve sömürülenlerin mücadelesi ivme kazandı. Bu örgütlü güç ,dev bir dinamizm yarattı. Bu muazzam yükseliş, ülkeyi 14 yıldan beri yöneten AKP-Saray iktidarını ve onun arkasındaki sermaye sınıfını ürküttü. Çünkü, ülkenin politikasında yeni bir dönemin kapısı açılacaktı. Hırsızlıkla, talanla, şiddetle ve katliamlarla tavan yapan AKP iktidarının sonu yaklaşıyordu. Ülkemizin de içinde bulunduğu Ortadoğu Bölgesini vahşete çeviren DAİŞ çeteleriyle işbirliği yapanlardan hesap sorulacak ve DAİŞ çeteleri de ülke topraklarından kovulacaktı. Yaşamı halklara zehir eden savaş ateşlerinin yerine barışın rüzgarları yüzümüzü ferahlatacaktı.

Bu olgu, sermaye sınıfına onun politik sözcülerinin işine gelmezdi, gelmedi de. Çünkü, onlar sömürdükçe var olurlar, ezdikçe güçlenirler. Kaostan faydalanırlar. Savaştan çok büyük paralar kazanırlar. Amaçlarına ulaşmak için terör estirerek, ezilen halklara direnen güçlere korku salmak için her yola baş vururlar. Bugün ülkemizde yapılan da bu değil midir?

15 Temmuz günü Amerikan emperyalizmi tarafından Fettullah Cemaati (FETÖ] eliyle ve görünümüyle Erdoğan kliğine karşı bir kalkışma tezgahlandı. Bu kalkışmanın ayrıntıları bugün bile tam açığa çıkmamıştır. Oynanan bu kirli oyunun tozu dumanı dağılmadan hemen ardından AKP-Saray, gerçek bir darbenin startını verdi. Yürürlüğe konulan Olağanüstü Hal (OHAL) ile, parlamento devre dışı bırakıldı. Kanun Hükmünde Kararnamelerle ülkenin politikası çiziliyor, sosyal yaşama yön verilmeye çalışılıyor.

Görevden alma, işten atılma, gözaltı, tutuklama ve yasaklama furyası sürüyor. Önce, **Özgür Gündem** Gazetesi'ni boy hedefi seçtiler. *(Zaten Özgür Gündem, ilk çıktığı günden bu yana devletin, siyasi iktidarların boy hedefiydi. Onlarca çalışanı, muhabiri, yazarı ve genel yayın yönetmeni katledilmiş, gazete yönetim binası bombalanmıştı.)* Muhabirlerini ve çalışanlarını gözaltına aldılar. Yazı işleri müdürü İnan Kızılkaya, yazarı - Danışma Kurulu üyeleri **Aslı Erdoğan** ve **Necmiye Alpay** tutuklu bulunmaktadır. Gazete çalışanları ve dayanışma içinde olanlar hakkında onlarca dava açılmış durumda. Kimbilir daha kaç tanesi sıra bekliyor?

'Gerçekler karanlıkta kalsın' diye Özgür Basın susturulmaya çalışılıyor. **Özgür Gündem Gazetesi, İMC TV, Hayatın Sesi TV, TV 10, Özgür Radyo, Van TV, Jiyan TV, Zarok TV**'nin aralarında bulunduğu 12 televizyon 11 radyo kapatılıyor. Bu radyo ve televizyonlar işçilerin, ezilenlerin ve direnenlerin sesidir. Bütün bu yasaklamalar, ezilen ve sömürülenler gerçeği öğrenmesin diye, sömürü ve zulüm sürsün diye yapılıyor. Hak, hukuk demeden, utanmadan, sıkılmadan İMC TV, Hayatın Sesi, TV 10'un malları TRT'ye devrediliyor. Emekçilerin, sömürüye ve faşizme karşı direnenlerin hakları ve emekleri gasp ediliyor.

Özgür Basına karşı yapılanlar 'utanç belgeleri' olarak tarihe geçecektir.

Ülkemiz, son derece kritik bir aşamadadır, tabiri caiz ise bıçağın sırtındadır!

Faşizm, "tekçi" bir toplum ister, politik gücün tek bir kişide olmasını zorunlu kılar. Faşizmin nasıl bir yönetim biçimi olduğunu biliyoruz. Adlolf Hitler, Benito Mussolini, Fransisco Franco, Augusto Pinochet ve onların artıkları ülkelerinde yaptığı 'icraatlarla' halklara korkunç acılar yaşattılar. Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi, katliamlar tarihidir. Bu tarih, işkencelerle, faili meçhullerle, yasaklamalarla ve baskılarla doludur. Her gün 24 saat sermaye sınıfı yanlısı, iktidarın sesi olan televizyonlar ve gazeteler, gerçekleri çarpıtarak kitlelere sunmaktadır. Kitlelerin üzerindeki hegemonyasını sürdürebilmek için her FETÖ haberinin/sunumunun yanına mutlaka PKK adı da eklenmektedir. Korkunç bir bilgi kirliliği kitlelere empoze edilmektedir. Kitleler iş-ekmek, barış ve özgürlük taleplerini dile getirmesin diye terör tırmandırılıyor, savaş sürdürülüyor.

Görünen odur ki baskı ve yasaklamalar daha da tırmandırılmaya çalışılacak. Dün, öğretmenler ve kamu çalışanları, belediye yönetimleri, bugün Özgür Basın, yarın vekillerimize karşı saldırılar gündeme gelebilir. Bu karanlık gidişat aşama aşama yayılıyor. Faşizm, burjuvazinin kanlı bir rejimidir, kandan beslenir, kana doymaz. Her kim halka karşı suç işlerse önünde sonunda halka hesap vermek zorundadır ve nefretle anılacaklardır.

Bugün önümüzde iki seçenek var: Teslimiyet ve direnmek! Ya sermaye sınıfına, faşizme teslim olacağız ya da ona karşı örgütlenerek, güçlenerek, çoğalarak direneceğiz.

Ya olup bitenlere karşı seyirci kalacağız ve acı sonuca katlanacağız ya da onurumuz, geleceğimiz ve çocuklarımız için karınca kararınca çalışarak, mücadele ederek bu 'ateş çemberini' parçalayacağız. Başka bir yol yoktur.

Özgür Basın, sadece gazetecilerin, yazarların ve basın emekçilerinin sorunu değildir. Her işçiyi, emekçiyi, aydını , yazarı ve ilerici insanı çok yakından ilgilendirmektedir.

Bu karanlık gidişatı tersine çevirmek, faşizme 'DUR'! demek halk kitlelerinin ellerindedir. Çok geniş ve çok güçlü kitlelerle sokağa çıkarak, alanları doldurarak, sesini haykırarak faşizmi durdurabilir. Suçluların yakasına yapışarak onları yargılamaya götüren demokratik bir sürecin önünü açabilir.

Hep birlikte eşitlik içinde kardeşçe yaşayabilmek için, çocuklarımızın ölüm haberleriyle yanmamak için, yarimizden, dostlarımızdan ve yoldaşlarımızdan ayrı düşmemek adına son nefesimize kadar gerçeğin, doğrunun ve güzelliğin uğruna mücadeleye devam...

İMC TV'nin çalışanlarının da hep birlikte söylediği **Çav Bella** marşının sözleri, dudaklarınızda eksik olmasın!

"İşte bir sabah,
uyandığımda
Çav Bella,Çav Bella, Çav Bella,
çav çav çav
Elleri bağlanmış
buldum yurdumu,
Her yanı işgal altında
Sen ey Partizan
beni de götür
Çav Bella, Çav Bella, Çav Bella,
çav çav çav
Beni de götür
dağlarına
Dayanamam tutsaklığa...."

Özgür Basın, susturulamaz!..

TGS'de Değişim Sürüyor

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) 21 Olağan Genel Kurulu 8-9 Ekim tarihlerinde İstanbul'da yapıldı ve Sendika'nın yeni yönetimi belirlendi. TGS Genel Başkanlığına İstanbul Şube Başkanı **Gökhan Durmuş** seçildi. TGS Genel Merkezi'nin 6 kişilik yönetim kurulu, 3 kadın ve 3 erkek üyeden oluştu.

Olağan Genel Kurul, 8 Ekim Cumartesi günü başladı. Açılışta konuşan Genel Başkan **Uğur Güç**, demokrasi ve basın özgürlüğünde Türkiye'nin çok ağır bir dönemde geçtiğini, hükümetin 15 Temmuz darbe girişiminin ardından OHAL ile gazetecilere ve muhalif kesimlere yönelik baskısını artırdığını vurguladı. Demokrasi ve basın özgürlüğünün yok edilmek istenmesine karşı TGS'nin yeni yönetiminin de mücadeleyi aralıksız sürdüreceğini vurguladı.

TGS Genel Kurulu'na katılan Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ-IFJ) temsilcisi **Mehmet Köksal**, Türkiye'deki basın özgürlüğü ihlallerinin Avrupa'da yakından takip edildiğini belirterek, medyaya baskılara son verilmesini, kapatılan televizyonlar, gazeteler ve radyoların yeniden açılmasını, cezaevinde tutuklu bulunan gazetecilerin bir an önce serbest bırakılmasını istedi.

Almanya Gazeteciler Birliği (DJV) Genel Başkanı **Frank Überall** ise basın özgürlüğü mücadelesini TGS üyeleriyle birlikte büyüteceklerini vurguladı.

9 Ekim Pazar günü TGS Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelikleri için seçim yapıldı. Mevcut Başkan **Uğur Güç**'ün yeniden aday olmadığı kongrede, Genel Başkanlığa **Gökhan Durmuş**, Genel Sekterliğe **İlkay Akkaya**, Genel Mali Sekreterliğe **Can Uğur**, Genel Başkan Yardımcılığına **Seyhan Kurtman**, Genel Örgütlenme Sekterliğine **Mustafa Kuleli**, Genel Eğitim Sekterliğine **Olcay Büyüktaş Akça** seçildi. TGS'nin yedek yönetim kurulu, denetleme ve disiplin kurullarında da bu dönem 5 kadın üye görev aldı.

Genel Kurulun ardından Avrupa Gazeteciler Federasyonu Temsilcisi **Mehmet Köksal** ve Almanya Gazeteciler Birliği Genel Başkanı **Frank Überall** ve Sendika temsilcileri kapatılan **Hayatın Sesi TV, IMC TV, Özgür Radyo, TV10** temsilcileriyle görüştü.

Gençliğin Gözünden Süreç

❑ **Servan KAYA**
(Silivri 9 No'lu Kapalı Cezaevi) *

Koşullara uyarlanmış bir 3. Dünya savaşının Ortadoğu'da yaşanıyor olduğu konusunda çoğu kimse hemfikir. Nedenleri ve varacağı yer konusunda herkes kendine göre bir tutum alıyor. Yüzyıl öncesinin başat hegemon güçleri olan Fransa ve İngiltere diplomatları Syces-Picot vasıtasıyla bugünküne yakın bir Ortadoğu haritası çizmiş, bölgeyi kendi aralarında pay etmekle kalmamış, geleceğin siyasetini de belirlemeyi amaçlamıştır. Oluşturulan suni devletler, halledilmemiş etnik ve mezhepsel sorunlarla adeta her devlet kendi içerisinde sorun potansiyelleri taşır halde bırakılmışlardır. Bu şekilde hem güç olmaları engellenecek, hem de kendilerine muhtaç halde kalacaklardı. Bu durum hem bölgenin enerji kaynaklarından hem de jeo-stratejik konumundan yararlanmayı daha da kolaylaştıracaktı. Hesap her zaman kağıt üzerinde planlandığı gibi yürümez tabi, hele de söz konusu olan Ortadoğu ise. Nihayetinde de öyle oldu; çatışmalar, darbeler, diktatörlükler ve buna çeşitli tonlarda gelişen huzursuzluklar ve direniş eksik olmadı. Dikişi patlamak üzere olan Ortadoğu'ya yeni bir formatla dikiş atmak amacıyla küresel güçlerin fiziki müdahalesi, 1. Körfez Savaşı başladı. Sovyetler yıkılmış, küresel kapitalist güçlerin inisiyatif alanları kendilerince daha da genişlemişti. Zaten 1950'li yıllardan başlayarak Sovyetler'e karşı Asya'da, Ortadoğu'da hatta Avrupa'yı içine alacak şekilde bir çevrelenme politikası geliştirilmeye başlanmıştı. Avrupa'da Kuzey Atlantik Paktı olarak isimlendirilen NATO vasıtasıyla ve ekonomik yardımlarla bu süreç büyütülmeye çalışılırken Ortadoğu'dan Asya'ya kadar uygulanan başat model "Yeşil Kuşak" projesiydi. Türkiye'de ise iki politika iç içe yürütüldü. Hem NATO'ya dahil edildi hem de yeşil kuşak projesinin temelleri atıldı.

Yeşil Kuşak Projesi

Bugün şeytanlaştırılarak aforoz edilmeye çalışılan Fettullah Gülen gerçeğini bütünlükle bu politikanın dışında ele almak yanıltıcı olur. Bir devlet politikası olarak bu durum kabul edildi. NATO'ya katılmak nasıl bir devlet kararı idiyse, Yeşil Kuşak politikalarının devreye konması da bir devlet kararıydı. Milli Türk Talebe Birliği, Komünizmle Mücadele Dernekleri, Ülkü Ocakları hemen hemen aynı dönemde tohumları atılmış ve devlet fideliğinde yetiştirilen oluşumlardı. Günümüz AKP'si de MHP'si de bu kökten büyütülmüştür. Şimdi el birliğiyle Fettullah'a saldırıp anti-ABD'ci olarak kendilerini sunmaya çalışmaları tarihsel gerçekliği çarpıtmaktan başka bir şey değildir.

12 Eylül darbesine giden süreç, ardından darbe sonrası devlet eliyle Siyasal İslam'a yol verme çabası bir ABD projesiydi. O nedenle bugünün AKP'sinin bir 12 Eylül çocuğu olduğunu unutmamak gerekiyor. Erbakan da Siyasal İslam ve MTTB geleneğinden geliyor olsa da ABD'nin bölge politikalarını benimsemiyordu. Kemalist çizgi de önemli oranda işlevini yitirmişti. ABD'nin bölgeyi yeniden dizayn etme sürecinde, politikalarına hizmet edebilecek yeni bir oluşuma ihtiyaç duyuyordu. Ilımlı İslami çizgiyi kabul eden işbirlikçi bir anlayışı öne çıkarmayı amaçlayan ABD, 1999 Martı'nda Fetullah'ı ABD'ye çekerken Türkiye'de AKP'yi yaratma çabalarına hız verdi. Tam da bu süreçte Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan esaret altına alınıp Türkiye'ye teslim edilmişti. Çünkü Ortadoğu yeniden dizayn edilirken ABD oyununu bozacak aktörler etkisizleştirilmeli, oyuna figüran olmayı kabul edecekler sahneye çıkarılmalıydı. Gülen, Kürt Halk Önderinin esaretinden bir ay sonra ABD'ye çekilerek adeta tümden kontrol altına alındı. Barzani'nin Kürt liderliği olarak önü açıldı. AKP, ABD ve Barzani'nin sınırsız desteğiyle iktidara taşınıldı. Erdoğan'ın övünerek kendini Büyük Ortadoğu Projesi'nin (BOP) Eş Başkanı ilan etmesi hafızalardadır. Erdoğan iktidara gelmiş olsa da muktedir olma sürecine gidecek yolun mayınlarla dolu olduğunu biliyordu. Tüm bu süreç içerisinde hem mayınları temizlemek hem de kendini koruyabilmek amacıyla AB sürecini de kullandı. Gülen'in kadrolarını da devlete sınırsızca yerleştirdi, ABD desteğini de aldı. Gülen'in kim olduğunu sırtını nerelere dayandırdığını herhalde Erdoğan'dan iyi kimse bilemezdi. Çünkü aynı arabanın bitişik koltuklarında oturdular yıllarca. Gülen AKP'yi, AKP Gülen'i kullanmaya çalışırken ABD her ikisinin ipini de elinde tutuyordu. Bugünlerde çokça demagojisini yapıp mağduru olduklarını öne sürdükleri üst akılla yıllarca çalışan onun figüranlığını peşinen kabul edip siyaset sahnesine çıkan kendileridir. Peki ne oldu da ortaklıkları bozuldu, kanlı bıçaklı oldular?

Ortaklık Neden Bozuldu?

Yaşananın tipik bir iktidar savaşı olduğunu unutmadan şu hususların altını çizmek gerekiyor. AKP kendi meşruiyetini yaratmak amacıyla İslam'ı öne çıkarıp karşı tarafın Hristiyanlığına vurgu yaparak meselenin özünü gizlemeye çalışıyor. Yaşananı Hristiyanların Müslümanlara karşı savaşı olarak göstermesi ideolojik hakimiyet kurma amaçlı bir saptırmadır. Unutulmaması gereken şu temel ilkenin altını çizmek lazım. Devlet İslamı ve devlet Hristiyanlığı her iki dinin özünden sapmış iktidarcı halleridir. Yani karşı İslam ve karşı Hristiyanlıktır. İslam'dan ve Hristiyanlıktan bahsetmeleri sadece iktidar hırslarını perdelemek içindir. Bu gerçekliği göz ardı edersek bu dinlerin toplumsal özlerini de hem gözden kaçırmış hem de iktidarcı zihniyetin insafına terk etmiş oluruz. Bütün inanç gruplarının toplumsallıktan kopmamış kesimleri, demokrasi mücadelesinin ittifakları arasındadır. Bu sahayı tümden iktidar elitlerine terk etmek demokratik toplum gerçekliğiyle de bağdaşmaz.

15 Temmuz'un Arka Planı

AKP Ortadoğu'daki yeni yapılanma sürecinde kendisine biçilen figüran rolünü oynarken birden adına Arap Baharı denilen süreç gelişti. Peş peşe diktatörlükler devriliyor ama halkların demokratik iradesine yönelik müdahale ve manipülasyonlarla at başı geliştiriliyordu. Bu süreç ile bir despot yıkılırken yerine yenisini koymak amaçlanmamıştı. En azından halklar nezdinde hedeflenen bu değildi. Ama küresel hegemonik güçlerin yanında bölgenin gerici odaklarının hakimiyet hesaplarının da devreye sokulduğu bir süreç gelişti. AKP de yaşanılanları fırsat bilerek bu süreçte figüranlıktan aktörlüğe terfi etmenin hesaplarını sahaya yansıtmaya başladı. Eski Osmanlı sınırlarında hakimiyet kurmanın fırsatını yakaladığını düşündü. Ve bu amaçla dinci tüm yapılarla açık veya örtülü ilişkiler geliştirerek bunları sahaya sürdü. Dinci derken iktidarcı din istismarcılarını kastettiğimizi hatırlatmamız gerekiyor. AKP deyim yerindeyse açgözlülük yaptı, daha fazla pay istedi. Hikayenin özü esas itibariyle buydu. ABD ve batı buna razı olsaydı AKP'nin ABD'ye ses çıkarması düşünülemezdi. AKP'nin IŞİD dahil El-Kaideci ve türevi tüm yapılarla kucak kucağa olduğunu da ABD de diğer güçler de çok iyi biliyordu. Bir dönem Hitler'i besleyen ve önünü açan kapitalist odaklar nasıl ki Hitler'in kendi çıkarlarını da tehdit ettiğini görüp müdahale ettilerse, AKP ve Erdoğan şahsında yaşananlar da bir nevi böylesi dejavu denilebilecek nitelikte bir süreç oldu.

Tüm bu arka planı görmeden Türkiye'de yaşanan 15 Temmuz darbe girişimini doğru okuyamayız. Kaldı ki 15 Temmuz'a dair fazlasıyla kuşku uyandıran karanlık noktalar bulunuyor ve aydınlatılmayı bekliyor. Yaşanılanları tek başına Gülen'in gücü ve eylemi olarak değerlendirmek yanıltıcıdır. AKP ve Erdoğan kendi kaderini devletin kaderi ile ortakmış gibi göstermeye çalışarak bu süreci atlatmayı hedefliyor. Duvara tosladığı açıktır. Hamaset ile medya illüzyonu ile ne kadar perdelemeye çalışırlarsa çalışsınlar Türkiye 15 Temmuz öncesinden çok daha kırılgan bir noktadadır.

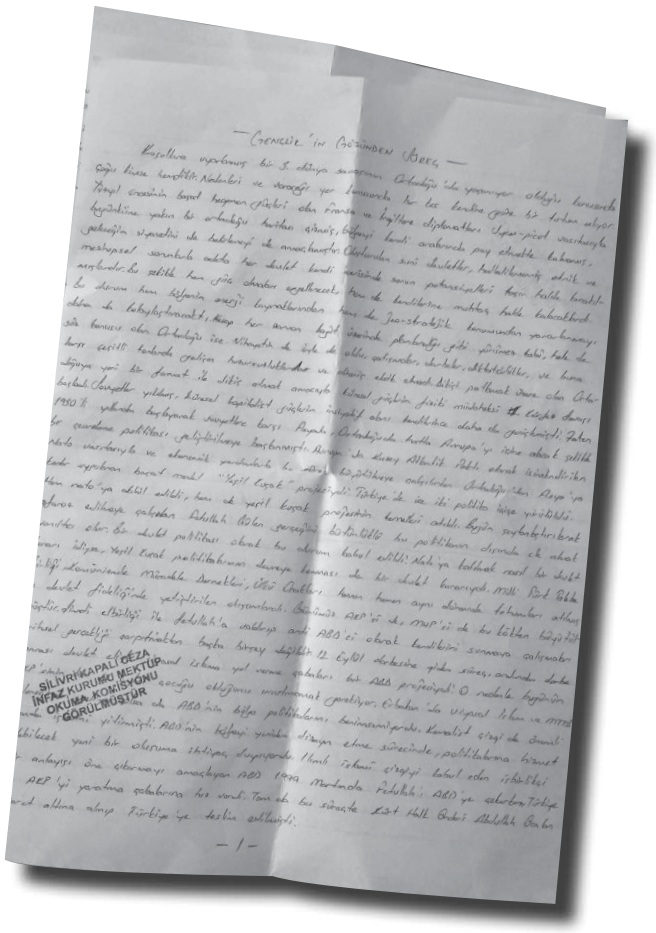

7 Haziran... Sonun Başlangıcı

7 Haziran seçim sonuçları doğru okunabilmiş olsaydı normalleşmiş bir sürece girilebilirdi. Ancak Erdoğan 7 Haziran seçim sonuçlarını kendisi açısından sonun başlangıcı olarak değerlendirdi. 2023-2071 hesapları yapan sarsılmaz, sorgulanamaz olarak görülen Erdoğan iktidarını kaybetmişti. Bir sürü yolsuzluğa, hukuksuzluğa, savaş suçuna karıştığı çok netti. Hayli fazla düşman yaratmıştı. Dolayısıyla iktidarı kaybetmesi seçim kaybetmiş herhangi bir lider gibi olağan sonuçlar doğurmayacaktı. Sonunun en iyi ihtimalle hapishane olacağını biliyordu. Yakın çevresi için de bu geçerliydi. Erdoğan, derin yapıların Kürt fobisini de biliyor, kendi zihniyeti de özü itibariyle Türk-İslamcıydı. Derin yapılar da Erdoğan da birbirlerini iyi tanıdığından, korku ve zaaflarını iyi bildiğinden ortak paydada buluşmaları zor olmadı. Zaten kimi üslup farklılıkları olsa da beraber yürümüşlerdi bu yollarda! Ergenekon, MHP, CHP, AKP buluşması sonucu 7 Haziran sonuçları çöpe atıldı. IŞİD görünümlü kontrgerilla eylemleriyle Kürtler ve demokratik güçler hedef alındı. Suruç katliamının ardından karanlık olduğu net olan Ceylanpınar'da iki polisin öldürülmesi bahanesiyle 24 Temmuz'da Kandil'de 400 nokta bombalandı. 24 Temmuz tarihinin seçilmiş olması tesadüf olmasa gerek. Zaten sonra sıkça dillendirildi, Lozan'ın yıldönümünde bu savaş başlatılarak Kürt'ün inkarından taviz verilmeyeceği işaret ediliyordu. Ardından "Çöktürme Planı" ortaya çıktı. Adada görüşmeler yürütülürken imha planları ve hazırlıkları yürütülüyormuş. "Çözüm" sürecinde Rojava gerçekliği ortadan kaldırılmaya çalışılırken kuzeyde de kapsamlı savaş hazırlığı varmış. Erdoğan başa döneriz derken, en başa, 1925'leri "Şark Islahat Planlarını" kastediyormuş. Cizre'de, Nusaybin'de,

Sur'da yaşanılanlar da bunu ortaya koydu zaten. "Peki Kürtler aldatıldı mı?" diye sorulabilir. Burada da Kürt Halk Önderinin "Aldatmam, aldatılmam" sözünü akılda bulundurmak gerekiyor. Barışçı çözüm konusunda sonuna kadar samimi yaklaşıldı ama tedbirsiz de olunmadı. Kanıtı mı? İşte Rojava, Şengal, Güney gerçekliği, işte %10 barajını aşan HDP oluşumu, işte tüm Ortadoğu'da etkili bir güç haline gelen PKK realitesi, işte yüzyıl önce yok sayılan Kürt gençliğinin inkar edilemez bir şekilde dünya siyaset sahnesine çıkışı.

Rojava'daki enternasyonalist tugaylar devrimci-demokratik güçlerin Ekim Devrimi ruhuyla yeniden buluşmaları... Ve işte oradan oraya savrulan ve kıvranan AKP-Erdoğan'ın hali, pür meali.

"İttifaklar" Değişiyor

Ortak Nokta "Kürt Düşmanlığı"

T.C. devletinin Kürt düşmanlığı, Kürt varlığını en büyük tehdit olarak nitelendirmeleri Türkiye'yi daha güvenli hale getirmez. Aksine demokratik bir çözüme kapıyı kapatmak Türkiye'yi sürekli yaralı bir halde tutup kendine muhtaç etmeyi amaçlayan küresel güçlerin işine gelir. Kürt Halk Önderi o nedenle "aramızda çözelim" dedi. Ama buna müsaade edilmedi. "Vatanseverlik" adına bunu engellediğini ileri sürenlerin de küresel güçlerin maskeli ajanları olduğu bilinmeli. Bunların maskeleri de indirilmelidir. ABD, Kürt Halk Önderliğini T.C.'ye teslim ederken çözümü mü amaçlamıştı? Adada tecriti derinleştirirken diyalog sürecini Fetullah eliyle bitirmeye çalışırken derdi çözüm müydü? Bunlar iyi analiz edilmelidir. Hamasetle günlük politik kazanç hesaplarıyla bir yere varılmaz. Olsa olsa sorun daha da derinleştirilir. Fetullah ile birlikte Ergenekon operasyonlarını yapan AKP o zaman Ergenekon-PKK işbirliğine ilişkin yoğun bir medya bombardımanı yapıyordu. Şimdi ise Ergenekoncularla buluşmuş AKP'nin Gülen-PKK işbirliğine ilişkin benzer tutumuna tanık oluyoruz. 5 Kasım 2007 Washington buluşmasının ardından düğmeye sadece Ergenekon operasyonları için basılmadı. Eş zamanlı olarak sürek avı şeklinde KCK operasyonları yapıldı. Binlerce siyasetçi cezaevlerine atıldı. Gerilla alanlarına dönük kapsamlı yönelimler oldu. Türkiye sahasında da demokrasi güçleri hedeflendi. Şimdi aynı şey tekrarlanmaya çalışılıyor. Hedef de yine Kürt siyasal hareketi ve devrimci muhalif yapılar bulunuyor. Ergenekon ve Gülen yer değiştirmiş durumda. Değişmeyen temel yapı ise AKP-Erdoğan oluyor. MHP de bu sürece 7 Haziran ardından dahil edildi. Türkeş'in AKP'ye katılımını MHP ile AKP'nin örtülü koalisyonu olarak okumak gerekir. Üzerinde uzlaşılan temel konu içte-dışta Kürt varlığına karşı mücadele olgusu oluyor. Bir yıllık süreç de bunu gösteriyor zaten.

Sızma ve Tedbir

15 Temmuz süreci böylesi gelişmelerin üzerine şekillendi. İleriki süreçlerde bir çok boyut kuşkusuz daha da aydınlanacaktır. Ama şimdiden şunlar söylenebilir. AKP yürüttüğü siyasetin adım adım böylesi bir süreci tetiklediğini görüyordu. Muhtemelen bazı girişimlerden de haberdardı. Bunları engellemek amacıyla bir çok yapıyla geçici ittifaklar kuruldu ve yine yüksek olasılıkla darbeci yapının içine sızdı. Süreci ölü doğurtmak için tedbirler aldı ve başka hiçbir zaman yapamayacağı kapsamlı değişiklik planlarını da önceden hazırladı. 15 Temmuz "şokunu" diri tutmak için medyayı ve kitleleri iyi kullandı. Bu sürede kendi hegemonyasını inşa amaçlı çok kritik düzenlemeler yaptı. Adeta AKP devletinin taşlarını hızla döşemeye başladı. Böyle bir zihniyet açısından kendisine mutlak itaat etmeyen tüm çevreler birer tehdit odağıydı. Ezilmesi gerekenler, susturulması gerekenler, teslim alınması gerekenlerin yanında kendi tetikçisi haline getirilecek olanlar için özel yönelimler geliştirildi. Bu süreç başlayıp bitmiş bir süreç değildir. Karşısında direniş odaklarını bulmadıkça tüm toplumu hedefleyeceği açıktır.

Yapı Çürük Ama Saldırgan

Birbirine muhtaç olan AKP ve derin yapılar birlikte yürürken bir yandan da birbirilerini sürekli tarttılar, nabız yokladılar, bazen ileri bazen geri adım attılar. Nihayetinde iki dost güç olmadıklarını, ilk fırsatta birbirilerini boğazlayacaklarını çok iyi biliyorlardı. Bu süreç iki ileri bir geri adım şeklinde ve krizli bir halde gidebildiği yere kadar gidecektir. Ama her an dağılmaya müsait geçici bir ittifak olduğunu da unutmamak gerekiyor. AKP de bunun farkında olduğu için sadece kurumları ele geçirmekle yetinmiyor, Özel Harekat'ı tamamen Parti Milisi haline getirmeye çalışırken SADAT ve benzeri yapılar eliyle gizli milis teşkilatlarını oluşturmaya çalışıyor. Özcesi AKP iktidardan düşeceği zaman başına neler geleceğini bildiği için iktidarı bırakmamak için her yolu deneyecektir, Türkiye'nin parçalanmasını göze almak dahil. Bu gerçeklik ortadayken sanki demokratik siyaset koşulları varmış gibi hareket etmek, basit legal sınırlara hapis olmak, toplumu öz savunmasız bırakmak kesinlikle halkları AKP faşizminin insafına terk etmek olacaktır. Gün her zamankinden daha fazla derin ve sıkı özgürlükler yaratma anti-faşist demokrasi cephesi etrafında birleşme günüdür.

Devrimci Görev

Rusya'ya yamanmak AKP'yi kurtarır mı? İran ve Suriye (Esat) ile Kürt karşıtlığı temelinde ittifak kurmak mümkün mü ya da ne kadar işlevsel olabilir? Yüzyıl öncesinin Syces-Picot'unun yerini acaba Lavrov-Kerry mi alıyor? Bunların tümü güncelde yanıtı merak edilen sorular. Ama bir de izleyici değil tarih yapıcı olan halkların devrimci dinamizmi söz konusudur. Böylesi büyük alt üst oluş süreçleri sistem sahiplerine büyük kaybettirebileceği gibi halklara da büyük kazandırabilir. Rojava bu anlamda yükselen umuttur. Türkiye'de büyütülecek demokrasi cephesi bu umuda Ortadoğu çapında çok şey katacaktır. Anti-demokratik, faşist cephede çok sayıda gerici güç çelişkilerini bir kenara koyup bir araya gelebiliyorsa demokrasi güçleri neden bunu yapamasın? Bugün; sadece şikayet etme, hep eleştirme, sürekli bahane üretme süreci değildir. Demokrasinin dili eylem ise artık eyleme geçilmelidir. Unutmamak gerekiyor ki özgürlük ve demokrasi başkalarınca bahşedilen değerler değil, mücadele ile kazanılan değerlerdir. Çokça adını andığımız devrim ve demokrasi şehitlerini de ancak böyle bir mücadele ile yaşatabiliriz. Aksi durumda "Darbeciler yenildi, demokrasi kazandı." Propagandasını yapan AKP illüzyonunun öfkeli seyircileri olmaktan öteye gidemeyiz. Buna rağmen hala sahaya inmemekde ısrar edenleri de tarih affetmez.

Gelişen bu süreci bir de şöyle ele alalım. Cumhuriyetin kuruluşunda etkili olan Sovyet Rusya ve ona bağlı sosyalistler ve komünistler hegemonik güç tarafından ilk darbelenen, bastırılan ve kurban edilen güçler konumundadır. Mustafa Suphilerin katliamıyla başlayan imha süreci, 1927 Komünist Parti Tevkifatı, Hikmet Kıvılcımlı ve Nazım Hikmet'in tutuklanmasıyla derinleştirilmiştir. 1950'den sonra baskı ve tevkifat NATO'ya giriş malzemesi olarak daha da koyulaştırılmıştır. 1960'daki 27 Mayıs bürokratik darbesiyle fırsat bulan sosyalistler kendini bulmak ve demokratik adımları seslendirmek istemişlerdir. Bilinen büyük devrimci gençlik örgütleri ve önderleri bu süreçte radikal eylemlerde bulunmuş ve faşizme karşı direnişte sınır tanımamışlardır. ABD emperyalizmine NATO Gladiyosu ve Türk işbirlikçi faşist rejimine karşı Denizlerin, Mahirlerin ve

Her Yer Toz Dumanken, Biz Ne Yapmalıyız?

❑ **Ferhat ÇELİK**

AKP ve Saray'ın 1 Kasım seçimlerinden sonra yaptıkları siyasi darbeden bugüne, her günümüz akıl almaz hukuksuzluk, baskı, saldırı, katliam sahnelerine şahit olmakla geçti. Bunun en son halini de darbe girişiminden sonra yürürlüğe koydukları OHAL ile yaşıyoruz. Kürdistan'da savaş olduğu gibi devam ediyor, işçi ve emekçiler insafsızca ve her türlü akla gelmez yöntemle sömürülüyor ve eziliyor, FETÖ operasyonları adı altında ilerici ve demokrat akademisyen ve eğitim üyeleri gün be gün tutuklanıyor, işten uzaklaştırıyor, HDP'yi ellerinden geldiğince güncel siyasetten soyutlamaya, üniversite ve liselerde kayyum ve fişlenme yaygınlaştırılıyor, eğitim ve öğretim gericileştirilip, Türk-İslam ideolojisi dayatılıyor. Kısacası AKP ve Saray kendi iktidarlarını sağlama almak için her yerde bir dağıtma ve yeniden yapılandırmaya girişmiş durumda. Yani bu da herşeyin kaypak bir zeminde ceryan ettiğinin anlamına geliyor. İktidar bütün gücüyle, elinde ne var ne yok, muhalif olan her kesimi sindirmeye, katletmeye, dağıtmaya ve pasifize etme çabasında. Yani aslında kan kaybediyor...

Peki bütün bunlar yaşanırken, biz öğrenci, işçi ve köylü gençlere nasıl yansıyor bu durum? Okulda, işte, sokakta, tarlada, evde nasıl bir değişime uğradı/uğruyor hayatımız?

Yani eğitimimiz iktidarın ideolojik dayatması altındayken; hocalarımız tutuklanırken, işten uzaklaştırılırken; eğitim kurumları piyasaya entegre edilip, erken yaşta ucuz işgücü fabrikaları haline gelirken; İmam Hatip ve özel liselere mecbur bırakılırken; Üniversiteye borçlu başlarken; Ekonomik olarak zamlarla, vergilerle, kredi borçlarıyla boğuşurken; Uzun çalışma saatleri ve sigortasızlıkla belimiz bükülürken... Evet, nasıl değişti hayatımız? Yani kısacası okuyabilmek, gelişebilmek ve hayatta kalabilmek için, ilk önce bu kapitalist sistemin ve onun temsilcisi iktidarın eleğinden geçerken, nasıl değişiyor hayatımız?

Bütün bunlar olurken ne yapabiliyoruz veya ne yapabiliriz biz gençler? Veyahut bütün bu olan duruma karşın ne istiyoruz ne istemeliyiz?

Yukarıda sayılan ve daha da sayamadığımız bütün bu sorunlar, eksikler ve ihtiyaçlar bir bütünün parçası ve sonuçları olduğu hepimizin malumu. O zaman biz de genelde ve yerelde özerk, demokratik ve özgür bir ortam oluşturmayı isteyebilir, bunun için ter dökebilir ve savaşım verebiliriz. Özerk bir eğitim sistemi, çünkü merkezi, tek tip ve piyasacı bir eğitimin çilesini çekiyoruz, halbuki biz okullarımızın yönetimlerine katılmak istiyoruz. Demokratik bir eğitim sistemi, çünkü yönetimde ve verirlen kararlar, yereli dışdalayarak, iktidarın keyfiyetine bağlı, bir eğitim sistemimiz olduğu için. Özgür bir eğitim sistemi, çünkü, bütün kesimlerin kendini ifade edebildiği, hak ve hukuklarının olduğu, bir özgür eğitim sistemimiz olmadığı için.

Bunlarla çözecek miyiz herşeyi? Hayır! Biz toplumun en dinamik parçalarıyız. Yani dağ bayır dinlemeden, okyanuslara akmaya çalışan ırmaklar gibi. Bunun için öğrenci gençler olarak, bulunduğumuz her yerde toplumun akışında belirleyici etkenlerden birisi olan eğitim sistemi için direnmeli, çabalamalı ve savaşımalıyız. Yani toplumun daha demokratik, kültürel, bilimsel ve ekonomik değişiminde belli bir sorumluluk sahibiyiz. Yani gelecek bizim ellerimizde de harmanlanıyor.

Bunun için de.... Somut olarak ne yapmalı?

60'ların sonları ve 70'lerin başlarında kimi (hatta asgari de denilebilir) bir birliktelik bile ciddi bir eylem gücü açığa çıkarmış, hükümet ve ona bağlı sivil kontraların gücü yetmediğinden bastırmak için ordu darbesi devreye girmek zorunda kalmıştır. Devrimci birlikteliklerin teori ve eylem gücü her zaman en korkulan durum olmuş ve faşist rejimler tarafından ilk darbelenen nokta olmuştur. Dikkat edilirse yüzün üzerinde sol-sosyalist-devrimci örgütün varlığı parçalanmaktan ve küçülmekten, bununla beraber yenilmekten başka hiçbir getirisi olmayan bir illet olduğu anlaşılmamaktadır. Hatta görmezden gelmek için adeta direnilmektedir. Faşizmin en büyük korkusu olan böylesi bir birlikteliğe karşı kendini diretenler birliği öyle veya böyle eleştirip uzak duranlar faşizmin ekmeğine yağ sürmektedir.

İboların duruşu ve eylemi hala Türkiye ve Kürdistan devrimci gençliği için birer idoldür. Fakat bu büyük çıkışlar 12 Mart 1971 darbesiyle tekrar bastırılmıştır. Öyle ya da böyle Türkiye devrimci güçleri, direnişi 80'lere kadar devam ettirse de 1980 darbesiyle belleri iyice kırılmış ve günümüze kadar bir türlü kendilerine gelememişlerdir. Halen radikal demokrasi olarak kendilerini birleşik, çoğul bir örgütlenmeye kavuşturmadan dağınık, sorumsuz ve çok zayıfça varlıklarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Potansiyelleri ile orantılı bir aktifleşme ve demokratikleşme adımları atma görevleri vardır. Yaşanan parçalılıklar ya da parçalanmışlıklar faşist rejimler tarafından her zaman bir zaaf olarak görülmekte ve çoğu zaman ciddi bir tehlike olarak görülmemektedir. Tam da faşizmin bu denli yükselmesi ve kendini yaşamın her alanında belirginleştirmesi Türkiye devrimci gençliği için birleşmeyi devrimci bir görev kılmaktadır.

Devrimci Önderlik ve Birlik

Yaşanan bütün bu gerçeklikler karşısında bazı tutumlarda haliyle değerlendirme konusu haline gelmektedir. Sorgulanması gereken ilk konu 40 yılı aşkın bir süredir ciddi bir devrim önderinin Türkiye devrimci hareketlerinden çıkmamasıdır. Bu durumun kendisine verilebilecek ilk cevap devrime yeterince ciddi yaklaşılmaması gerçekliğidir. Üzerinde çokça değerlendirme yapılmış fakat kendini devrime ve onun eylemine adamamak en çarpıcı olanı ifade etmektedir. Dikkat edilirse 40 yıldır devrim önderleri çıkmadığı gibi potansiyellerine denk çalışma ve pratik de çıkmamaktadır. Devrim örgütü eylem üretir, mücadele üretir, devrim üretir fakat gelişen hiç de bununla denk değildir. Kadro ve eylem üreten değil, öğüten bir merkez haline gelmiştir. Şu durum ısrarla görülmek istenmese de vurgulamakta yarar var. 60'ların sonları ve 70'lerin başlarında kimi (hatta asgari de denilebilir) bir birliktelik bile ciddi bir eylem gücü açığa çıkarmış hükümet ve ona bağlı sivil kontraların gücü yetmediğinden bastırmak için ordu darbesi devreye girmek zorunda kalmıştır. Devrimci birlikteliklerin teori ve eylem gücü her zaman en korkulan durum olmuş ve faşist rejimler tarafından ilk darbelenen nokta olmuştur. Dikkat edilirse yüzün üzerinde sol-sosyalist-devrimci örgütün varlığı parçalanmaktan ve küçülmekten bununla beraber yenilmekten başka hiçbir getirisi olmayan bir illet olduğu anlaşılmamaktadır. Hatta görmezden gelmek için adeta direnilmektedir. Faşizmin en büyük korkusu olan böylesi bir birlikteliğe karşı kendini diretenler birliği öyle veya böyle eleştirip uzak duranlar faşizmin ekmeğine yağ sürmektedir. Böylesi bir tutum ve pratik karşısında tavır sahibi olmak gerekirken bu durumun kendisi oldukça yaygınlaşmaktadır. Kendisini devrimci örgüt diye nitelendiren örgütler en asgari ilkelerde bile buluşamıyorsa devrim-devrimcilik anlayışları sorgulanmalıdır. Gündem dışı en tali konular bile birlikteliğin ve dolayısıyla zaferin önüne geçiyorsa orada faşizm algısı güçlü şekilde kendisini hissettirmiş demektir. Birliktelik girişimleri çokça gündemleşmişse de bir türlü pratikleşememiştir. Gerekçeler çokça öne sürülmüş devrimci görevler talileştirilmiştir. Esas ile tali olan gündemler yer değiştirirse sapma kendini hakim kılmış demektir. Aslında birleşik devrimci gençlik hareketi bir türlü bu sebeplerden oluşturulamamış, faşizm karşısında cılız sesler olarak kalmaya devam etmiştir.

Devrimci Gençlik

Unutulmamalıdır ki gençlik karakteri ve kimliği canlılık ve dinamizmi ifade eder. Bu karakterin enerji doluluğu doğanın kendi diyalektiğince enerjiyi pratikleştirmek durumundadır. Faşizm bu enerjiyi kendisine bir tehlike olduğunu bildiği için tüketmek adına her türlü imkanını seferber ederken devrim güçlerinde bu denli bir ciddiyet ve kendini bilme durumunu barındırmaktan uzaktır. Eğitim kurumlarından bulaşan pozitivizm virüsü gençliği yıllarca tarihten ve toplumdan uzak tutarak gerçekliğinden koparmak istemiştir. Kendisini tanımayan gençlik, potansiyel olarak güç olsa da pratikte sorun teşkil etmeyecektir ne de olsa. Bu durumun tek anti-virüsü tarihi sosyolojileştirmek, sosyolojiyi tarih ile bütünleştirmektir. Uzaklaştığı mücadele gerçeğine kavuşmasının yegane başlangıcı ancak böyle mümkündür. Bireysel özgürlük kisvesi adı altında dayatılan liberalizm ve sonucunda ortaya çıkan bireyci ve duyarsız yaşam kültürsüzlüğüne cevap ancak böyle verilebilir. Şu asla unutulmamalıdır ki faşizmin teşvik ettiği her şeyden uzak durmak mücadelenin başlangıcını oluşturur. Bu minvalde karakteristik özellikleriyle buluşan gençlik kendi devrimci mücadelesini ve bu mücadelenin ilkesel taraflarını netleştirebilir. Genel hatlarıyla çok detaylandırmadan bunları değerlendirdiysek de sonuç olarak bazı gerçeklikleri vurgulamak zorundayız.

Sonuç Olarak;

Çok klişeleşmiş gibi görünse de bir gerçekliği ifade eden, Ortadoğu'nun yeniden dizayn edildiği veya edilmeye çalışıldığı tarihi bir süreçten geçmekteyiz. Bu tarihi süreç ciddi kayıplara sebep olsa da, bedelleri çok ağır olsa da, tüm yakıcılığı ile devam etse de bütün bunlar bu sürecin karakteri olarak yorumlanmalı ve ona göre pozisyon alınmalıdır. Tarih direnenlerin kazandığını ve artık Ortadoğu genelinde yapılmak istenen hiçbir planın bu direnişçilerin gerçekliğinden bağımsız ele alınmadığını Rojava (Kuzey Suriye) şahsında bir kez daha gösterdi. Birlikteliğin nasıl zaferle taçlandığının benzersiz bir emsali niteliğinde olan Rojava artık bütün sömürgeci planların alt üst etmiştir.

Türk faşist özel savaş rejimi bu süreçte ciddi politikasızlığının ve işlediği savaş suçlarının ceremesini şimdi farklı hegemonik güçlere yaltaklanarak kendini kabul ettirmeye çalışması hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. Demokrasi ve özgürlük güçlerine karşı her şeyi ve herkesi yandaş-ittifak gücü olarak gören devletli iktidarcı faşist güçlere karşı en büyük cevap her alanda birleşerek daha güçlü mücadele vermekle mümkün olacaktır. Yıllardır yürütülen bu savaş özgürlük ve demokrasi güçlerince hiçbir zaman teknik ve nicelik odaklı değerlendirilmedi, değerlendirilmeyecek de. İnsanlık ve özgürlük değerlerine bağlılık her zaman en esas güç olmaktadır. Zaferi getiren de budur zaten. İşte bu tarihsel süreçte mücadelenin yöntemi savaşın zaferini belirleyecek kadar önem arz etmektedir. Bu tarihi sürecin en temel karakteri devrimci güçler karşısında bütün cephelerin (Muhafazakar, ulusalcı, milliyetçi) faşist şer ittifakı kurmasıyla açığa çıkmıştır. Bu güçler karşısında bütün devrimci güç odakları sorgusuz sualsiz faşizmin bu birlikteliğine ve toplumu bu denli hedeflemesine karşı birlik oluşturmaları elzemdir. Bu çerçevede verilecek her emek faşizme vurulacak bir darbe olarak görülmelidir.

** Silivri Kapalı Cezaevinden Redaksiyonumuza ulaşan bir yazıyı dikkatlerinize sunuyoruz. Yurtsever demokrat Kürt gençliğinin ülkedeki gelişmelere yaklaşımını izleyebilmek ve bir fikir edinmek açısından, ortaklaştığımız ve çok az olan olası ayrıştığımız noktaları görebilmek açısından okunmasını tavsiye ediyoruz.*

*** Ara Başlıklar Redaksiyonumuz tarafından konmuştur.*

Siz Yendiniz Ama... Biz Kazanacağız

❑ **Nurani ERSOY**

"Dünya yaşamak için tehlikeli bir yer; kötülük yapanlar yüzünden değil, durup seyreden ve kötülük yapanlara ses çıkarmayanlar yüzünden." diyor **Albert Einstein**. Bu yıl ülkemiz tam da bunu yaşadı. Ülkenin dörtte biri yangın yeri; tank, top, tüfek, bomba... Savaş Kürdistan'daki birçok kentte bütün sıcaklığı, acımasızlığı, yıkıcılığı ve yok ediciliği ile devam ederken toplumun yarısının bu savaştan haberi bile yok. Bizim de zaten sözümüz onlara değil. Diğer büyük bir kısmı ise - resmen dumura uğramış olacak ki- yaşananları, yıkımları, ölümleri doğal karşıladı ve karşılamaya da devam ediyor.

"Cehennem acı çektiğimiz yer değil, acı çektiğimizi kimsenin duymadığı yerdir." diyor ya **Hallac-ı Mansur**, Kürt kentleri de aynen bu cehennemi yaşadı, yaşamaya devam ediyor kötülük yapanlara ses çıkarmayanlar yüzünden. Bazıları bilmiyor, bazıları duymuyor, bazıları görmüyor ülkenin bir yerinde yaşananları. Dolayısıyla birileri de o cehennemi yaşıyor.

Sur yıkılırken, **Cizre** yanarken, **Nusaybin** yok olurken, **Yüksekova** kahrolurken toplumun çoğunluğu bu kadar duyarsızsa kendi cehenneminin yol taşlarını da hazırlıyor demektir. Bütün bu yaşananlar; ölümler, kahroluşlar sadece Kürtlerin değil, bu topraklarda yaşayan tüm halkların, ezilenlerin sorunu olarak algılanmazsa, kabul edilmezse işte o gün iş işten geçmiş olacak demiştik. Faşizmin bütün organları harakete geçecek biçimde tüm toplumu; işçileri, emekçileri, yoksulları, işsizleri, kadınları, doğayı, kısaca geleceğimizi yok edecek. Çok uzun bir gelecekten bahsetmiyoruz; yarın geç kalmış olabiliriz.

Bütün bu yaşananlara karşı anti-faşist cepheyi oluşturmanın yolu, bilinçlenmekten, uyanmaktan, duyarlılıktan, örgütlü mücadeleden ve bedel ödemekten geçer. Soruna herkes kendi cephesinden baksa da " SORUN" ortak. Bu ortak sorun, emperyalizmin ve kapitalizmin en gerici, en militarist, en saldırgan, en gerici ve en baskıcı aşaması sayılan **"Faşizm"** dir. İster " R.T.E." karşıtı, ister "AKP" karşıtı, ister "gericilik", ister "sermaye" karşıtı ol; ister anti - kapitalist müslüman, ister laik, ister demokrat, ister ilerice-devrimci, ister komünist ol; hep birlikte ortak soruna karşı mücadeleyi yükseltmek için yeni mücadele kanalları açacak, ilk kıvılcımı ateşleyecek eylemleri yaşama geçirmeliyiz. Geçirmeliyiz ki **10 EKİM**'leri, darbeleri, fail-i meçhulleri bir daha yaşamayalım.

Bu eylemler öyle taktiksel nitelikler taşımalı ki topluma moral aşılayacak; "yine - yeniden yapabiliriz" direncini yeşertecek, toplumun yine - yeniden devrimci örgütlere güvenini artıracak özellikte olmalıdır. Çünkü son bir yıldır yaşananlar- bilinçli bir biçimde- toplumda yılgınlık, korku ve çaresizlik yaratmıştır. Bizler, toplumun çoğunluğuna sirayet etmiş "öğrenilmiş çaresizlik" algısını kırmadan yeni mücadele kanalları, yöntemleri geliştiremeyiz.

Bakın **Alpay**, Gezi eylemlerinde Ankara'da katledilen yiğit insan **Ethem Sarısülük** için yazıp bestelediği şiirinde ne diyor: *" Tamam tamam ben yenildim/ Siz yendiniz/ Ama ben kazandım/ Siz kaybettiniz."* İşte bu. **Nazım Usta**'nın dediği gibi, *"Mesele esir düşmekte değil, teslim olmamakta."*

Ekonominin Yumuşak Karnı: Cari Açık

❑ **Davut ŞAHİN**

Türkiye'nin ödemeler dengesi açıkları, *"ekonominin yumuşak karnı"* olarak nitelendiriliyor. Genel olarak *"cari açık"* olarak bilinen açıklar, sanayiden, hizmetlere ve hatta tarıma kadar her alanda üretilenden çok ithal edilmesinden kaynaklanıyor. Türkiye ekonomisi, ihracat da yapsa, ithalat da yapsa, bir yandan açık üretmeye devam ediyor. Birçok sektörde, 100 dolarlık ihracat yapabilmek için, 50 dolardan fazla ithalat yapılmak zorunda kalınıyor. Sektörlere bağlı olarak, bu ihtiyaç 70-80 doları buluyor. Uluslararası Para Fonu (IMF) bu durumu şöyle değerlendiriyor:

"Türkiye'nin yapısal politikaları, yerli malların ithalata göre rekabet gücünü artırmaya ve ihraç ürünlerini değer zincirinde daha yukarılara çıkarmaya yönelik olmalıdır. Geçtiğimiz on yıl boyunca Türkiye'nin ihracat hacmindeki güçlü büyüme rakamları, yüksek ithalat ihtiyaçlarını karşılamadı. Buna ek olarak, ihracat değerindeki artış, ihracatın miktarsal hacmindeki artışın gerisinde kalmaya başladı."

Bu duvarlardan bir tanesini de Uluslararası Kredi Derecelendirme Şirketi Moody's ördü

Türkiye'nin bu *"yumuşak karnı"*na bağlı ağrılarında, mevsimlere göre değişiklikler yaşanıyor; turizm gelirlerinin arttığı yaz aylarında, cari açıktaki artış yavaşlarken, kışa doğru turizm gelirleri azalıp, ısınma ihtiyacından dolayı enerji ithalatı artınca, cari açıktaki artış da hızlanır. Böylece, yaz aylarında gözlenen iyileşme, kışın tam tersine döner. Kısacası ekonomi, dengesizlikler içinde denge bulmaya çalışıyor. Ancak, bu denge arayışları her zaman dönüp dolaşıp, *"cari açık"* duvarına tosluyor.

Bu duvarlardan bir tanesini de yakın zamanda, uluslararası kredi derecelendirme şirketi Moody's ördü. Moody's Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir düzeyden ***"spekülatif-riskli"*** düzeyine düşürdü. Moody's'den yapılan açıklamada, not indirimine gerekçe olarak, *"Türkiye'nin yüksek boyutlu dış fonlama ihtiyacına bağlı risklerdeki artış ve daha önce destekleyici olan borçlanma temellerinde, özellikle de büyüme ve kurumsal sağlamlıkta zayıflama"* gösterildi.

"Türkiye ekonomisinin dış dengeleri sarsılacak, borçlarını ödemekte zorlanacak"

Moody's uluslararası yatırımcılara kısaca; *"Türkiye ekonomisi dış kaynaklara muhtaç ve öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemde ihtiyacı olan dış kaynağı bulmakta zorlanacak ve bu nedenle dış dengeleri sarsılacak, borçlarını ödemekte zorlanacak..."* uyarısı yapıyor.

Moody's açıklamasında bununla da yetinmeyip, notun daha da düşürmesinin daha kolay olacağı uyarısı da yapıyor. Buna göre, *"Bütçe finansmanındaki eğilimlerin ciddi bir şekilde tersine dönmesi, yabancı sermaye akımlarında ani ve süren bir tersine dönüşün ortaya çıkması ve kurumsal sağlamlıkta beklenenden fazla bir bozulma olması veya politik risklerin beklenenden fazla artması"* durumunda, bırakın notun düzelmesini, daha da kırılması için yeterli neden sayılacak.

"Suriye bataklığında biçilen rolü seve seve kabul ederken not artırımı politik değildi"

Bu aşamada, Moody's'in notunun politik tercih olup-olmadığına ilişkin tartışmaları bir yana bırakmak en doğrusu. Bu şirketlerin politikadan arınmış olduğunu düşünmek dahi doğru değil; elbette politik hareket edecekler, çünkü küresel finansal piyasalar, bu şirketleri düzenin önemli birer parçası olarak kabul ediyor ve sistem de buna göre çalışıyor. Bir başka deyişle, 16 Mayıs 2013'te aynı Moody's, Türkiye'nin kredi notunu **Baa3** düzeyine yükseltirken de, geçenlerde **Ba1** düzeyine çekerken de bu düzenin bir parçası olarak hareket etti.

Türkiye hükümeti, Moody's 2013 yılında not artırdığında, ABD ile Suriye pazarlıkları içindeydi ve sunulan bu politik rüşveti ve buna bağlı olarak kendisine Suriye bataklığında biçilen rolü seve seve kabul ediyor ve aynı zamanda da, *"ekonomimizin sağlamlığı belgelendi"* diye açıklamalar yapmayı da ihmal etmiyordu. Bu nedenle de, bugün ekonomik ve politik risk değerlendirmelerine gözleri kapatıp, uluslararası politik nedenlere dikkat çekmenin de bir karşılığı yoktur; olamaz. Küresel finansal sistem çalışmasını bu sistematik içinde sürdürecek ve piyasaların oyuncuları da bu şirketlerin raporlarını esas almaya devam edecek. Bu yüzden olası gelişmeleri öngörebilmek için raporlarda ne yazdıklarını bilmek gerekiyor.

Türkiye ekonomisinin dış finansal kırılganlıklarının kaldıramayacağı bir düzeye geldi

Moody's, not düşürürken yaptığı değerlendirmede aslında bu kırılganlıktaki bir ekonomiye eskiden yatırım notu verirken şimdi neden vermediğini, açıklarken, özellikle iki nedenle Türkiye'nin risklerinin arttığını vurguluyor. Bunlardan **birincisi** küresel kaynak akımlarındaki oynaklığın artmış olması ve süreklilik arz etmesi. *"Bu oynaklık karşısında Türkiye'nin kırılganlıkları, eskisine göre artmasa bile artık daha riskli hale geldi"* demeye getiriyor.

İkincisi, Türkiye'nin içinde bulunduğu jeopolitik risklerin süreklilik arz etmesi ve iç politikada da risklerin artması. Moody's özellikle darbe girişimi sonrasındaki uygulamaların Türkiye'deki kurumsal yapıyı zayıflatmasının yanı sıra hukuk devleti ve yatırım güvenliği konusundaki kaygıları artırdığını vurguluyor. Buradan çıkarak *"politik risklerin yatırım iklimini tehdit ettiğini ve bu durumun Türkiye'nin dış finansal kırılganlıklarının kaldıramayacağı bir düzeye geldiğini"* söylemeye çalışıyor.

"Türkiye'nin güçlü adımları içeren kararlı reform uygulama ihtimali düşük görünüyor"

Moody's, kredi notunun yükselmesinin kısa vadede pek mümkün olmayacağını da vurguluyor, ki bu da küresel piyasalarda en az kredi notunun düşürülmesi kadar önem verilen bir noktayı oluşturuyor. Açıklamanın ayrıntılarına bakılırsa, Moody's Türkiye'nin kredi profilinin, önümüzdeki 2-3 yıl boyunca yavaş yavaş bozulmaya devam edeceği düşüncesinde.

Moody's, kredi notunu düşürürken yaptığı değerlendirmede *"Türkiye'nin ekonomisinin tüketim ve yabancı kaynağa dayalı büyüme modelinden daha dengeli bir büyüme modeline geçmesini sağlayacak güçlü adımları içeren kararlı bir reform uygulama ihtimali düşük gözüküyor"* diyor.

Kredi notunu düşürürken politik ve jeopolitik risklere vurgu yapan Moody's, notun tekrar artışı için politik ve jeopolitik risklerin azalmasının tek başına yeterli olmayacağını belirtiyor. Moody's, not artışı için Türkiye'nin dış dengelerindeki zayıflıklarında yapısal bir azalma meydana gelmesi veya rekabet gücü ve kurumsal çerçevesinde ciddi bir ilerleme meydana gelmesinin gerektiğini söylüyor.

Birçok alanda olduğu gibi, Türkiye'de tüketimin de temel unsurunu ithalat oluşturuyor

Kısacası, Moody's'in de üzerinde durduğu, altını çizdiği konular, Türkiye'nin yumuşak karnı olarak bilinen ve kabul edilen *"dış açıklar"*da odaklanıyor. Türkiye ekonomisinin karnını *"yumuşaklaştıran"* temel etken, üretimden uzaklaşan ve giderek daha çok tüketime dayandırılan ekonomik yapının kendisi oluşturuyor. Birçok alanda olduğu gibi, tüketimin de temel unsurunu ithalat oluşturuyor. Küresel finansal kriz sonrası dünyada egemen olan *"sıfır faiz"* politikasına karşı, Türkiye'nin dış kaynak ihtiyacının dayattığı *"yüksek reel faiz"* politikasına bağlı olarak değerlenen lira nedeniyle, ithal mallarının fiyatları görece olarak ucuzlayınca, tüketim ithalatı da doğal olarak yükseldi. Bu gelişme de, bir türlü yüzde 2.0-2.5 bandına çekilemeyen enflasyonu iki hanelere doğru taşıyınca, 2015 başında kredi kartı ve bireysel kredilerde taksit sınırlandırması yapıldı.

Tırmanışı durdu ama hedefi hiç tutturulamayan enflasyonda önemli düzelme olmadı

Bunun amacı açıktı; hızla artan tüketim, ekonomiyi giderek ısıtıyordu; ısınan ekonomi de enflasyon üretiyordu. Frene basılmasa, enflasyonu frenlemek de olanaksızlaşacaktı. Sonrası malum; enflasyondaki tırmanış eğilimi durduruldu ama hedefi hiç tutturulamayan enflasyonda önemli bir düzelme olmadı.

Merkez Bankası'nın enflasyon hedeflemesine başladığı 2006 yılında bu yana enflasyon hedefleri hiç tutturulamadı. Merkez Bankası'nın açık hedeflemeye geçtiği 2006 yılında yüzde 5 hedef koymasına karşılık, gerçekleşme yüzde 94 sapma ile 9.7 oldu.

Enflasyon hedefindeki sapma 2007 yılın-

da yüzde 110 oldu. Hedefteki sapmanın en yüksek olduğu yıl ise 2008 oldu. 2008 yılında hedef yüzde 4 olarak belirlenmesine karşılık, yıl sonunda enflasyon yüzde 152 sapma ile yüzde 10.1 olarak gerçekleşti.

Küresel finansal krizin etkili olduğu 2009-2010 yıllarında ise enflasyon hedeflerindeki sapmalar negatif oldu. Krizin etkilerinin görüldüğü 2009 yılında enflasyon hedefinde sapma yüzde -13.3, 2010 yılında ise yüzde -1.5 oldu. Enflasyon hedefindeki sapma oranları, 2011'den itibaren sırasıyla yüzde 8, yüzde 24 ve yüzde 48, yüzde 63 ve 2015 yılında da yüzde 76 oldu.

Eylül ayı itibarıyla, iş dünyasının "Taksitlere Özgürlük" talepleri karşılık buldu

Görüldüğü gibi, 2015 yılının başında alınan *"kredi kartına taksit ve bireysel kredi taksit sayısı"* sınırlandırılmalarına yönelik sınırlama önlemleri, enflasyondaki tırmanışı frenlemiş olsa da, sonuç alıcı olamadı. Bu nedenle de, *"geçici"* diye ilan edilen önlemler 2015 yılı boyunca sürdürüldüğü gibi, bu yıl da devam etti. Ancak, gerek darbe girişiminin etkileri, gerekse ihracatın önünü tıkayan küresel konjonktür, ekonomide ısınmanın önlenmesi bir yana *"soğuma"*nın başlamasına neden olunca, Eylül ayı itibarıyla, iş dünyasının *"taksitlere özgürlük"* talepleri karşılık buldu ve bireylerin yeniden uzun vadeli borçlanarak tüketmelerinin önü açıldı.

Hükümet, taksitlere özgürlük verirken, aynı gün yayınladığı bir kararla, konutlarda KDV oranlarını da düşürdü. Bireysel kredi düzenlemelerinde de, önceden konut değerinin yüzde 75'ini geçemeyen kredi miktarının oranı da yüzde 80'e çıkarıldı. Bu kararlar, AKP'nin *"inşaata dayalı"* büyüme modelini destekler nitelikte olsa da, bu da cari açık üreten nitelikli bir model. İnşaat odaklı büyümenin iç pazara dönük, ihracat yapmayan, malzeme ve iş makinası ithalatı ile döviz harcamayı körükleyen, devamında da cari açığı büyüttüğü bilinen bir gerçek.

Cari açığın, yüzde 70 kadarını enerji ithalatından doğan dış ticaret açığı oluşturuyor

Bütün bunlar yapılır, bu adımlar atırlırken, petrol fiyatlarındaki düşüşün yardımı ve taksit sınırlamasının desteğiyle biraz iyileşmeye başlayan cari açıklarda artışın kaçınılmaz olduğunu görmek için çok fazla bilgiye sahip olmak gerekmiyor; hem de, tam **Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü**'nün **(OPEC)** fiyatları yukarı yönlü desteklemek için üretimde kısıntıya gitme kararının verildiği bu günlerde... Kısacası, yıllık 30 milyar doların da altına çekilmiş olan cari açığın yeniden 50-70 milyar dolar bandına dönmesi çok da uzak değil; çünkü, Türkiye'de cari açığın, yüzde 70 kadarını enerji ithalatından doğan dış ticaret açığı oluşturuyor. Görüldüğü gibi, Türkiye için enerji çok önemli; yenilenebilir enerjiye gereken önem verilmediği ve yatırım yapılmadığı sürece, ödemeler dengesi enerji nedeniyle açık vermeye devam edecek.

Hükümetten yaz saatini normal saat olarak kullanmaya ilişkin karar hakkında elle tutulur bir açıklama gelmedi; ancak, sonuçlarına bakınca tüketimin artırılmasına dönük bir karar olduğu konusunda yeterli kanıt var. Bunun yanında, ***"Elektrik enerjisi tüketilecek, üretici-dağıtımcı şirketler de cirolarını artıracak; ama, ciro artışı yetecek mi?"*** *sorusunu da sormak mümkün. Çünkü siz, ciroyu istediğiniz kadar artırın, eğer kâr marjınız düşükse, ciro artırırken balon şişirmekten başka bir iş yapmazsınız; kasalar dolar dolar boşalır; geride çok fazla tortu kalmaz. Oysa, kâr marjınız yüksekse yaşadınız. Ciro ne kadar büyürse, kasadaki tortu da o kadar büyür. Bir başka deyişle, elektrik tüketimini artırmak üretici-dağıtıcı şirketlerin cirolarını artırır ama, kârlarını patlatmaya yetmez. Daha iyi ve tatmin edici kâr artışı için marj artışı da şart.*

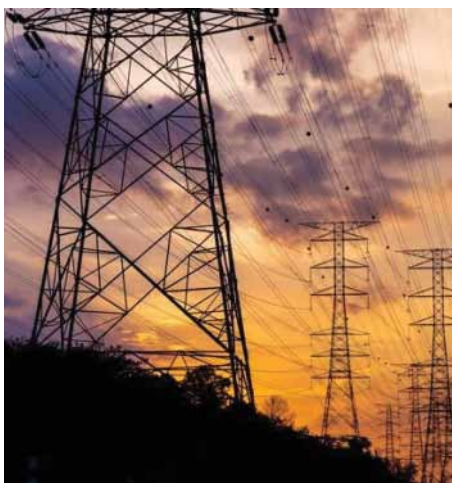

Alınan bu karar ile, yaz saati "kalıcılaştırıldı"; artık bize hergün yaz saati olacak

Türkiye, *"enerji tasarrufu"* nedeniyle, hemen tüm dünya ülkeleri gibi, uzun yıllardır *"yaz saati"* uyguluyordu; 7 Eylül'de Resmi Gazete'de yayımlanan karara kadar: *"Gün ışığından daha fazla yararlanmak amacıyla bütün yurtta 27 Mart 2016 Pazar günü saat 03.00'ten itibaren bir saat ileri alınmak suretiyle başlatılan yaz saati uygulamasının, her yıl, yıl boyunca sürdürülmesi kararlaştırılmıştır."* Bu karar ile, yaz saati *"kalıcılaştırıldı"*; artık bize hergün yaz saati olacak.

Tuhaf olan da bu tarafı; tüm dünyanın tersine Türkiye artık *"enerji tasarrufu"* adına, yalnızca yaz dönemi için kullanılan ve normal olmayan saati *"normalleştirmiş"* oluyor. Eğer

bu doğruysa, yıllardır neden dünyaya ayak uyduruldu? Ya da, neden tüm ülkeler bu yanlışta ısrar ediyor? Bu durumda, bunu işin uzmanına sormakta yarar var; **Elektrik Mühendisleri Odası (EMO)**. EMO'ya sormaya gerek kalmadan açıklamayı yaptı zaten:

EMO: Yaz Saati için alınan karar özellikle hanelerin elektrik faturasını artıracaktır

"Yaz saatini tüm yıla yaymak özellikle Batı bölgelerinde daha fazla elektrik enerjisi tüketimine yol açar. Özellikle Batı'da yer alan illerde güneşin geç doğacağı gerçeği ile birlikte elektrik tüketiminin yoğun olduğu bölgelerin Batı'da yer aldığı düşünüldüğünde alınan karar özellikle hanelerin elektrik faturasını artıracaktır. Vardiyalı çalışan sanayi sektörü bir yana bırakılırsa yapılan uygulama akşam saatlerinde aydınlanma ihtiyacı ortaya çıkan küçük işyerleri ve ticarethaneler için görece sınırlı bir olumlu etki sağlayabilir."

"Manipülatif bir şekilde şirketlerin çıkarına müdahale mi yapılmak istenmektedir?"

EMO bir de, bu karara dayanak oluşturduğunu savunduğu önemli bir soru ortaya attı:

"Piyasalaştırılan elektrik sektöründe üretici ve dağıtıcıların kapasite fazlalığı ve buna bağlı olarak fiyat düşmelerinden yakındıkları bilinen bir gerçektir. Bu koşullarda alınan kararla Türkiye`nin elektrik tüketimini artırmaya yönelik manipülatif bir şekilde şirketlerin çıkarına müdahale mi yapılmak istenmektedir?"

Hükümetten yaz saatini normal saat olarak kullanmaya ilişkin karar hakkında elle tutulur bir açıklama gelmedi; ancak, sonuçlarına bakınca tüketimin artırılmasına dönük bir karar olduğu konusunda yeterli kanıt var. Bunun yanında, *"Elektrik enerjisi tüketilecek, üretici-dağıtımcı şirketler de cirolarını artıracak; ama, ciro artışı yetecek mi?"* sorusunu da sormak mümkün. Çünkü siz, ciroyu istediğiniz kadar artırın, eğer kâr marjınız düşükse, ciro artırırken balon şişirmekten başka bir iş yapmazsınız; kasalar dolar dolar boşalır; geride çok fazla tortu kalmaz. Oysa, kâr marjınız yüksekse yaşadınız. Ciro ne kadar büyürse, kasadaki tortu da o kadar büyür. Bir başka deyişle, elektrik tüketimini artırmak üretici-dağıtıcı şirketlerin cirolarını artırır ama, kârlarını patlatmaya yetmez. Daha iyi ve tatmin edici kâr artışı için marj artışı da şart.

"Ne duruyoruz; hemen, doğalgaz fiyatlarının düşürüldüğünü ilan edelim..."

Marj artışının iki yolu vardır; ya maliyeti düşürürsünüz ya da fiyatları yükseltirsiniz. Şimdi durup dururken elektrik enerjisi fiyatlarını yükseltirseniz; her ne kadar size inanmaya hazır milyonlar olsa da, kış öncesi bunu yapmanın izahı zor olur. O zaman en iyisi maliyeti düşürmek. Elektrik enerjisi maliyetini düşürmenin yolu da girdileri azaltmaktan geçer. Girdi olarak en çok kullanılan hammadde de nedir? Yüzde 44 ile doğalgaz. O halde, doğalgaz fiyatlarını düşürmek, kâr marjlarını da artıracaktır. *"Ne duruyoruz; hemen, doğalgaz fiyatlarının düşürüldüğünü ilan edelim..."* Öyle de oldu; Enerji Bakanı **Berat Albayrak**, 1 Ekim'den itibaren doğalgazda yüzde 10 indirimin uygulamaya koyulacağını açıkladı. Albayrak, elektrikte ise herhangi bir zam yapılmayacağını belirtti. Bakan Albayrak'ın açıklamalarından satır başları şöyle:

"Vatandaşımıza inşallah kış gelmeden bu süreci başlatacağımı ifade ettiğimiz için, hükümetimiz ve başbakanımızla yaptığımız görüşmede bu doğalgaz indirimini yansıtma kararı aldık. 1 Ekim'de başlamak üzere hem tüketiciye hem sanayiye yansıyacak. Doğalgaz'da zam haberleri ile gündeme gelirdik, yüzde 10'luk zam indirimini açıklamaktan çok mutluyuz."

Her yerleri otoyol sarmadan, köprüler-tüneller açmadan kasa dolmuyor, doymuyor

Böylece, elektrik enerjisini daha fazla tüketerek, elektrik faturası kabaracak olan vatandaşa, *"Doğalgazını ucuzlattık; elektrik zammı da yok, daha ne istiyorsun...?"* denilirken, elektrik üretim-dağıtım tekellerine de, *"Bak, doğalgaz indirimini sana da yaptık; artık elektriği daha ucuza üretecek hem de yeni saat uygulaması ile ziyadesiyle çok satacak, kasalarını ağzına kadar doldurabileceksin..."* mesajları verilmiş oluyor.

Bu arada, Türkiye ekonomisinin *"yumuşak karnı"* ne olacak? Doğalgaz, linyit yakarken giderek çölleşen ülkenin hali ne olacak? Her yerleri otoyol sarmadan, köprüler-tüneller açmadan kasa dolmuyor, doymuyor. Kasa doymadıktan sonra, karın yumuşakmış, açmış; ne önemi var?

HTKP Genel Başkanı Erkan BAŞ misafirimiz oldu, söyleştik:

Erkan BAŞ: "TKP Gelecektir"

Politika: Öncelikle sizi daha yakından tanıyalım Erkan yoldaş.

Erkan Baş: 1979'da ailemin işçi olarak bulunduğu Berlin'de doğmuşum. İlkokula başladığımda Türkiye'ye geldim, ailem Yugoslavya göçmeni ve Alibeyköy'de yaşıyor, hem çocukluğum hem ilk gençliğim orada geçti.

İstanbul Üniversitesi'nde önce Veteriner Fakültesi'nde okudum, politik gerekçelerle aynı üniversitenin Beyazıt'taki Edebiyat Fakültesi'ne geçtim ve orayı bitirdim. Bilim Tarihi alanında yüksek lisans yaparken aynı zamanda İTÜ ve YTÜ'de dersler veriyordum ancak 2008'de yemekhane özelleştirmesine karşı işçi arkadaşlarla birlikte yaptığımız eylemler nedeniyle aldığım disiplin cezasıyla ayrıldım.

15 -16 yaşımdan bu yana devrimciyim. SİP ve ardından yine yasalda kurulan TKP'de aday üyelikten Genel Başkanlığa kadar mücadelenin önümüze koyduğu çeşitli sorumlulukları üstlendim. TKP'de 2014 yazında yaşanan ayrışmadan sonra Halkın Türkiye Komünist Partisi'nin kuruluşunda yer aldım.

Politika: Geçtiğimiz haftalarda bir gözaltı olayı yaşadınız ve basına da yansıdığı kadarıyla gözaltına alınırken şiddete maruz kaldınız. Daha sonra Emniyet'teki sorgu nasıl yaşandı?

Erkan Baş: Daha önce ifade ettim ama tekrar edeyim, Türkiye'nin hem devrimci mücadele tarihi hem ülkenin içinden geçtiği durum düşünüldüğünde, adice bir saldırının sonucu bile olsa, topu topu 48 saat gözaltında tutulmanın üzerine konuşmaktan hicap duyuyorum. Binlerce devrimcinin cezaevlerinde tutsak olduğu, gencecik kardeşlerimizin eşitlik, özgürlük, barış ve kardeşlik uğruna girdikleri kavgada toprağa düştüğü bir ülkede bizim yaşadıklarımız çok önemsiz.

Bu gözaltıların pek çok gözaltından daha fazla ses getirmesinin birden çok nedeni var. Örneğin OHAL döneminde iktidarın üzerine üzerine yürümemizin yarattığı destek ve dayanışmadan elbette mutluyuz. İktidarın laiklik başlığını hassas nokta olarak görmesi ve saldırganlaşması politik okumamızın en azından bir boyutunun doğrulandığını gösterdiği için sevindirici ama şu *"Genel Başkan'a bu yapılır mı?"* kısmı üzerine birkaç çift laf etmek gerekiyor.

HTKP Genel Başkanı Erkan Baş, Mustafa Suphi Vakfı Başkanı ve Politika Gazetesi Genel Yayın Koordinatörü S. Kemal Atakan ile söyleşirken...

Politik mücadelenin gereği olarak üstlendiğimiz pek çok görev ve sorumluluk olabilir ancak hiç unutmamamız gereken bir şey varsa o da devrimci ve komünist kimliğimizdir. Bu, tüm diğerlerinden önemlidir. Dolayısıyla bize dair değerlendirme yaparken herhangi bir siyasi partinin lideri gibi değerlendirme yapmak doğru değil. Bizim kurucu önderlerimiz, örneğin ilk Genel Başkanımız **Mustafa Suphi** yoldaş nasıl kavganın en önünde durduysa bizler de aynı şeyi yapmakla yükümlüyüz. Daha genel olarak Türkiye devrimci hareketine baktığımızda **Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya** gibi gözünü kırpmadan can vermiş isimlerin de örgütlerinin liderleri olduğunu görüyoruz. Bu yoldaşlarımızdan öğrendiklerimizi becerebildiğimiz kadar uygulamaya, onlara layık olmaya çalışıyoruz.

Kuşkusuz bu bizim tavrımızdır ancak bu tavrımız burjuvaziye ve hizmetkarlarına devrimcilere istediklerini yapma hakkı vermez. Ne yaparlarsa yapsınlar boyun eğmeyeceğimiz gibi, tüm bu yapılanların hesabını soracağımızdan da kimsenin şüphesi olmasın. Özetle, bizi *"mağdur"* gibi gösteren değerlendirmeleri bir kenara bırakalım, iktidarla emekçi halkımız arasında bir kavga sürüyor, biz de bu kavganın bir tarafıyız, ödenmesi gereken bedel varsa bunu da gönül rahatlığıyla öderiz.

Gözaltının emniyet kısmı ise bütünüyle bir skandaldan ibaretti. 15 Temmuz sonrasının karmaşasını yaşadıkları her hallerinden belliydi. Buna dışarıdan gelen yoğun destek eklenince, iyice elleri ayakları birbirine dolandı.

Politika: Sizce gözaltı sebebi neydi?

Erkan Baş: Bir kaç boyut sayılabilir. Birincisi, OHAL ile oluşturmaya çalıştıkları genel havaya meydan okumamız. Onlar, artık ancak baskı, zor ve şiddet ile yönetebileceklerini görüyorlar ve bu yöntemle tüm toplumu teslim almaya çalışıyorlar. Buna karşı kararlı duruşumuzun önemli bir faktör olduğunu söyleyebiliriz, buna tahammülleri yok.

Diğer taraftan laiklik artık çok daha ciddi bir sorun ve önemli bir mücadele başlığı. İktidarın şimdi düşman ilan ettiği Gülen çetesiyle en önemli ortaklıklarından birisi laiklik karşıtı faaliyetlerdi. Beraberce ülkeyi emperyalizme peşkeş çekip, sermaye diktatörlüğü için dikensiz bir gül bahçesi haline çevirmeye çabalarlarken ülkemizin yoksul-emekçi halklarını, dini duygularını kullanarak köleleştirmek için çok çabaladılar. Bunu yaparken *"laiklik, tuzu kuruların, elitlerin, asker-sivil bürokrasinin keyfinden ibaret"* gibi demagojik bir söylem tutturmuşlardı. Bu vesileyle sünni-islamın belirleyici olduğu bir hegemonya kurdular, dinin hayatın her alanında biçimlendirdiği bir toplum yarattılar. Bugünse, parası olmayanların çocuklarını mecburen imam-hatip okullarına göndermek zorunda kaldığı, kadınların sokaklarda yürürken dincilerin saldırısına uğradığı, devletin tüm örgütlenmesinin tarikatlar arasında paylaşıldığı bir tabloda laiklik, emekçilerin, devrimcilerin bir mücadele başlığı haline dönüşmüş oldu. Burada önemli noktada şu, eğer laiklik bizlerin mücadelesiyle kazanılırsa, bu geçmişte olduğu gibi burjuvazinin istediği gibi şekillendireceği bir laiklik olamaz. Onun uğruna kavga edip kazananlar, içeriğini de belirler. Sanırım iktidarın en büyük korkularından birisi bu.

Politika: Emniyet sorgusunda neler sordular? Veya neye daha çok konsantre oldular, ne öğrenmeye çalıştılar? Örneğin savcılıkta siyasi bir duruş gösterdiniz. Emniyette bu ne kadar mümkün oldu?

Erkan Baş: Tamamıyla haksız bir gözaltı süreci olduğu için ilk andan itibaren tüm arkadaşlarla beraber buna karşı net bir tavır aldık. Daha ilk aşamada yükledikleri suçlamaları ve 48 saat gözaltı kararını öğrendiğimizde durumu protesto etmek için açlık grevine başladık. Kadıköy'de zaten ne yapacaklarını şaşırmış bir halleri vardı, ancak Vatan Caddesi'ndeki Emniyet Müdürlüğü'nde de ifade vermeyi reddettik, hiç birimiz ifade vermedik. Yeri gelmişken, gözaltı sürecinde dışarıdaki yoğun destek ve dayanışmanın etkisinin içeride de çok fazla hissedildiğini söylemem ve tüm destek verenlere teşekkür etmem gerekiyor. Dayanışmanın öneminin bir kez daha görüldüğü bir deneyim yaşamış olduk. Bu destek sayesinde tüm o insanlık dışı koşullara rağmen görece rahat bir gözaltı süreci oldu diyebilirim.

Politika: Savcı neyi gerekçe göstererek "denetimli serbestlik" isteminde bulundu? Hakkınızda açılacak davanın konusu ne olacak?

Erkan Baş: Bizim değerlendirmemiz ilk anda kafalarında en azından bir kaç kişiyi tutuklamak gibi bir plan olduğuydu. Bunu şuradan yola çıkarak söylüyoruz: ilk gelen dosyada suçlamalar arasında *"Cumhurbaşkanına hakaret", "polise mukavemet" ve "2911'e muhalefet"* vardı. Biraz önce sözünü ettiğim o yüksek dayanışma ilk etkisini bu aşamada gösterdi. Süreç içinde önce nöbetçi savcı, sanıyorum bizden kurtulmak için gözaltı sürecini nöbeti bitene kadar uzattı. Sonra da yine hukuksuz ve keyfi biçimde olayın yaşandığı yerle bir ilgisi olmayan Çağlayan Adliyesi'ne gönderildi ve biz de Vatan Caddesi'ndeki Emniyet Müdürlü-

ğü'ne sevk edildik. Bir dizi saçma sapan bürokratik süreç sonunda sadece 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet suçlamasıyla mahkemeye çıktık. Yaptığımız her şeyi sonuna kadar sahiplendiğimiz savunma sonrasında savcının denetimli serbestlik istemi de reddedildi. Sadece birkaçımız için yurt dışı yasağı koyarak hepimizi serbest bıraktılar.

Politika: Partinizin adı son haftalarda TKP tartışmaları vesilesiyle sık anılır oldu. Ne oluyor ve bu konuda ne yapılmaya çalışılıyor?

Erkan Baş: Partimizdeki 2014 ayrışmasının ardından TKP'nin yasal varlığı ortak kararla bir heyete emanet edildi. Bu arkadaşların görevi, henüz somut bir plana bağlanmamış olan TKP'nin yeniden yasal siyasal alana dönüşüne kadar, devlet karşısında partinin hukuki varlığının korunmasını sağlamak ve iki taraf arasında imzalanan protokolün kurallarına uygun işlemesi için kolaylaştırıcılık yapmaktır. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum, çünkü heyetteki arkadaşlarımızın siyasal bir temsiliyeti, misyonu yoktur, sorumlulukları iki tarafın imzaladığı protokolle sınırlıdır.

Heyet bize de bir çağrı yaptı, görüşlerimizi ifade ettik. Ayrıca KP ile de heyetin katıldığı görüşmeler yaptık. Durumun hak ettiği ciddiyetle ele alınmadığı ortada. Heyet, yetkisi ve görevi olmadığı halde, TKP kamuoyuna bir açıklama yapıyor, KP bunu internet ortamında manipülatif bir biçimde haberleştirince de *"biz öyle demedik, aslında böyle dedik"* diye bir açıklama daha yapmak zorunda kalıyorlar. Sadece bu bile meselenin ne kadar gayrı ciddi biçimde ele alındığını görmek için yeter. Biz böylesi bir ciddiyetsizliğin parçası olmayız, bunu söylemiş olayım.

Konu gündeme geldiğinde, biz TKP'nin yasal-siyasal faaliyet sürdürmesinin elbette önemli olduğunu ancak bunun iki taraf arasında oluşmuş protokole uygun bir çerçevede hayata geçmesi gerektiğini ve protokolü çiğneyecek herhangi bir oldu bittiye izin vermeyeceğimizi söyledik. Temel duruşumuz budur.

KP adlı grup, 2014 ayrışmasındaki parti üyeleriyle sınırlandırılmış iki kongre yapılması dışında bir öneri getirmedi. Bu objektif olarak iki yıl önce yaptığımızı bir kez daha yapma teklifidir. Bunu bir kaç nedenle kabul etmedik.

Bir, OHAL şartlarında devletin halkımıza dönük çok yönlü baskısı sürerken, iktidar kendini daha da güçlendirmek için durumu fırsata çevirmeye çalışırken, bizim esas olarak iktidar karşısında konumlanmamız gerekir. Böyle bir dönemde, komünistlerin çalışmalarının birkaç ay boyunca 8-10 bin kişilik bir dünya ile sınırlı bir alana sıkıştırılmasını, enerjisini bunun propagandasına ayırmasını kabul edemezdik.

İkincisi, geride kalan 2 yıl içinde 2014'de TKP üyesi olanlar arasında siyasetten tümüyle çekilenler, bugün başka başka siyasi partilerin içinde olanlar bile var. Sadece 2014 Haziran'da listede adı olduğu için bu eski parti üyelerine söz hakkı veren, çeşitli nedenlerle yasal TKP'ye üye olmamış fakat ayrışmanın hemen ardından HTKP'ye veya KP'ye üye olmuş ve iki yıldır tüm varlığıyla bu mücadelenin parçası olan yoldaşlara söz hakkı tanımayan bir kongre önerisini kabul etmemiz mümkün değil.

Üçüncüsü, bize göre, TKP, 2014'de donmuş kalmış ve o zaman ayrışan güçlerden ibaret olarak görülemez. Şu aşamada kimin TKP'li olup olmadığına karar verecek ve herkesçe kabul gören tek bir otorite yoktur. Bunu biz ayrışma sonrası çok daha net gördük. TKP'nin devrimci bir temelde örgütlenmesi gerektiğini düşünen ancak bunu 2014 öncesi yasal TKP'de göremeyen kimileri geride kalan 2 yıl içinde yollarımızın birleştiği, kimiyle ise dostluk ilişkimizin kuvvetlendiği çok sayıda kişi ve politik çevre var. Bu koşullarda, TKP yasal bir siyasal parti olarak çalışacaksa, bunda kendisini TKP'li olarak gören, (somutlamak gerekirse TKP tarihini bütünsel olarak sahiplenen, Marksizm-Leninizm ilkelerine bağlı) kadroların eşit haklı katılımı ve söz hakkı olmalıdır.

Eğer ortada samimi biçimde TKP'yi yasal alanda güçlü bir biçimde örgütleme iddiası varsa, TKP'lilerin belirlenecek ilkelere göre katkısının alınacağı bir biçimde, gerçek anlamda bir ileri atılım olarak örgütlenmesi gerekir. Biz şu anda HTKP'de olsun veya olmasın bu iddiayı taşıyan ve kendisini bu amaçlara uygun gören herkesle eşit ve yoldaşça bir ilişki ekseninde bunu hayata geçirmeye hazırız.

Uzatmayayım, sonuçta şu aşamada KP ile neredeyse hiç bir siyasal başlıkta ortaklaşamadığımız gibi bu konuda da ortaklaşabilmiş değiliz. Bunun dışındaki iddialar ise dedikodu olmanın ötesinde bir anlam taşımıyor ve değer vermemek gerekir. Bizim tüm TKP kamuoyundan ricamız bu konuyu ciddiyetle ele almaları, dedikodulara, kişisel ihtiraslara ise asla prim vermemeleridir. Biz, TKP isminin kişisel ihtirasların, dedikoduların konusu haline getirilmesini, parti kültürü ile uzaktan yakından ilgisi olmayan bir sorumsuzluk olarak görüyoruz.

Politika: Siz genç bir devrimci olarak yasal TKP'ye üye oldunuz. Amacınız ve beklentileriniz neydi?

Erkan Baş: Ben o dönemde SİP'e üye oldum. Burada unutulan bir noktayı hatırlatmam gerekiyor, SİP 1. Kongresi 1995 Mart'ında, hemen Gazi olayları sonrasında toplanmış ve koşullar uygun olduğunda parti adının Komünist ibaresini içerecek biçimde değiştirilmesi üzere MYK'ya görev ve yetki vermiştir. Bunun önemi şu, o dönem başka yasal sosyalist partiler de vardı ancak kendini komünist olarak ifade eden tek özne olması SİP'e üye olmamızın esas nedenidir.

Önce **Stalin**'in ve Sovyetler Birliği'nin, ardından da **Lenin**'in izlerinin silinmek istendiği, işçi sınıfının ve öncü parti fikrinin sorgulandığı, nihayetinde sosyalizmin simgelerinden ve kendisinden vazgeçilmesi gerektiğinin ifade edildiği bir dönemden söz ediyoruz. Marksizm bitti, sosyalizm öldü denilen bir dönemde Leninci parti, devrim ve sosyalizm şiarlarının kendisi bile çok değerliydi. Bir de bunları yasal bir parti formuyla yürütülecek mücadelede ifade etme inadı, doğal olarak genç devrimci kadroların SİP etrafında buluşmasına vesile oldu.

Üye olduğumuzda amacımız doğal olarak ülkemizde devrim ve sosyalizm mücadelesini büyütmek, işçi sınıfı iktidarına giden yolu açmak ve işçi sınıfının iktidarı fethini sağlamaktı.

Kuşkusuz kendimizi esas olarak Komintern çizgisinin bir parçası olarak görüyorduk, bunun bir uzantısı olarak doğru adlandırmanın *"ülke adı artı KP"* olduğuna inanıyorduk ancak somut olarak TKP adıyla siyasal faaliyet yürütmek, üyeliğe adım attığım 1995'te belirleyici bir şey değildi. O yıllarda bunu daha ziyade iktidar savaşının sıcak günlerinin bir konusu olarak görüyor, TKP adı öyle bir dönemde gündeme gelir diye düşünüyorduk.

Bildiğiniz gibi o dönem TKP tarihinin bir likidasyon dönemiydi. Bizim için TKP Komintern'in Türkiye şubesi olarak örgütlenen, Ekim Devrimi ve Kurtuluş Savaşı'nın ateşleri arasında doğmuş devrimci bir komünist partiydi. Ancak bu parti Sovyetler Birliği'nin çözülüşüne paralel olarak o dönem parti önderliğini ele geçiren ve TKP'ye hiç yakışmayan bir kadro topluluğunun eliyle tasfiye edilmişti. TKP kökenli bu likidasyona tepki gösteren pek çok kadro ve parti örgütü olduğunu elbette biliyor ve mümkün olduğunca takip ediyorduk. O dönemde teker teker eski TKP'li pek çok yoldaşımızla buluşmak için çok çaba harcadığımızı da ekleyebilirim. İlk anda aklıma geldiği kadarıyla **Şoför İdris, Zehra Kosova, Şahabettin Bakırsan, Şevket Özparlak** ve daha birkaç emektar komünist kadro parti çalışmalarında yer aldılar. Ancak bunun dışında kalan pek çok kadro olduğunu da hepimiz biliyoruz, örneğin **73 Atılımı** ile başlayıp devam eden süreçte sorumluluk alan o dönemin gençleri veya bugünden konuşacaksak *"orta yaş kadrolar"* arasında bu süreçte yollarımızın birleştiği kişilerin oranı çok azdır. Bunun ideolojik, politik ve örgütsel nedenleri üzerine herkesin düşünmesi, sadece düşünmek değil sonuç çıkarması gerekir.

Bu noktada özellikle önemsediğim bir konunun altını çizmek istiyorum. Türkiye'de egemen sınıfın en büyük başarısı Parti'mizin deneyim ve birikiminin kuşaklar arasında aktarılmasını engellemesidir. Her dönemin komünistleri, bir önceki dönemin deneyimlerinden büyük ölçüde yoksun olarak, deyim yerindeyse el yordamıyla daha önce yürünmüş yolları yeniden yürümek durumunda kaldı. Bugün de bana Türkiye'de sosyalizm mücadelesinin en önemli eksiği nedir diye sorduklarında, hep aynı cevabı veriyorum: isimlerden, kişilerden bağımsız, kurallı ve kurullu çalışan, her türlü mücadele dönemine yanıt verebilecek devrimci, komünist partimizin yaratılamamış olmasıdır. Biz elimizden geldiğince bu boşluğu da doldurabilmek için, farklı kökenlerden ve farklı kuşaklardan yoldaşlarımızla işçi sınıfının öncü partisinin çatısı altında tek bir disiplin, tek bir program ekseninde birlikte mücadele yürütmek için çok çaba harcadık, hala da bu çabamız sürüyor, TKP de böyle bir partinin doğal adıdır.

Politika: Peki merak edildiği için soralım, mesela Bilen yoldaş hakkında ne düşünüyorsunuz?

Erkan Baş: Önce net bir cevap vereyim sonra açayım. **Bilen Yoldaş** TKP'nin en önemli hamlelerinden birisi olan **Atılım** döneminin mimarlarındandır. Bu dönem TKP, özellikle işçi sınıfı içinde elde ettiği mevziilerle, mücadele pratiğiyle bugün hala örnek alınması gereken bir deneyim ve birikim yaratmıştır. Eksikleri, hataları vb. olabilir ancak tereddütsüz olarak söylemek gerekiyor, geleneğimizin bir parçasıdır.

Bir noktanın daha altını çizmek isterim, tarihi kişilere ve konulara bakarken son derece dikkatli ve özenli olmak gerekir, kolaycı yaklaşımlardan kaçınmak gerekir. Örneğin **Bilen** yoldaşa dair sığ bir bakışla onu sadece bir *"bürokrat"* gibi gösteren değerlendirmeler yapıldığını biliyoruz. Oysa dönemi biraz ayrıntılı incelediğimizde, parti belgelerini, objektif biçimde yazılan anıları, mektupları filan okuduğumuzda mesela **Parti**'nin ülkede yeniden örgütlenmesinden nasıl samimi bir heyecan duyduğunu, **Atılım** döneminin devrimci ruhunun oluşumunda belirleyici önemi olan bir önder olduğunu görüyoruz.

Devam edelim, Bilen yoldaş özelinde de bir önceki sorunuzla bağlı olarak daha genel bakarsak yasal TKP açısından da aynı şeyi söyleyebilirim. Örneğin TKP adının alındığı 2001 Kongresi sonrasında yazılanlara baktığımızda tüm Türkiye devrimci hareketinin tarihinin sahiplenildiği bir çizgi görürsünüz. **M. Suphi**'den, **Bilen** yoldaşa, **Nazım**'dan, **Kıvılcımlı**'ya, hatta **Behice** Hanım'dan, **Mahir, İbrahim** ve **Deniz**lere kadar tüm mücadele tarihi sahiplenilmiştir.

→

2001'de TKP adının alındığı sürece baktığımızda TKP'nin *"Gelenek"* kökenli kadrolar ötesinde tüm Türkiye sosyalist hareketinin mirasını sahiplenen ve kendisini bu mirasın parçası olarak gören herkesin partisi olduğu sıklıkla vurgulanmıştır. Ancak mesela, somut olarak söyleyeyim, bizim tasfiye edilme planımız devreye girdiğinde, bize yöneltilen suçlama *"Gelenek inkarcısı"* olmaktı ve burada kastedilen Gelenek ile sadece *"Gelenek"* dergisi çizgisi ifade ediliyordu. O aşamada önemli olan TKP'lilik değil *"Gelenekçi"* olup olmamak oldu. Bugün HTKP'yi oluşturan o dönem TKP 12. Kongresi olarak kendini ortaya koyan siyasi irade, TKP tarihinin bütünlüklü bir sahiplenmesinin savunucusu oldu.

Bugün de doğru olduğunu düşündüğümüz yaklaşım budur. Daha öncesi bir yana, 10 Eylül 1920'de TKP ile başlayıp 96 yılı aşmış önemli bir mücadele tarihi, deneyimi ve birikimimiz var. En başta bu tarihin tümünü ve bütünlüklü olarak sahiplenmemiz gerekiyor. Kuşkusuz bunun içinde çeşitli eksikler, hatalar vb. olmuştur, bunlar komünistlerin kendi aralarında değerlendirmesi, sonuçlar çıkarması gereken meseleler olarak görülmeli, burjuvaziye karşı ise kesinlikle ve kesinlikle parti tarihini bütünsel olarak sahiplenici bir çizgi izlenmelidir.

Bu 96 yıllık inişli çıkışlı tarih içerisinde, çeşitli nedenlerle ortaya çıkan farklılaşmalar, ayrışmalar elbette önemlidir. Ancak bugün yanlış eksenlerde bölünmek yerine doğru bir tasnifle ayrışmayı ve birleşmeyi önemsememiz gerekiyor. Örneğin **Nazım** ve (sizin çok eleştirel hassasiyetle yaklaştığınızı bilerek dile getiriyorum) **Kıvılcımlı** hem birbirleriyle hem dönemin parti yönetimiyle önemli sıkıntıları olmuş iki yoldaşımızdır. TİP deneyimi başlı başına bir tartışma konusu, keza devrimci mücadeleye TİP kadrosu olarak başlayan **Mahirler, İbrahimler, Deniz**ler doğrudan parti çizgisi ile anılması mümkün olmayan fakat devrimci bir teorik-pratik hattın taşıyıcıları olmuş yiğit devrimcilerdir... Örnekleri çoğaltmaya sanırım gerek yok, ancak bugün Türkiye'de sosyalizm mücadelesini bu çizgilerden sadece birisine indirgemenin bize hiç bir getirisi olmaz. Tersinden söyleyeyim, bugün Türkiye'de emekçi halk ile içiçe geçmiş bir biçimde sosyalist iktidar için mücadele edecek her hangi bir özne bu deneyimlerden hiç birisini tümüyle dışarıda tutamaz. Bizim HTKP kuruluşunda sıkça kullandığımız *"içerip aşmak"* sözü bu yaklaşımın bir ifadesidir. Tüm bu değerleri sonuna kadar sahiplenen, eleştirisini kendi içinde yapan, geçmiş kongre kararlarını dikkate alan, kendi hatalarımızın özeleştiri temelinde muhasebesini yapan, ancak günün devrimci görevlerine odaklanan, ileriye yön verecek bir yaklaşıma ihtiyacımız var. Buna 30'lu, 50'li yıllarda yaşananlar

da, 80'lerin sonundaki likidasyon kongresi de dahildir. Partimizin yaşanmış her aşamasından dersler çıkarmamız gerekir, yoksa ileriye gidemeyiz, hatalar varsa – ki var – o hataları tekrarlarız. *"Süreklilik içinde devrimci yenilenme"* ana doğrultumuz olmalı.

Bir bütün olarak Türkiye devrimci hareketinin tarihine baktığımızda her dönem, devrimciliği kendisiyle başlatma ve kendisiyle sınırlama gibi hatalı bir eğilimin varlığını da görüyoruz. Sanki bizden önce veya bizden başka devrimci yok ve bu da bizi daha değerli kılacakmış gibi bir yaklaşım var. Bunu çok hatalı buluyoruz. Köklerimiz ne kadar derindeyse o kadar güçlü olduğumuzu unutmamak gerekir. Ama tabii, doğru ile yanlışı çok hassas bir biçimde değerlendirip ayırmamız da gerekiyor.

Politika: Bugün yürütülen tartışmalar sürecinde 2001 süreci ile ilgili paralellik görüyor musunuz? Ya da şöyle soralım, OHAL koşullarında böyle bir tartışma başlatılmasına nasıl bir anlam veriyorsunuz?

Erkan Baş: Bizim bugün bu tartışma tekrar gündeme geldiğinde esas itiraz noktamız da bu oldu. Ülkenin AKP eliyle OHAL adı altında açık bir diktatörlükle yönetilmeye başlandığı bir dönemde, komünistlerin görevi emekçi halkın ve tüm devrimci güçlerin bu gidişata karşı birleşik mücadelesini örgütlemektir. Bunun dışında gündemlerin kamuoyuna taşınmasının bir bir manası yoktur. Komünistlik ya da TKP'lilik sadece bir kimlik olarak görülemez, bu iddiayı taşıyan kişi veya gruplar Türkiye'deki sermaye diktatörlüğüne karşı göğüs göğüse mücadeleye girme cüretine sahip olmalılar. Bu siyasal-ideolojik ve pratik boyutları ile bütünlüklü bir kavga olarak örgütlenmek, emekçi halkın, işçi sınıfının içinde sürdürülmek durumunda. Biz elimizden geldiğince bunu yapmaya çabalarken, böyle bir gündemin bizi bu mücadeleden alıkoymak için pişirildiğini düşünmemizden daha doğal bir şey olamaz. Birileri bu durumu kendileri için fırsata çevirmeye çalışıyor olabilir, bunu da elbette bir olasılık olarak değerlendiriyoruz.

Politika: Bugün ülkemizde komünist hareketin durumuna dair görüşlerini kısaca özetlemenizi istesek... Bu konuya nasıl yaklaşıyorsunuz?

Erkan Baş: Uluslararası komünist hareketin yaşadıklarıyla paralel ancak maalesef önderliğinin açık ihanetçi konumu nedeniyle daha ağır bir likidasyondan geçen TKP'mizden bugüne çok sayıda farklı TKP kökenli siyasal kadro ve grup kaldı. En başta ve genel olarak söylersek bunların tümüne önsel olarak saygı duymak gerekiyor. Ancak bu söylediğimden herkesin TKP adını istediği gibi kullanabileceği, TKP adına istediğini yapabileceği bir tabloyu olumladığımız gibi bir sonuç çıkmamalı, aksine TKP adının tarihsel önemine ve ağırlığına yakışmayan davranışlar ayıklanmalı ve mutlaka mahkum edilmeli.

Bunun devamı olarak söylersek, devrimci komünist ilke ve değerlere bağlılık, Parti'nin devrimci çizgisini sahiplenme ve yeniden üretme gibi temel kıstaslar üzerinden devrimci bir pratik içinde olanların ve olmayanların aynı biçimde değerlendirilmesi elbette söz konusu olamaz.

Somut örnek vermek gerekirse, kimse bizden ***Politika Gazetesi*** aracılığıyla takip ettiğimiz siyasi-örgütsel hattın mücadelesi ile TKP adını istismar etmek dışında bir şey yapmayanları aynı biçimde değerlendirmemizi beklemesin.

Yeri gelmişken ifade edeyim, bugün 10 Ekim, geçen yıl 10 Ekim katliamında yitirdiğimiz ***Politika Gazetesi*** Kurucusu ve Sorumlu Müdürü **Tayfun Benol** yoldaşımızın anısı önünde saygıyla eğilirken, onun da temsil ettiği örgütlülüğe, devrimci komünist pratiğe verdiğimiz önemi özel olarak belirtmek isterim. Kendisiyle tanışma, birlikte mücadele etme şansımız olmaması talihsizliğimizdir. Bu arada ***Politika Gazetesi*** ile ilk temasımızın **Tayfun** yoldaşımızın cenazesi vesilesiyle olduğunu da ifade etmeyi bir borç olarak görüyorum. Aramızdaki duvarların karşılıklı olarak kalkmasında **Tayfun** yoldaşımızın payını unutamayız.

Bize göre çok uzun olmayan bir mücadele dönemi içinde Türkiye'de farklı kuşaklardan, farklı mücadele deneyimlerine sahip devrimci komünist kadroların buluştuğu harmanlandığı bir süreç yaşanacak. Bu mutlaka olacak çünkü bugün tüm sorunlarımızın çözecek temel sorun, Türkiye işçi sınıfının, emekçi halklarımızın ihtiyaç duyduğu devrimci hamleleri yapacak öncü-devrimci bir partiyi çok daha etkin biçimde siyasal yaşamda var etmektir. Tek tek TKP adını veya iddiasını taşıyan tüm siyasal çevreleri esas olarak bu eksende değerlendirmek gerekir.

Bize göre, günün ihtiyaçlarına yanıt veren, işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri içinde örgütlenmiş ve onların mücadelesine önderlik eden, öncü ve devrimci bir işçi sınıfı partisi ihtiyacına yanıt verebilen herhangi bir özne henüz inşa edilebilmiş durumda değil. Tek tek değerlendirmek yerine bu ana soruna işaret etmeyi daha doğru buluyorum. Bu sorun çözüldüğünde birden fazla TKP çevresinden söz etmek mümkün olmayacaktır. Çünkü bir ülkede komünist partisi tektir. **"Tek Ülke, Tek Sınıf Tek Parti"** ilkesi TKP somutunda ülkemiz için de geçerlidir.

HTKP'yi de bu ihtiyaca yanıt verme çabasına katkıda bulunmanın değerli bir ürünü olarak görüyoruz. Bizim HTKP'ye doğru uzanan sürecimizin ilk adımlarında esas odaklandığımız nokta, Türkiye siyasetinin güncel ihtiyaçlarına daha etkin yanıtlar verebilecek, ideolojik, politik ve örgütsel olarak daha devrimci bir TKP'ye dönüşmekti. Bu doğrultuda sürdürdüğümüz çalışmalarda gördük ki, sorun sadece bizimle sınırlı değil. Tüm Türkiye

devrimci hareketi, hatta dünya komünist hareketi birbirine çok benzer sıkıntılar yaşıyor. Bunun temelinde i**ktidar perspektifi** eksikliğini görüyoruz, temel görevimizin işçi sınıfı iktidarı için mücadele etmek olduğu *"unutulmuş"* durumda. Devrimci, komünist gibi isimler taşıyan pek çok parti bile son noktada sadece bir muhalefet hareketine dönüşüp kalmış, bir nevi *"kültürel komünistlik"* diyebileceğimiz kimlik siyasetine sıkışmış durumda. Bunun bir yansıması olarak da ihtilalci, devrimci bir sınıf örgütü olma vasfının pek çok özne için tümüyle yitirilmiş olduğunu saptıyoruz. Bunun siyasal boyutları var, ideolojik boyutları var, örgüt ve nihayet kadrolarda somutlanabilecek boyutları var.

HTKP bunu aşmak için çabalarken meseleyi salt kendi sorunu olarak da görmüyor. Biz bir bütün olarak ülkemiz komünist hareketinin önünde duran bu soruna dair çözücü adımlar atmak için çabalarken, kendi dışımızdaki devrimci ve komünist çevrelerle de bu eksende dostça ve samimi bir biçimde ilişkilenmeyi de önemsiyoruz.

Politika: Türkiye'nin politikaya müdahil olan ideolojik, politik ve örgütsel olarak güçlü bir TKP'ye ihtiyacı yok mu?

Erkan Baş: Bir önceki soruda eksik kaldı, bu vesileyle bir vurgu yapayım, kimi arkadaşlarımız TKP'yi sadece Yargıtay veya siyasi partiler sicilindeki bir isim, bir dosya veya bir binaya asılı tabeladan ibaret görüyorlar. Kuşkusuz bunların hepsi değerlidir, önemlidir ancak TKP buna indirgenemez. Mesele devrimci bir program etrafında birleşmiş Leninci devrimci komünist kadroların, temel olarak işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri içinde örgütlenmeye ve onların iktidar mücadelesine önderlik etmeye odaklanmasıdır. En önemli görev, parti içinde üstlendiği görev ne olursa olsun tüm üyelerinin devrimci kadrolar olduğunu önsel olarak kabul eden, Leninci demokratik-merkeziyetçilik ekseninde örgütlenen, kolektif işleyişi ve kurul çalışmasını esas alan, kurallı bir iç hayatı güvence altına almaktır. Her hal ve şartta mücadelenin kesintisiz biçimde sürdürülmesini esas almak ve buna uygun olarak örgütlenmektir. TKP ancak böyle var olur ve böyle güçlü olur. Bu yapılabildiğinde yasal temsil sorunu da çözülür ve elbette böyle bir komünist partinin Türkiye siyasetine çok önemli etkileri olur.

Ülkemizde ağır bir yenilgi döneminden ayakta kalmayı başararak çıkmış bir komünist hareketimiz var. Bu önemlidir. Sermayenin uluslararası saldırısına, Türkiye burjuvazisinin alçakça saldırılarına ve maalesef yaşadığımız pek çok ihanete rağmen bunu başarabilmiş olmak önemlidir. Önemlidir ama yetmez. **Deyim yerindeyse bir varlık-yokluk savaşının sonunda var olmayı başaran komünistler, şimdi dost düşman herkesin ciddiye alacağı gerçek bir politik güç olarak siyasal alandaki yerlerini almalılar.** TKP, 1920'den bu yana görece en zayıf olduğu anlarda bile başta Türkiye burjuvazisi olmak üzere hep dikkatle izlenen bir güç oldu. Bugün devrimci pratiğimizle, emekçi halkın içinde ve mücadelesinin önünde etkin-güçlü bir konum aldığımızda tüm siyasal dengelerin yeniden kurulacağından kimsenin şüphesi olmasın.

Mesele devrimci bir program etrafında birleşmiş Leninci devrimci komünist kadroların, temel olarak işçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri içinde örgütlenmeye ve onların iktidar mücadelesine önderlik etmeye odaklanmasıdır. En önemli görev, parti içinde üstlendiği görev ne olursa olsun tüm üyelerinin devrimci kadrolar olduğunu önsel olarak kabul eden, Leninci demokratik-merkeziyetçilik ekseninde örgütlenen, kolektif işleyişi ve kurul çalışmasını esas alan, kurallı bir iç hayatı güvence altına almaktır. Her hal ve şartta mücadelenin kesintisiz biçimde sürdürülmesini esas almak ve buna uygun olarak örgütlenmektir.

Politika: Daha Güçlü TKP – Sosyalist Türkiye belgisinin gereğini yapmak için sizce güncel görevimiz ne olmalıdır?

Erkan Baş: Tekrar edeceğim, **günümüzün en önemli sorunu işçi sınıfı iktidarına, Sosyalist Türkiye hedefine odaklanmış devrimci komünist bir öznenin inşası sorunudur.** Bunun hayata geçmesi ise siyasal, ideolojik ve örgütsel düzeyleri olan çok boyutlu bir çalışmaya ihtiyaç duyuyor. Bizim bu noktada temel önemde gördüğümüz bir kaç nokta var.

Birincisi; özel olarak işçi sınıfı ve emekçi halk güçleri içinde örgütlenmektir. Bu sadece bizim değil, tüm Türkiye devrimci hareketinin en önemli eksiğidir, temel yoğunlaşma noktamızın bu olması gerekir.

İkincisi; parlamentarizm ile sınırlı olmayan, legal çalışma sorunundan söz etmemiz gerekiyor. Türkiye solunun önemli bir bölümü, uzun yıllardır yasal partiler aracılığıyla sürdürülen mücadelenin bir sonucu olarak maalesef zihin dünyası ve mücadele pratiği açısından **"yasalcı"** bir yaklaşıma mahkum olmuş durumdadır. Uzun uzun tartışılması lazım ama özetle bizim bir **"devrimcileşme hamlesi"** ihtiyacı saptamamız var, bunu paylaşmak isterim.

Üçüncüsü; dar grupçuluktan, fraksiyonculuktan ve hizipçilikten bütünüyle kurtulmamız gerekiyor. Esas olarak sınıflı toplumların insanlığa bulaştırdığı bir hastalığın ürünü olarak gördüğümüz rekabetçilik ve ego-santrizmin bir ürünü olan bu illeti tümüyle kazımamız gerekiyor. Açıkça fikrimi söyleyeyim, gerçekten mücadelenin bir parçası olan, esas olarak devrim ve sosyalizm davasına bağlanmış kişilerde ve politik topluluklarda bu hastalık aşılabiliyor. Bunu bir Parti kültürü olarak yeniden üretmemiz, ancak iç hayatımızı da devrimcileştiren bir pratikle mümkün. Bizim demokratik-merkeziyetçilik vurgumuzun, kurallı ve kurullu parti vurgumuzun bir nedeni de budur.

Uzatmamak için son bir şey daha ekleyip bitireyim, o da Türkiyeliliktir. Bunun da özel olarak önemli olduğunu düşünüyoruz, zira burjuvazi çok uzun yıllardır komünistleri bu ülkenin bir parçası olmaktan çıkartabilmek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Diğer taraftan sermaye iktidarının hepimizin bildiği halk düşmanı karakteriyle, gözünü kırpmadan gerçekleştirdiği katliamlar, işkenceler ile ülkemiz ile tüm ilerici insanların arasına bir kama soktuğunu da söyleyebiliriz. Biz, uluslararası bir müfrezenin Türkiye topraklarında görev üstlenen bir parçasıyız. Proletarya Enternasyonalizmi ilkesini gözümüz gibi korumak ve savunmak ile ülke topraklarının ve nüfusunun bir parçası olarak, Sosyalist Türkiye mücadelesini yükseltmek birbiriyle çelişmez.

Biz, ülkesi emperyalist düşman işgalindeyken, gerçek bir kurtuluş mücadelesini örgütlemek için ülke topraklarına dönme kararı alan bir mirasın taşıyıcıları olarak düşünmek ve davranmak durumundayız. Bu ülkenin bizi öldürmek, yok etmek isteyenlerin ülkesi olduğunu kabul etmek bize göre politik bir intihardır. Hayır bu ülke, bu ülkeyi emeğiyle, kanıyla, canıyla yaratan emekçilerindir ve bizim bu ülkeyi yeniden kazanmamız gerekiyor.

Kürt sorunu ile ilgili tartışmalardaki pozisyonumuza (pozisyonumuz sadece bununla sınırlı değil kuşkusuz) bu cepheden de bakabiliriz. Bu ülkede Kürtlerin varlığını kabul etmeyen, mücadelenin Kürt rengi ile barışık olmayan bir işçi sınıfı iktidarı mücadelesi mümkün değildir. **Nazım** yoldaşın dediği gibi ***"Bu memleket bizim..."***

Politika: Yer darlığından dolayı bu sayıda bu konular ile yetinelim Erkan yoldaş. Bir dahaki sayımızda ideolojik ve politik yaklaşımlar konusunda söyleşimizi sürdürmek üzere teşekkür etmeden önce okuyucularımıza ve çevremize vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Erkan Baş: Öncelikle böyle bir fırsatı verdiğiniz için teşekkür edeyim. Daha sonra devam edeceksek o zaman ayrıntılandırırız, ancak şu aşamada bir noktaya işaret etmek istiyorum. Türkiye çok önemli bir kırılma noktasında, AKP/Saray rejimi başka türlü yönetemeyeceğini de gördüğünden çok yönlü bir baskı politikasını devreye sokmuş ve şiddet-zor kullanarak yıkılmazlık imajını güçlendirme çabasına girmiş durumda. Bunun belli ölçülerde bir karşılığı olduğunu da söyleyebiliriz.

Burada komünistlerin odaklanması gereken iki nokta olduğunu düşünüyorum. **Birincisi**, ne yaparlarsa yapsınlar bunca yıllık mücadele deneyimi ve birikimi olan Türkiye halklarını bir bütün olarak teslim almaları mümkün değildir. Bu bir iddia değil bu ülke halkına ve yaklaşık 100 yıldır verdiğimiz kavgaya, onun yarattığı değerlere güvenin bir ifadesidir.

İkincisi de, devrimcilik, komünistlik böyle zamanlarda kararlılıkla ileri atılmakla, mücadelenin sürekliliğini sağlamakla, halkların teslim olmama iradesini temsil etmekle yükümlü olmak demektir. Sol hareketin kimi kesimlerinde *"bugünler bizim günlerimiz değil, bugünlerde esas olan kendimizi korumaktır"* biçiminde özetlenebilecek yaklaşıma kesinlikle onay vermemek gerekir. Bugün ileri çıkan, kavgaya önderlik etmeye çabalayan bir devrimci komünist iradeyi ortaya koyamazsak yarını kazanma şansı da bulamayız.

Bize göre işçi sınıfını iktidara taşıyacak Parti, bu mücadele sürecinin yan yana getirdiği devrimci komünist kadroların eseri olacaktır.

Hepimize kolay gelsin diyor, tüm ***Politika*** okurlarını sevgiyle, yoldaşça duygularla selamlıyorum.

Politika: Samimi ve açık bir görüşme oldu, teşekkür ederiz. Biz de size ve şahsınızda tüm HTKP kadro ve mensuplarına mücadelede başarılar diliyor, yoldaşça duygularla selamlıyoruz. Bir dahaki görüşmemize kadar kendinize iyi bakın ve dikkat edin...

BREXİT Sonrası AB'nin Geleceği Üzerine

❑ **Murat ÇAKIR**

Britanya halkları sağ popülist ve ırkçı söylemlerin zirve yaptığı bir tartışma sürecinden sonra AB üyeliğinden çıkılması lehine oy kullandılar. Burjuva medyası bu sonucu "milliyetçiliğin" bir zaferi olarak eleştirdi. Avrupa'nın reformist solu ise, çoktan neoliberal cephenin parçası olan sosyaldemokrasi ile aynı çizgide, Britanya'nın AB'nden çıkmasının "sosyal Avrupa" mücadelesini zayıflatacağını iddia ediyor. Hatta burjuvazinin demagojik söylemi olan *"Britanya'nın ayrılması İslam düşmanı, ırkçı, milliyetçi ve aşılmış olan ulus devletçi yaklaşımların sonucudur"* safsatasını tekrarlıyor.

Kuşkusuz *"BREXIT-Kampanyasının"* taşıyıcısı olan siyasî formasyonların bir kesimi ırkçı, milliyetçi ve sağ popülist partilerdi. Avrupa'daki reformist solun perspektifsizliği, AB kurumlarının verdiği rahatlık içinde mücadeleyi parlamentarizmle sınırlandırması ve AB elitizminin savunuculuğunu yapması, Avrupa'nın diğer ülkelerinde olduğu gibi, Britanya'da da işçi sınıfının ve emekçi halkların küçümsenemeyecek kesimlerinin ırkçı ve milliyetçi propagandanın etkisi altına girmelerine neden oldu. Ancak bu gerçek, AB'nden çıkılması için oy kullanan 17,4 milyon Britanyalının tümünün ırkçı ve milliyetçi olduğu anlamına gelmiyor. Tam aksine: bu suçlamalar AB üyeliği sorununun Britanya'da her zaman sermaye ve emekçi halkları karşı karşıya getirdiğini ve **Britanya Komünist Partisi (CPB)** başta olmak üzere, sol ve devrimci güçlerin de *"emperyalist AB projesine Hayır!"* dediklerini gösteriyor.

Nitekim **CPB** referandum sonrası yaptığı açıklamasında, sonucun *"Britanya halkları için bir zafer"* anlamına geldiğini ve *"Britanya'nın egemen kapitalist sınıfına, emrindeki politikacılara ve AB, ABD, IMF ve NATO'daki emperyalist müttefiklerine indirilen önemli bir darbe"* olduğunu vurguladı. Britanyalı komünistler, referandum sonuçlarının *"tüm AB-IMF-NATO-Yayı için bir yenilgi hâline getirilmesi mücadelesine devam edeceklerini"* söylüyorlar. Britanya komünistleri ve solunun **"Hayır"**ının, ırkçı ve milliyetçi güçlerin "Hayır"ının tam karşıolumu, enternasyonalist dayanışma ve sosyal talepleri ile sermayenin Avrupa'sının alternatifi olduğunu görmemiz gerekiyor.

Lenin'in Güncelliği

Ancak böylesi bir alternatif için mücadelenin kolay olmayacağı çok açık: Galler ve İngiltere'de seçmen çoğunluğu AB'ne "Hayır" derken, Kuzey İrlanda ve İskoçya'da AB'nde kalınması taraftarları çoğunluktaydı. Şimdi ise gerek İskoçya'da, gerekse de Kuzey İrlanda'da referandum sonuçlarının tersine çevrilmesi için girişimler başlatıldı. Referandumun genel olarak Britanya devleti için, bilhassa toprak bütünlüğü açısından önemli etkileri olacağından şüphe yok.

ABD emperyalizminin en önemli müttefiki olan emperyalist Britanya devletinin toprak bütünlüğünün çözülmesine üzülmeye elbette hiç bir neden yok. Kuzey İrlanda ve İskoçya'nın bağımsızlıklarına kavuşması bu ülkedeki emekçi halkların ve işçi sınıfının çıkarına, Britanya'daki egemen sermaye sınıfının ise aleyhine olacaktır. Ama bu bağımsızlık çabaları salt Britanya'nın AB'nde kalması için bir silaha dönüştürülürlerse, o zaman bağımsızlıkların halkların lehine olacak sonuçları tersine çevrilecektir.

Britanya Komünist Partisi'nin (CPB) "emperyalist AB projesine Hayır!" kampanyası

Çünkü AB halkların değil, emperyalist devletlerin kendi aralarındaki gerilimleri Avrupa çatısı altında koordineyle hafifletmek, ortak çıkarlarını savunmak ve başta ABD emperyalizmi olmak üzere, diğer devletlerle olan rekabetlerini kendi lehlerine çevirmek için oluşturdukları bir ittifak, iktisadî ve siyasî bir yapıdır. AB anayasası üye devletlere kapitalizmi, militarizmi ve yayılmacılığı zorunlu kılan yegane anayasadır. AB, günümüzde patronajı altına girdiği F. Alman emperyalizminin en önemli tahakküm aracı, dünya gücü olma hedefinin güçlü bir manivelası hâline gelmiştir.

AB, halklar arası dostluğun, dayanışmanın ve "insan haklarının" korunduğu bir birlik değil, yayılmacı-militarist-saldırgan dış politikasını NATO savaş politikalarıyla eş güdümlü hâle getirmiş, üye devletlerin her türlü hükümranlık haklarını rafa kaldıran, üye devletlere ve çeperindeki komşu ülkelere neoliberal iktisat politikalarını, kapitalist ekonomiyi ve silahlanmayı dikte eden, dünya çapında emek, doğa ve hammadde sömürüsünü katmerleştirmeyi hedefleyen bir emperyalist yapıdır. Bu açıdan Britanya işçi sınıfı ve halkları için AB üyeliğinden çıkmak, AB'nde kalmaktan daha kötü sonuçlar doğurmaz. Aksine, sınıf mücadelesini yükseltmenin yeni olanaklarını yaratabilir.

Bu noktada, günümüzü anlayabilmek için **Lenin**'e başvurmak yanlış olmayacaktır. Lenin, 1915 Ağustos'unda, tam Birinci Dünya Paylaşım Savaşının ateşlerinin ortasında günümüz gelişmelerine ışık tutan bir makale kaleme almıştı. **Lenin *"Avrupa Birleşik Devletleri şiarı üzerine"*** başlıklı yazısında emperyalist ekonomilerin eşitsiz gelişim yasallığı nedeniyle, *"Avrupa Birleşik Devletleri"* biçimindeki yapıların –aynı AB gibi–, en güçlü emperyalizmin boyunduruğu altında olmaktan başka türlü var olamayacağına dikkat çekiyor ve böylesi bir birliği "gerici veya olanaksız" olarak karakterize ediyordu. F. Alman emperyalizminin güdümündeki günümüz Avrupa'sı Lenin'in bu tespitini doğruluyor. Bu açıdan BREXIT-Referandumunun, bu analizin doğruluğunun tarihsel bir ifadesi olarak Lenin'in ne denli güncel olduğunu kanıtladığını vurgulayabiliriz.

BREXIT ve Reformist İllüzyonlar

Gerek AB'nin diğer üye ülkelerinde, gerekse de Britanya'da bilhassa emekçi kitleler, AB'nin çalışma ve yaşam koşullarını kötüleştiren, sosyal kazanımların zorla geri alınmasını kolaylaştıran ve meşruiyeti şüpheli komisyonlar ve kurumlar üzerinden ulusal parlamentoları işlevsizleştirerek, "demokrasinin" içini oyan bir yapı olduğunu görüyorlar. Seçimlere katılmakla hiç bir şeyin değişmediği, "yukarıdakilerin" istediklerini yaptıkları, yolsuzluklarla zenginleştikleri, "halktan uzaklaştıkları" kanısı yaygınlaşıyor, ki bu kanı yanlış değildir.

Böylesi bir durumda, sosyal ve toplumsal, iktisadî ve siyasî tüm sorunların nedenlerini göçmenlerin ve mültecilerin varlığına dayandıran ve kurumsallaşmış ayrımcılığın, yaygınlaşan refah şovenizminin ve hükümetlerce teşvik edilen ırkçı yaklaşımların zehirlediği toplumsal atmosferi kullanan ırkçı, milliyetçi ve faşist grup ve partiler sadece Britanya'da değil, tüm Avrupa'da giderek daha fazla mevzii kazanıyorlar. Milliyetçi ve faşist demagoji, emekçi kesimlerin haklı tepkilerini göçmenlere ve mültecilere kanalize ederek, sorunların asıl sorumlularının ve sisteme içkin yapısal krizlerin üstünü örtüyor, sınıf mücadelesini zayıflatıyor ve asosyal-antidemokratik politika ve uygulamalara yönelebilecek toplumsal direnç mekanizmalarını kırıyor.

BREXIT kampanyasında ve Avrupa'daki diğer ülkelerde görüldüğü gibi, işçi sınıfının, emekçi ve yoksul kitlelerin ekonomik ve sosyal durumlarının kötüleşmesinin artacağına dair sınıfsal hassasiyet ve içgüdülerinin yarattığı tepkinin, asıl düşmana değil de, göçmenlere ve mültecilere yönelmesinin temel sorumlusu Avrupa reformist soludur. Reformist illüzyonlar peşinde koşan ve özünde sosyal demokratlaşmış, yani salt kapitalizmin sivriliklerini törpüleyebileceğini, AB'nin saldırgan ve gerici emperyalist niteliğini parlamenter yoldan *"ilerici ve sosyal"* biçimde dönüştürebileceğine inanan sol partiler, bu politikalarıyla **Lenin**'in *"gerici veya olanaksız"* olarak karakterize ettiği bir birliği gerçekleştirmeye çalışmakta, sermayenin Avrupa'sını her gün yeniden üreterek, ezilen ve sömürülen kesimlerden uzaklaşmakta ve kitleleri ırkçı, milliyetçi, faşist demagojinin kucağına itmektedirler.

BREXIT, AB'nin nihaî ve parçalanamaz bir yapı olmadığını kanıtlamıştır. Reformizmin inandığının aksine, AB "ebedi" bir yapı değildir. Sermayenin ihtiyaçları gerektirdiğinde değişebilir, küçültülebilir, hatta feshedilebilir. Nitekim F. Alman emperyalizmi BREXIT'e hemen reaksiyon göstermiş ve bir zamanlar rafa kaldırdığı ***"Çekirdek Avrupa"*** veya ***"Farklı***

Hızların Avrupa'sı" dosyalarını tartışmaya sokmuştur. F. Alman Dışişleri Bakanı **Steinmeier**, AB'nin kurucu ülkelerindeki meslektaşlarını davet ederek ve bu şekilde diğer 21 AB üyesi ülkeyi ekarte ederek, atılacak adımları görüşmüştür. Sonuç itibariyle AB öyle ya da böyle değişmektedir, değişecektir, ama bu değişimde belirleyici olan sermaye çıkarları ve emperyalist stratejilerdir. Bugünkü yapısıyla AB, reformist solun hayal ettiği gibi, *"aşağıdan yukarıya, sosyal Avrupa'ya"* dönüştürülemez. Bu, etobur bir aslanı zorla vejetaryen yapmaya çalışmak kadar anlamsız ve beyhude bir çabadır.

Reformist solun burjuvazinin tuzağına düştüğü bir diğer nokta da, AB sayesinde *"ulus devletin aşıldığı"* efsanesidir. Ulus devletlerin "aşıldığı" iddiası, sermaye temsilcilerinin halkların oylarıyla oluşturdukları ulusal parlamentoların hükümranlıklarını sermaye lobicilerinden oluşan "komisyonlara" aktararak, parlamenter kontrol mekanizmalarının aşılmış olduğu gerçeğinin üstünü örtmektedir. AB'ne üye devletlerin, böylelikle bu ülkelerde yaşayan halkların yaşamsal çıkarları üzerine belirleyici karar verme yetkilerinin ulusal parlamentolardan alınıp, AB, NATO, IMF veya uluslararası finans piyasaları gibi yapılara teslim edilmesi, ulus devletin aşıldığının değil, halkların oylarıyla belirleyici olma haklarının aşılmış olduğunun ifadesidir.

Asıl sorun, şimdiki hâliyle burjuvazinin sınıf tahakkümünün bir aracı olan ulus devletin "aşılmasında" değil, AB üyesi devletlerin ve AB'nin kapitalist eşitsizlik ve rekabet ilişkileri üzerine kurulu olan temelleridir. Kaldı ki uluslar (en ilerici anlamında eşit milliyetlerden oluşsa da) ve ulus devletler kişilerin, parti veya grupların öznel istemlerinden bağımsız var olan olgulardır. Bu açıdan BREXIT aynı zamanda ulus devletlerin emperyalizme ve kapitalizme karşı verilmesi gereken mücadelenin arenası, muhabere alanı olduklarını kanıtlamaktadır. Her kapitalist ulus devlette olduğu gibi, Britanya'da da tarih sınıf mücadeleleri ile yazılmaktadır. Britanya'nın ilerici mi, yoksa gerici bir gelişme yolu izleyeceğini bundan sonraki sınıf mücadeleleri ve güçler dengesi belirleyecektir. AB'nden çıkma kararının, sınıf mücadelesi için yeni olanaklar yaratma potansiyelini taşıması ötesinde bir etkisi olmayacaktır.

BREXIT ve AB'nin Geleceği

Burjuva medyasının ve reformist solun iddia ettiği gibi, BREXIT sonucunda Britanya'nın iflas etmesi ve *"siyasî ve kurumsal bir depreme"* yol açacak olması söz konusu değildir. Bir kere Britanya emperyalist devlet olarak varlığını sürdürecek, toprak bütünlüğü bozulsa dahi, kapitalizm gerçeğinden kopmayacaktır. Nasıl AB üyesi olmayan emperyalist devletler varlıklarını sürdürmeye devam ediyorlarsa, Britanya açısından da bu gerçek değişmeyecektir. Kaldı ki, şimdiden Britanya ve AB arasında engelsiz ürün, hizmetler ve sermaye trafiğinin sürdürülebilir kılınması için gerekli adımlar atıldı bile. En az iki, en fazla 15 yıl sürecek olan ayrılma süreci bunun için kullanılacaktır. Zaten Euro Bölgesinde olmayan Britanya kapitalist ekonomilerin yaşam damarlarını iki yönlü açık tutmaya devam edecektir.

Diğer yandan BREXIT özellikle F. Alman emperyalizminin küresel stratejileri açısından önem kazanıyor. Bir tarafta BREXIT tartışılır, AB'nin dağılma sürecine girdiği görüşleri ileri sürülürken, diğer tarafta da Britanya haricindeki AB üyesi devletler neredeyse kamuoyunun dikkatinden uzak yeni strateji belgeleri geliştiriyor ve karar altına alıyorlar. Örneğin 2003 yılında kabul edilen **"Avrupa Güvenlik Stratejisi" (ESS)**'nin yerine geçen **"Ortak vizyon, ortak eylem – Daha güçlü Avrupa"** başlığı altında **"AB Küresel Stratejisi" (EUGS)** kabul edildi. Bu strateji belgesi AB'nin dış, güvenlik ve savunma politikalarının militaristleştirilmesine yeni bir ivme katacak. F. Alman emperyalizminin uzun zamandır savunduğu bu militarist çizgi, daha önceleri Britanya'nın muhalefeti nedeniyle tartışılamıyordu bile – BREXIT ile bu engel artık aşılmış durumda.

Zaten F. Alman emperyalizmi BREXIT kararının alınmasının hemen ardından, *"AB'nin dünya çapında daha güçlü rol oynayabilecek derecede kendisini konsolide edene dek Almanya'nın elinden geleni yapacağını ve öncü rolünün gereğini yerine getireceğini" (F. Dışişleri Bakanı **F. W. Steinmeier**)* açıklamış ve böylelikle Britanya'nın AB'nden ayrılmasının AB'nin geleceğini etkilemesini F. Almanya'nın her halükârda engelleyeceği sinyalini vermişti. Bugünlerde **"AB Küresel Stratejisini"** değerlendiren burjuva medyasındaki AB uzmanları dahi, F. Almanya'nın *"ipleri elinden bırakmamaya kararlı olduğunu"* vurgulamaktalar.

Yeni strateji belgesi Britanya'nın AB'nden ayrılması ile birlikte, *"AB'nin içeride ve dışarıda ciddî bir kriz yaşadığını"* kabul ediyor, ama aynı zamanda da bu ***"krizi"*** AB'nin *"geleceğin en güçlü küresel aktörlerden birisi olabilme fırsatını içerdiğini"* vurguluyor. Bunun içinse, *"ortak, kapsamlı ve bütünsel bir AB Küresel Stratejisinin zorunlu olduğu"* belirtiliyor. Bunu F. Alman emperyalizminin diğer AB üyesi ülkelere yönelik bir dayatma olarak okumak da mümkün. Aynı şekilde strateji belgesinde Rusya'nın artık bir *"stratejik karşıt"* olarak tanımlanıyor olması da dikkat çekiyor. Belgede *"AB'nin güçlendireceğiz, Doğu'daki üyelerimizin ve komşularımızın savunma yetilerini yükselteceğiz ve komşularımızın AB ile olan ilişkilerini özgürce belirleme haklarını savunacağız"* denilerek, Rusya'ya karşı çok açık bir tehdit potansiyeli oluşturuluyor. Belge bu çerçevede AB'nin *"stratejik iletişim olanaklarını iyileştirerek çeşitli alanlarda kamuoyu diplomasisine ağırlık verileceği"* vurgulanıyor, ki bu Rusya'ya karşı geliştirilecek olan ihtilaf politikaları için AB kamuoyunda propagandanın yoğunlaşacağına işaret ediyor.

AB, halklar arası dostluğun, dayanışmanın ve "insan haklarının" korunduğu bir birlik değil, yayılmacı-militarist-saldırgan dış politikasını NATO savaş politikalarıyla eş güdümlü hâle getirmiş, üye devletlerin her türlü hükümranlık haklarını rafa kaldıran, üye devletlere ve çeperindeki komşu ülkelere neoliberal iktisat politikalarını, kapitalist ekonomiyi ve silahlanmayı dikte eden, dünya çapında emek, doğa ve hammadde sömürüsünü katmerleştirmeyi hedefleyen bir emperyalist yapıdır. Bu açıdan Britanya işçi sınıfı ve halkları için AB üyeliğinden çıkmak, AB'nde kalmaktan daha kötü sonuçlar doğurmaz. Aksine, sınıf mücadelesini yükseltmenin yeni olanaklarını yaratabilir.

BREXIT'in bir sonucu da, AB'nin, tam F. Alman emperyalizminin çıkarları doğrultusunda, özerk savaş yürütebilme yetisini kazanmasının önünü açmış olması. Belge, Lizbon Stratejisinden ileri giderek, *"üye devletler dışsal krizlere reaksiyon gösterebilmek ve Avrupa'nın güvenliğini sağlayabilmek için askerî yetilerin gerekli gördüğü kara, hava, uzay ve deniz alanlarında tüm önemli teçhizatla kendilerini donatmalıdır"* diyerek, savunma giderlerinin artırılmasını zorunlu kılıyor. Bu çerçevede de *"Avrupa savunma sanayinin Avrupa'nın stratejik özerkliği ve inandırıcı güvenlik ve savunma politikası için vazgeçilmez önemi"* vurgulanıyor.

Görüldüğü kadarıyla F. Almanya ve Fransa militaristleştirme çalışmalarını Britanya'nın AB'nden çıkış kararı verilmeden çok daha önce başlatmışlar ve hesaplarını da BREXIT üzerine kurmuşlar, çünkü gerek **"AB Küresel Stratejisi"** belgesi, gerek F. Alman ve Fransa Dışişleri Bakanlarının **"Güvensiz bir dünyada güçlü bir Avrupa"** adlı siyaset önerileri, gerekse de F. Almanya'nın **"Federal Ordu için Beyaz Kitap"** adlı yönergesi Britanya'sız bir AB kurgusundan hareket ediyorlar. Federal Savunma Bakanı **von der Leyen**'in bu bağlamda söylediği bir söz de ifşa edici: *"Artık önceden olanaksız olan işbirlikleri ve planlamalar olanaklı oldu. Britanya'ya uzun süre müsamaha göstermek zorunda kaldık. Şimdi Avrupa'nın güvenlik politikalarını daha da hızlandırabiliriz"*.

F. Almanya ve Fransa, Avrupa kamuoyunda yaygın olan TTIP karşıtlığından da pek etkilenmiyorlar. TTIP gerçekleştirilemese bile, aynı onun kadar etkisi olan ve Kanada ile yapılacak olan serbest ticaret antlaşması (CETA) için koşullar yaratılmış durumda. F. Alman hükümetinin ortağı olan SPD ve Fransız sosyalistleri CETA'dan yana tavır alarak, bu antlaşmanın önünü açtılar. ABD'li tekellerin de Kanada ile olan ilişkileri üzerinden CETA'dan faydalanacakları düşünülürse, TTIP'in gerçekleşmemesinden ABD emperyalizminin olumsuz etkilenmeyeceği de söylenebilir. Bu, ABD'nin AB konusunda değişen çizgisi ile de uyumlu: ABD daha önceleri AB'nin özerk savaş yürütme yetisini kazanmasına karşı çıkarken, şimdi *"savaş giderlerinin paylaşımının kolaylaştırılması"* gerekçesiyle silahlanma adımlarını destekliyor. Hatta, AB'nin özerk savaş yetisini kazanmasının, NATO operasyonları için ek destek olacağını savunuluyor.

O açıdan, BREXIT'in sonuçlarının salt Avrupa ile sınırlı kalmayacağını, emperyalist güçler arasında –tüm yapısal çelişkilerine rağmen– stratejik çıkar örtüşmelerini öne çıkardığı tespitini yapmak olanaklıdır. Avrupalı emperyalist güçler ve ABD, AB'nin bir ***"Avrupa Birleşik Devletleri"*** statüsüne dönüşmesini zaten hiç ön görmemişlerdi. AB en başından emperyalist çıkarların savunucusu bir çatı olarak kurgulanmıştı ve Britanya'nın AB'nden çıkması, bu temel amacın değişmesine neden olmayacaktır. Sonuç itibariyle AB'nin geleceğinin başta F. Alman emperyalizmi olmak üzere, **Çekirdek Avrupa Güçleri** tarafından belirleneceğini ve emperyalist stratejilerin uygulanmasını olanaklı kıldığı müddetçe de AB'nin yıkılmayacağını söyleyebiliriz. AB gibi emperyalist yapıları yıkabilecek olan yegane alternatif, ancak ve ancak devrimci yoldan yaratılabilir. Ve bu alternatifin hedefi sosyalizmdir. Emperyalizm, tüm gücüne rağmen proleter devrimin arifesi, kapitalist toplumların batmakta olan güneşidir. İnsanlığın geleceği, hiç kuşkusu proletaryanın **"Güneşli Dünyası"**ndadır.

***

Ütopya ve Sosyalist Ütopyalar

❑ Murat CEYİŞAKAR

Hangimiz şöyle gözlerimizi geleceğe doğru kapatıp bir özgürlük ve mutluluk adası oluşturarak mükemmel bir toplumun dingin ve ebedi huzurunda kendimizi dinlendirmeye, var olan sorunlardan bir nebze de olsa uzaklaşmaya çalışmamıştır ki. İnsanlığın adaletli, bereket ve refah içinde yaşadığı, sonsuz devinimli bir enerji ve mutluluk kaynağından beslenen ve etrafımızı saran doğanın ve bütün diğer şeylerin bizim tam ve mutlak mutluluğumuza hizmet ettiği bu (henüz) olmayan toplum biçimine Yunanca "U" ve "Topos" kelimelerinden türetilmiş "olmayan ülke" anlamında ütopya deniliyor edebiyatta. Ütopyalar ilk çağlardan beri edebiyatın ve politikanın atölyelerinde farklı amaç ve aletlerle işlenmiştir, sadece insanlığa birbirinden güzel ve özellikle yazıldıkları, üretildikleri dönemin koşullarını anlatması açısından değil yazıldıkları dönem ait sorunlarla baş edebilme hayallerinin de inceliklerini göstermeleri açısından ilginçtirler. Ortak yanları sınıfların olmadığı, paranın bir biriktirme aracı değil sadece değişim aracı olduğu hatta hiç olmadığı, insanların kendi kendilerini yönettiği; herkes için sağlık, eğitim ve ulaşım gibi hizmetlerin karşılıksız sağlandığı modellemelerdir.

Marksizm insanın sosyal serüveninin üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin olmadığı ilkel komünal toplumla başladığını söyler. İçinde sınıfların olmadığı avlanan hayvanların ve toplanan sebze meyvanın adaletli bir şekilde bölüşüldüğü bir topluluktur ilkel komünal toplum. Din adamları, komutanları ve yöneticileri henüz muazzam servetleriyle içinde yaşadıkları toplumla farklılaşmamışlardır. Küçük akraba topluluklarının önünde uzanan sonsuz topraklar, dağlar dereler, akarsu ve gölller kimsenin değildir, ama toplumundur. Zenginin ve yoksulun ezenin ve ezilenin olmadığı doğal bir yaşamın adil kuralları hükmeder topluluğa. Şarkılar, ilahiler, danslar hep ortak üretimin tamamlayıcı ögeleridir. Kimseyi, malların ve servetin bu ortaklaşa kullanımını ve onun yarattığı büyüleyici yaşama biçimini *"gözünüzde de fazla idealize etmeyin"* diye uyarmaya gerek yok elbette.

İlkel komünal toplum insanın ortak irade ve bilinciyle yani gönüllülüğüyle gerçekleştirdiği erdemli bir dayanışma olmaktan ziyade doğa karşısında, yabani hayat ve iklim koşulları karşısında insanın zorunlu olduğu için yaşadığı, ama ilk fırsatta terkedeceği bir tolumsal modeldi. Ama her şeye rağmen bugün varılmak istenen irade birliğinin sonucu ortaya çıkacak ideal bir toplumsal düzenin yani komünizmin bir dizi anahtarını da içinde barındıran bir toplumsal modeldi. Yıkılması ve yerine sınıflı yeni bir toplumun, feodal toplumun ortaya çıkması gerekiyordu, öyle de oldu; günümüzde ve geçmişte araştırmacılara bu aşılması zorunlu toplumsal modele, sanatın, dinin ve politikanın bütün başlıklarında usanmadan gönderme yapmak her zaman bu değişimin nedenlerini üzerinde durmaktan daha çekici gelmiştir. Farklı nedenlerle de olsa, biz de bu değişimi yani komünün yıkılmasının nedenleri üzerinde durmak yerine bugünün ütopyalarındaki komünal göndermeleri irdelemeye çalışacağız.

Kutsal kitaplarda insanın öyküsü *"bir elma yüzünden"* Tanrı'nın öfkesine maruz kalarak cennetten kovulup kendisine yer yüzünde bir tarım işletmesi kurmasıyla başlar. Nedense Tanrı bir "elma" yüzünden insanı cennetten kovmakla kalmamış, gittiği yerde, yani dünyada çekmek üzere ona bir de yerlerde sürünme cezası vermiştir. Cennetten kovulan insanın yeryüzüne ilk indiği yerin, "Adem"in, Urfa'da Göbeklitepe olma ihtimali, ütopyalarımızı konuşurken "cennet" metaforu üzerinde ilgisiz kalmamamızı gerektiriyor. Kutsal kitaplarda insan soyunun başlangıcının hesaplandığı 7000 yıllık bir tarih ile Göbeklitepe'de insan yaşamına dair ortaya çıkan 12.000 yıllık bulgular arasındaki 5000 yıllık farkın açıklaması gibi can sıkıcı işleri(!) kutsal kitap arkeologlarına ya da antropoloji bilimine bırakarak cennetin İslam ütopyalarındaki yerine kısaca bakalım.

Hatırlatmaya gerek var mı bilmiyoruz ama "cennet" utopyası İslam ütopyalarının başlıcası değildir ama en önemlisidir.

Cennet tabii ki İslamiyet'teki kadar hiç bir dinde bu kadar dünyevileştirilmemiş, oradaki hayatın tasvirine ilişkin vaatler manzumesi hiç bir dinde bu kadar pragmatik promosyonlara dönüşmemiştir. Nas suresinde geçen bu iki ayet İslam bilginlerinin fantazyalarında engin bir zenginlik kazanmış, hadis ve rivayetler inancın ve İslam eskatolojisine ölümden sonra özellikle erkekler açısından birbirinden konforlu ve abartılı erotik vaatler sunarak dinin dışına taşmış, onun ötesine geçmiştir.

Nas Suresi 12-21 arası ayetlerde erkekler için bir cennet tasviri vardır ve cennet içinde sonsuz bakireler ve yerlere saçılmış inciler gibi dolaşan ölümsüz oğlanlar vardır. Bu dünyada ahlaken yasaklanmış herşeyin cennete gitmeye hak kazanmış müminlere ödül olarak verileceği bildirilmektedir.

Kuran ve Nas Suresi:

Ve bir kadehle susuzlukları giderilir ki içindeki şaraba zencefil karıştırılmıştır... Etraflarında, ölümsüz delikanlılar dolaşır, onları görünce sanırsın ki saçılmış incilerdir.

...

Cennet tabii ki İslamiyet'teki kadar hiç bir dinde bu kadar dünyevileştirilmemiş, oradaki hayatın tasvirine ilişkin vaatler manzumesi hiç bir dinde bu kadar pragmatik promosyonlara dönüşmemiştir. Nas suresinde geçen bu iki ayet İslam bilginlerinin fantazyalarında engin bir zenginlik kazanmış, hadis ve rivayetler inancın ve İslam eskatolojisine ölümden sonra özellikle erkekler açısından bir birinden konforlu ve abartılı erotik vaatler sunarak dinin dışına taşmış, onun ötesine geçmiştir. Cennetle ve cennette bizi bekleyen güzelliklerle abartılmış İslam ütopyalarının sığlıkları ve kendisinden önceki tektanrılı dinlerden açıkça intihal edilmiş olmalarından başka özellik taşımaması itibarıyla konumuz dışındadırlar.

Oysa bu alanda esas incelenmesi gerekenler İslam eskatolojisinin parlak ve gelecek dolu cennet vaatleri değil, yaşamın bir bütün halinde cennetvari bir örgütlenmesinin bu dünyada kurulabilmesinin imkanlılığına inanmış İslam filozoflarının bu dünya için önerdikleri gerçekci ütopyalardır... Doğu ütopyalarında hatta kısmen Batı ütopyalarında "dinin" , Tanrıyı Bulmanın", "İlahi Adaletin" ütopyaların tam ortasına gelip konmalarına şaşırmıyoruz, zira Fransız devrimine kadar Batı'da; Cumhuriyete kadar da bizde yazılan metinler ister tarih, ister tıp, ister coğrafya alanında olsun "ilk oluşum"un "İlk hareket"in kutsal onuru ve ontolojisi neredeyse tamamen bilim masasının baş köşesinde oturan "Yüce Rabbimize" adanmak zorundaydı. Bütün fikirler ve eşyalar yaratanını iradesi ve izniyle hareket ettiğinden ütopyacı için kalan alan oldukça daralıyordu. Başlangıcı ve bitişinde dominant bir "Tanrı" hakimiyeti açıkça teslim edilmeyen metinlerin sahibi dinsiz bile sayılabiliyordu.

Farabi Ütopyası: İdeal Devlet (El-Medinetül Fazıla)

8. yy filozoflarından **Farabi**, *İdeal Devleti*'nde erken dönem islam toplumları için yaşamın bütün sokaklarını tanımlayan tek, adil, ve bereketli bir şehir tasarlamıştı. Üzerinde uzun uzun durduğu kötü şehir (distopya) modellerini atlayıp ideal şehir tahhayülünde bize neyin olması gerektiğini anlatırken neyin olmaması gerektiğini de anlatıyordu. İdeal devlet sadece Arap ya da Müslüman toplumlar için değil, din, dil, ırk farkı aramadan bütün insanlık için geliştirilmiş bir modeldir. İslamiyetin erken dönemi için oldukça başarılı ve doğrudan yoksul köylüleri hedef almasa bile sosyal talepleri ağır basan bir içeriği vardır. Daha Ortaçağ'ın başlangıcıdır ve henüz işçi sınıfı tarih sahnesine çıkıp dostunu düşmanını selamlamamıştır. Buna rağmen adaletli ve paylaşımcı bir yönetimin oluşması

için doğu toplumlarında ilk arayışlar olması açısından çok değerli bir toplumsal modelleme olduğu açıktır.

Tanrı, yöneticiler ve bireyler için öngördüğü bir dizi düzenleme dışında **Platon**'un "Site" modellemesinden yola çıkarak ideal bir kent dizayn etmeye çalışmıştır. **Farabi**'nın "İdeal Devlet"i ütopyasını şöyle sunar, *"Bunlar aynı şehirde veya muhtelif şehirlerde ortaya çıkmış olsalar dahi aynı durumdadırlar. Toplumları bir tek yönetici, nefisleri de bir tek nefis gibidir. Şehir halkının her tabakası da bu durumdadırlar. Yâni muhtelif zamanlarda da birbirini izlemiş olsalar dahi zaman boyunca bir tek (ortak) nefis gibidirler. Bunlar muhtelif şehirlerde yaşamış olsalar dahi öyledirler. Bu tabakalar (meslek grupları) hangi mertebede olurlarsa olsunlar — âmir olsunlar memur olsunlar — bir tek nefis halinde yaşarlar. Fazıl şehir halkının bildikleri ve yaptıkları müşterek şeyler bulunduğu gibi, bilimde ve işde, her tabakaya ve her ferde mahsus şeyleri de vardır. İşte saadet merhalesine bu iki şeyle varılır: biri, ferdi başkasına bağlıyan beraberlikle, diğeri, ferdi mensub olduğu zümreye bağlıyan beraberlikte. Her ferd bu iki saadete ulaşmak için çalıştığı takdirde üstün bir ruh seviyesine varır. Bu uğurda çalıştığı nisbette ruhî üstünlüğü artar, gün geçtikçe de fazileti kuvvet kesbeder. "*

Bedrettin Ütopyası: Varidat

"Olup Mansur, bu yolda verdi bâşın
"Hüdâ aşkında hiç çatmâdı kaaşın" (1)

Anadoluda, 15. yy'da Moğol istila ve yağmasının getirdiği ekonomik kriz ortamında ortaya çıkan **Bedrettin** ayaklanması için, **Mizancı Murat** *"Tarihül Ebülfaruk"* adlı kitabında **Bedrettin** ve müridlerinin, *"Allah dünyayı yaratmış insanlara sunmuştur. Tarım ürünleri ve servet kamunun ortak hakkıdır. İnsanlar eşittirler. Birinin sonsuz servet biriktirmesine karşın öbürlerinin ekmekten bile yoksun kalmaları, tanrısal adalete aykırıdır. Tanrısal amaç böyle bir haksızlığı kabul etmez. Kadınlardan başka her şey insanların ortak kullanacakları bir şekilde yaratılmıştır. Tanrının yasaları insanların akılları ölçüsünde anlaşılır.... Herkes Tanrı kuludur. Aralarında var olması gereken, eşitlik ve kardeşliktir. Meslek ve inanç özgürce seçilmelidir."* dediklerini yazar. (2)

Bedrettin'in ütopyasının içerik kadar bir önemli yanı da onun bir gelecek projesinin toplumsal modelini tahayyül edip dillendirmesi değil, Anadolu'nun ve Rumeli'ni bir çok yerinde taban bulan bir köylü ayaklanmasına önderlik ederek elini taşın altına sokması ve idealleri için ölümü göze almasıdır.

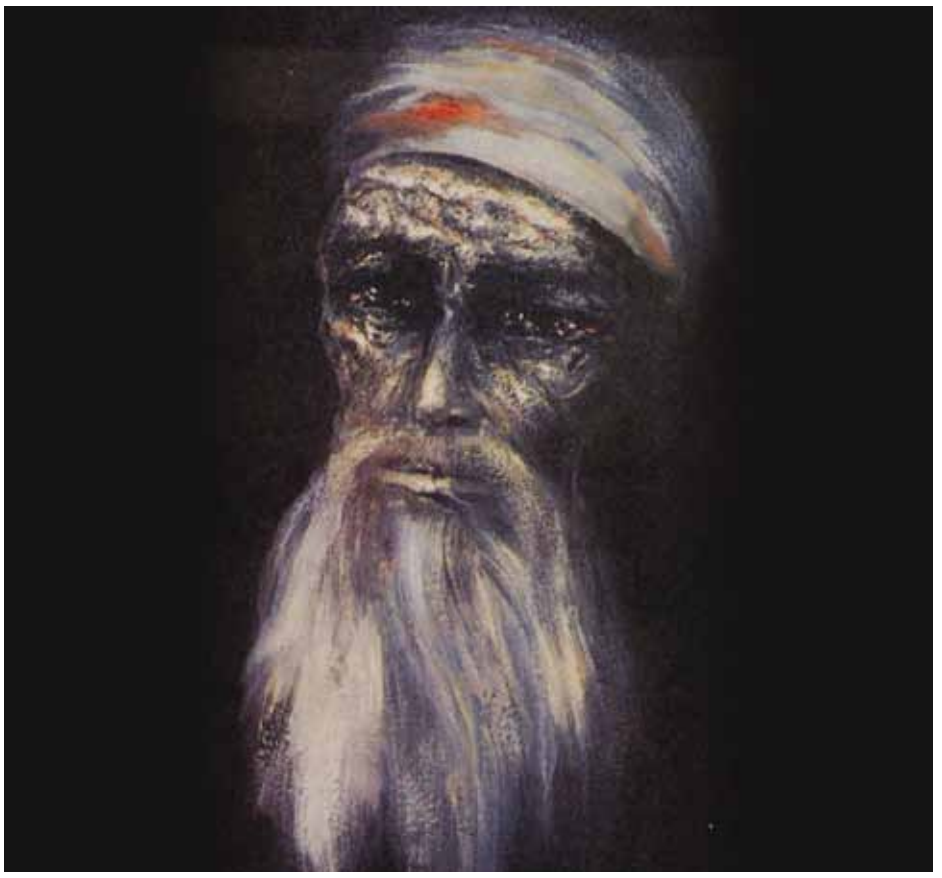

***Mizancı Murat** "Tarihül Ebülfaruk" adlı kitabında Bedrettin ve müridlerinin, **"Allah dünyayı yaratmış insanlara sunmuştur. Tarım ürünleri ve servet kamunun ortak hakkıdır. İnsanlar eşittirler. Birinin sonsuz servet biriktirmesine karşın öbürlerinin ekmekten bile yoksun kalmaları, tanrısal adalete aykırıdır. Tanrısal amaç böyle bir haksızlığı kabul etmez. Kadınlardan başka her şey insanların ortak kullanacakları bir şekilde yaratılmıştır. Tanrının yasaları insanların akılları ölçüsünde anlaşılır... Herkes Tanrı kuludur. Aralarında var olması gereken, eşitlik ve kardeşliktir. Meslek ve inanç özgürce seçilmelidir."** dediklerini yazar.*

Nazım Hikmet'in *Bedrettin Destanı*'nı yazarken Bursa cezaevinde aynı koğuşta kalan Rumeli'li tutuklulardan **Ahmet** adlı bir emekçinin Rumeli'deki köyü üzerine anlattığı bir hikayeden etkilenmediği düşünülemez. Rumelili **Ahmet**'in anlatısına göre aradan beş yüz yıl geçtiği halde ***Bedreddin'in bir ağaca asılı çıplak bedeninin bir gün geri geleceği***ne inanan köylüler, Bedrettin'e olan bağlılıklarını hala sessizce sürdürürler. Vergi toplamakla görevli Jandarmalar köyü, *"dünyanın en inatçı en vergi vermez, en dik kafalı köylüleri"* olarak nitelediğini de anlatır Ahmet, **Nazım**'a (3). Buradaki "çıplaklık" ile onun ve felsefesinin dünya malında mülkünde gözü olmaması sembolize edilir. Bedreddin fikirleri etrafında toplanan yoksul köylüler eşitlik ve adalet savaşını kaybederler, **Bedrettin**, Serez çarşısında idam edilir. Onun halkçı ve kollektivist ütopyaları günümüzde de halk kültürü içinde yaşamaya devam ediyor.

15. yüz yıldan biraz daha günümüze doğru gelelim ve doğu ütopyalarının en ilginçlerinden birisini yazmış olan **Davudzade Mustafa Erzurumi**'nin *Rüyada Terakki* adlı kitabında topladığı ütopyası ile tanışalım.

Davudzade Mustafa Erzurumi: Rüyada Terakki

Vaktiyle insanların ortaklaşa yaşamayı kabul etmiş olmaları, her ferdin her şeyde olan hakkını muhafaza ve müdafaa hususunda müttefiken hareket etmeleri gibi gayet makul esasa dayanmaktadır. ***(Türkçeleştiren M.C.)***

Eshabı Kehf (Yedi Uyurlar) efsanesindekine benzeyen ve yaşadığı dönemin çok sonrasında uyanan bir adamın İstanbul'u kendisine gezdirecek torunun torunu Nazım ile tesadüfen başlayan karşılaşmada, yazarın yaşadığı 1900'lü yılların İstanbul'undan yüzlerce yıl sonra geldiği mükemmel noktayı anlatır. Nazım ile şehri gezerler dönemin İstanbul'undan bu günün İstanbul'una birçok ilginç ve isabetli göndermeler yapan öyküde geleceğin İstanbul'unda bir ekmek fabrikasının çalışma düzeni işyerinde çalışan bir işçinin ağzından şöyle anlatılır. *"Tekmil fabrika çalışanı yüz kişiden ibarettir. Her saat başı münavebeyle değiştirmek üzere her (çalışanın) günde dört saatlik mesaisi vardır. Fabrikamız geçen sene hissedar senetlerine % 40 kar payı dağıttı. Çalışanlar olarak bizler maaşlı değiliz. Fabrikanın net kazancının % 30'unun çalışanlara dağıtılması fabrikanın temel çalışma prensibidir. Bu dağıtılan kar payı çalışanını fevkalade memnun ediyor. Nimete Kemali Afiyetle bakılcak olursa hem hisse senedi sahipleri hem fabrika hem de biz çalışanlar yararlanmış oluyoruz. Bu surette insaniyete de büyük hizmet etmiş olunuyor."*

Kadınların eğitimi ve özgürlüğü de **Davudzade**'nin ütopyasında özel ve ilerici bir yer tutar. Kentin meydanları belirli saatlerde tamamen kadınlara ayrılmakta, kadınlar kendilerine ayrılan bu meydanlarda istedikleri gibi gezmekte alış veriş etmektedirler. Bu saatlerde erkekler evlerine, iş yerlerine otellerine kapanır bu dönemde İstanbul adeta bir "kadın dünyası" halini alır.

Davudzade'ye göre kadınlardan öyle alimler, öyle erdemliler çıkar ki insan hayrete düşer. Ütopyasında kadın yazarların eserleri, bilimsel ve teknik buluşları insanı şaşırtacak kadar çoktur ve etkileyicidir.

Bu günkü Avrasyacıların düşüncelerine benzer bölgesel işbirliği ve entegrasyon projeleri de geliştirir Davudzade... Asyanın Garb'ında bulunan Osmanlı ile şarkında bulunan Çinlilerin, Avrupa ve Amerika'nın kendilerine karşı beslediği caniyane planları boşa çıkarmak için beraber hareket etmeleri gerektiğini savunur.

---

(1) *Menâkıb, s. I38 Molla Hafız Halil (Şeyh Bedreddin'in torunu)*

(2) *Mizancı Murat, Tarihül Ebülfaruk, aktaran : V. Timuroğlu, Varidat, Türkiye Yazıları Yayınevi*

(3) *Aktaran Nedim Gürsel, Şeyh Bedreddin Destanı Üzerine. Cem Yayınları İst. 1978*

(devam edecek)

Darbeden Sonra Değişen Bir Şey Yok, Kürt Sorunu Çözümünü Bekliyor

❑ Mehmet DEMİR

Darbeler ve OHAL Kürtler İçin Zulmün Diğer Adı Oldu

Barış masasının devrilmesi ile birlikte gemi azıya alan faşist bir saldırganlık yaşamaya başladık. Bu saldırılar, sadece Kürtlerin özgürlük mücadelesi ile sınırlı kalmadı. Adım adım tırmandırıldı. Toplumda oluşan barış umutları ve buna bağlı olarak demokratik açılımların gelebileceğine dair beklentiler, karanlık bir tünelin içerisinde hapsedildi. Ve bu karanlık tünel içerisinde halklarımızın özgürlük sesi boğulmak isteniyor. Barıştan, demokrasiden ve özgürlüklerden yana olan her kesim hedef tahtası haline getirildi. İnsana dair ne varsa, ona sahip çıkan herkese tehdit ve tutuklamaların dayatılması, faşist saldırganlığın bir yerde durmak bilmeyeceğinin ip uçlarını da vermişti. Aradan geçen zamanda da saldırılar durmak bilmeden devam etti. Başarısızlık ile sonuçlanan askeri darbe ardından getirilen OHAL ile bu saldırılar yeni bir boyut kazandı. Hala karanlıkta kalmış ve aydınlanmayı bekleyen bir çok yönü olan bu askeri darbe, fırsat görülmüş ve kendi deyimleri ile **"allahın bir lütfu"** kabul edilmiş ve sivil darbenin gerekçesi yapılmıştır. Darbecilikle suçlanan Gülen hareketinden çok, Kürt özgürlük hareketine ve faşist baskılara boyun eğmeyen aydınlara, sosyalistlere ve ilericilere karşı bir saldırı furyası başlatılmıştır. Korkunun kanatları üzerimizde dolaştırılarak, sessizliğe ve boyun eğmeye mahkum edilmek isteniyoruz.

15 Temmuz askeri darbesi ve sonrasında yaşanan gelişmeler bana yıllar önce okumuş olduğum **Orhan Kemal**'in *"Üç Kağıtçı"* romanındaki şu dizeleri hatırlattı: *"Devletti bu. Sırasında bir yumurtayı kırk kişiye taşıtır ,sırasında da kırk kişiyi bir yumurtanın içine sokmaya çalışırdı."* Şimdi devletin darbe sonrası yaptıklarına bakarsak, bu devlet geleneğinin değişmediğini görmekteyiz. Aslında bu gelenek, Osmanlı'dan günümüze kadar Türk devletinin bir karakteri olarak şekillenmiştir. İktidar mücadelesinde, taht kavgasında kardeşlerin bile boğazlandığı bir devlet geleneğinin varlığını gözönünde bulundurunca, yeni bir saray entrikası ihtimalini de gözardı edemiyoruz. Kimin ne kadar bu darbe içerisinde olduğu, buna göz yumduğu ve son ana kadar da bekleyerek sessiz kaldığı, gün gelir de aydınlanırsa, gerçekleri daha iyi görebileceğiz. Büyük bir ihtimalle de devletin yeni bir oyunu ile karşı karşıyayız. Saray'a hakim olma kavgasına girişen her iki taraf da biz özgürlükten ve halklarımızın kardeşliğinden yana olanların dostları hiç olmadılar. Bundan sonra olacakları da yoktur. Darbenin sadece Gülen hareketi üzerine ihale edilmesi, kimlerin rol oynadıklarını tüm boyutlarıyla görmemizi engeller. Kaldı ki askeri darbe yapanlar ile sivil darbeciler yıllar yılı birlikte hareket ettiler. Birbirlerine her istediklerini verdiler. *"Kandırıldık"* diyenler ne kadar darbeciler ile birlikte hareket ettiler? Onu da olaylar aydınlandıkça göreceğiz. Darbe sonrasına baktığımız da darbelerin sebeblerini ortadan kaldırmak ve demokrasinin yolunu açacak adımlar atmak yerine, OHAL ilan edilerek, kanun hükmünde kararnameler ile bugün AKP'de ifadesini bulan, faşist yönetimi egemen kılmak için her türlü anti-demokratik saldırı mekanizması hayata geçirilmektedir.

Darbe ile ilgili bu kısa değerlendirmenin ardından darbe sonrasında Kürdistan'daki gelişmelere değinmek istiyorum. Askeri darbeler, olağanüstü hal ve sıkıyönetim uygulamaları Kürtler için katliam ve baskıdan başka birşey getirmemiştir. 15 Temmuz darbesi ve peşinden gelen OHAL'in de getireceği başka bir şey olmadığı çok geçmeden anlaşılmıştır. Varolan baskılar daha da pervassız bir hal almıştır. Tutuklamaların ardı arkası kesilmemiş, gazeteciler, yazarlar gözaltına alınmış, tutuklanmış, belediyelere kayyım atanmış ve 14 bin öğretmen açığa alınmıştır. Baskılar burada da durmamış, susturulamayan gazeteler, televizyon ve radyolar kapatılmış ve diğerlerine de gözdağı verilerek sıranın onlara da geleceği hissettirilmiştir. ***Politika gazetesi*** de boyun eğmez tutumu ve Kürt halkının yanında yer alması nedeniyle, bu saldırıların hedefi haline gelmiş ve açıktan tehdit edilmiştir. Bütün muhalif kesimler, bu şekilde bir baskı girdabı içerisine alınıp sessizliğe mahkum edilmek isteniyorlar.Yeni faşist bir baskı dalgasıyla karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz.

Kürtler ve Bölge Halkları

Sık sık dile getirildiği gibi Kürt meselesi, uluslararası bir sorundur. Bu sadece Kürdistan'ı ellerinde tutan devletler ile sınırlı değil. Yıllar önce bölgenin ve Kürdistan'ın parçalanmasına karar veren devletlere, yeniden paylaşımda söz sahibi olmak isteyenleri de ekleyebiliriz. Irak'ın ardından Suriye'de de yaşanan gelişmeler bu egemenlik savaşının yeni boyutlara ulaşmasına yol açtı. Kürtlerin, bu çatışma ortamında bölgedeki gelişmelerin seyrini ağırlıklı olarak etkileyen bir mücadele eksenine oturduklarını görmekteyiz. Bu nedenle her bir güç tarafından dikkate alınmak zorundalar. Barışın gelebilmesi İslam Devleti (DAİŞ) ve diğer çete örgütlenmelerinin yenilgiye uğratılması yanında arkasındaki güçlerin de bölge üzerindeki etkilerinin yok edilmesi gerekmektedir. Bunun gerçekleşme şansı, bölge halklarının çıkarlarını temel alan bir mücadelenin başarıya ulaşması ile mümkün olabilir. Bugünden yarına hemen gerçekleşebilecek bir hedef olmadığını söylemek durumundayız. Bu mücadelenin uzun erimli bir süreçten geçeceğini belirtelim. Bölge halklarının ortak çıkarlarının bilincine vararak, buna göre bir örgütlenmeyi geliştirmeleri önemlidir. Demokrasi güçlerinin belirli bir mücadele ve örgütlülüğe ulaşmaları önemli başarıları da beraberinde getirecektir.

Tekrar askeri darbe sürecine dönersek, darbenin Kürt özgürlük mücadelesinin bastırılamaması ve bölgedeki gelişmelerle çok yakın bir bağ içerisinde olduğunu görmekteyiz. Aslında bu süreç, 7 Haziran seçimlerine doğru giderken düğmeye basılarak hazırlanılmaya başlandı. Uzun bir aradan sonra gerçekleşen görüşme de, Öcalan, barış masasını devirenin devlet olduğunu ve atması gereken bir sonraki adımı atmadığını belirtti. AKP'nin barış ve demokrasi getirme gibi bir niyetinin olmadığı da masanın devrilmesiyle zaten ortaya çıkmıştı. Baskılar giderek tırmandırılmış ve adım adım darbenin ön koşulları hazırlanmıştır. AKP hükümeti aynı zamanda darbenin hazırlayıcılarındandır. Darbeleri ortadan kaldıracak, Kürt sorununun demokrasi içerisinde ve halklarımızın kardeşliği temelinde çözülmesidir. Bu çözümü engelleyen de en başından itibaren Saray'daki tek adam ve AKP'dir.

Rojava'da (Güney-Batı Kürdistan) sadece Kürtlerin değil Suriye Demokratik Güçlerinin de kazanımları oldu. AKP için bütün bu gelişmeler, Suriye'de söz sahibi olma yönündeki planlarının da boşa çıkmasına yol açtı. Bundan dolayıdır ki Rojava Kürtlerinin haklı kazanımlarını boğmak için yeni oyunlara başvurdu. Menbiç'in YPG'nin en önemli bileşeni olduğu Suriye Demokratik Güçlerinin eline geçmesi, Kobani ile Afrin arasında bir Kürt koridorunun oluşması ihtimalini güçlendirmiştir. Bu gelişmenin Kuzey Kürdistan'ı da yakından etkileyeceğini bilen Türk devleti, o güne kadar göz yummakla kalmayıp el altından da destek verdiği DAİŞ'e karşı Cerablus'ta, öteden beri destek verdiği çete örgütlenmelerini de yanına alarak ÖSO maskesi altında askeri bir hareket başlattı. Bu askeri hareketin, kendilerine İslam Devleti adı veren bu vahşi çetelere karşı olmadığı daha ilk adımdan belliydi. Tamamen Kürtlerin bu alandaki kazanımlarını genişletmeye karşı bir saldırı olarak gerçekleşti. DAİŞ yine bahane edilerek esas olarak YPG güçlerine karşı saldırı hazırlığı yapıldı. Hareketin ilk günlerinde sessiz kalan Rusya ile ABD ve batılı müttefikleri YPG'ye karşı savaşılmaması konusunda Türkiye'yi uyarmak zorunda kaldılar. DAİŞ'in kolayca Cerablus'u bırakması, danışıklı bir dövüşün yürütüldüğünü göstermesi açısından da hayli ilginçtir.

Hem içerde pervasızca yürütülen faşist baskılar ve hem de dışa dönük bu askeri hareketler darbe ile birlikte yürürlüğe konulan OHAL ve çıkarılan KHK'lerin hiç bir hesap verilmeden rahatça yürütülmektedir. Tabii burada darbeden en çok fayda sağlayanın da sözde darbeye maruz kalanlar olduğunu görüyoruz. Kendileri dışında ve boyun eğmeyenler teker teker çeşitli bahanelerle ya gözaltına alınıyor, tutuklanıyor ya da ekonomik kıskaç altında biat ettirilmeye çalışılıyor. Darbe ile eli rahatlayan ve istediği kanunları çıkaran AKP, Kuzey Kürdistan'da savaşı tırmandırmakla kalmıyor. Rojava'nın ardından öteden beri egemenlik hayalleri kurduğu Güney Kürdistan üzerindeki emellerini de gerçekleştirmek için yeni oyunlar tezgahlıyor. Güney Kürdistan Bölgesel Yönetimi üzerinde baskısını arttırarak Musul'a dönük planlarını gerçekleştirmek istemektedir. Mevcut Irak yönetiminin Türk askerinin Başika'daki varlığını illegal ilan etmesi ve çekilme talebinde bulunması Musul ile ilgili olmakla birlikte Güney Kürdistan'daki gelişmeler ile de yakından bağlıdır. Bağımsızlık söyleminin en çok dillendirildiği ya da bağımsızlık için adım atılmaya en yakın parça olarak görülen Güney Kürdistan'da Türk devletinin ileriye dönük planları buradaki kazanımları bertaraf etmeye, olmazsa da kendine bağlamaya dönüktür. Güney'i çeşitli şekillerde kuşatarak ve işbirliğine zorlayarak burada kendi çıkarları doğrultusunda bir oluşumun temellerini atmak çabasındadır. Bölge politikası, tamamen Kürtlerin eşit bir şekilde ve kendi kimlikleri temelinde bölge haklarıyla ortak çıkarlar etrafında biraraya gelmelerinin önünü kesmeye dönüktür.

Demokrasinin Yolu Kürtlerle Barıştan Geçiyor

Barış sürecine yeniden dönmek mümkün mü? Öcalan'ın açıklamalarından çıkardığımız kadarıyla Kürt tarafı, devrildiği yerden kaldırılacak barış masasında yer almaya hazır. Öcalan bu konuda hazırlıkları olduğunu ve devlet isterse sürecin yeniden başlatılacağını ve 6 ay içerisinde silahların tekrar susabileceğini, en son görüşmesinde açıkladı. Devletin başında olanlar, barış görüşmelerini yeniden canlandırmak niyetinde oldukları yönünde bir izlenim edinmemize yol açacak herhangi bir adım atmış değiller. Daha doğrusu şimdiki gidişatları hızla demokrasiden uzaklaşan faşist bir rejimin iyiden iyiye oturtulması yönündedir. Tüm yasal düzenlemeler de bu yönlü yapılmaktadır. Demokrasiden anladıkları ile kendilerinin sözde savunduğu burjuva demokrasisi arasında dağlar kadar bir fark olduğunu uygulamalarından görmekteyiz.

Hendek ve barikatların bahane edilerek, şehirlerin yıkılması ve halkın en ufak bir insani haktan bile mahrum bırakılarak kalmayan sokakların dışına atılarak zulme uğratılmaları daha bitmemişken yeni yeni yasaklamalar ve baskılar gündeme getirilmektedir. Seçimle alamadıkları belediyeleri halkın elinden zorla gaspederek yeni bir baskı dalgası başlattılar. Şimdiye kadar denenmiş bu baskı yöntemlerinden bir sonuç alamayacaklarını onlarda biliyorlar.Çok uzaklara gitmeden yakın cumhuriyet tarihindeki Kürt isyanlarına baktığımızda

talepleri kanla bastırılmış, bir sonraki isyanın ateşinin yanmasının önüne geçilememiştir. Kürtler özgür olmadıkça da bu böyle devam edecektir.Çözümün barışta olduğunu bugün dünyada yaşanan bir çok örnekten de görebiliyoruz.Savaşların barışa dönüşmesinin önündeki engeller birer birer kaldırılıyor. Savaşan taraflar bir masa etrafında biraraya gelme cesaretini gösterebiliyorlar.

Peki Türk devleti barıştan neden korkuyor ve kaçıyor? Barış isteyen aydınlar, yazarlar, işçiler ve toplumun her muhalif tabakası görülmedik bir cendere içerisine alınıp sesleri boğulmaya çalışılıyor. AKP'nin barış diye bir sorununun olmadığı görülmekte. Hala Şam'da Cuma namazı kılacakları hayaliyle yaşıyorlar. Bu hayalin önündeki engellerin başında da Kürtlerin mücadelesi geliyor. El altından destek verdikleri DAİŞ'in yenilmezlik tılsımı Kobani'de Kürtler tarafından bozuldu. Rojava onların hayallerine sokulan bir çomak oldu. Savaşa ortak olmak istemeyenleri olağan bir rejim altında sessizliğe mahkum edemeyeceklerini çok iyi bildiklerinden çatışmaları körüklemekteler. İçeride ve dışarıda rahatça ve istedikleri gibi at oynatmak için OHAL'i getirdiler. Bu baskı rejimi olmadan istedikleri gibi hareket edemeyeceklerini en yetkili ağızlardan da duyurdular. Suç sarmalına kapıldıkça daha çok saldırıyor ve faşist baskıların dozajını arttırıyorlar. Eskiden olağanüstü hal bölgesi vardı. Bugün Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ı OHAL altında. Yasama, yargı ve yürütme tek bir elde toplanmış, KHK'ler ile istedikleri uygulamaları çıkarmaktalar.

Tarihten biliyoruz: Hiçbir baskı rejimi sonsuz yaşamamıştır. Bunların da sonu benzerlerinden farklı olmayacaktır. Baskıların dozajını katmerleştirerek ömürlerini uzatmaya çalışıyorlar. Sultan sarayında rahat etsin diye hepimize ölü taklidi yaptırmak istiyorlar. Susan, konuşmayan ve tepki vermeyen bir toplum oluşturulmaya çalışılıyor. Özellikle de Kürt halkıyla dayanışma gösteren ilerici ve demokratlar hedef haline getirilmektedir. Barış için bir şeyler yapmak, seslerini duyurmak isteyenler "teröre destek" suçlamasıyla gözaltına alınmakta ve tutuklanmaktalar. Tüm bu saldırılar karşısında geriye sadece tek bir yol, onurlu diyebileceğimiz bir yol kalıyor: Direnmek ve faşist rejimin baskılarına boyun eğmemek.

Barışın gelmediği hergün geç. Ama bir gün daha gecikmemek için, barış çabalarımızı yoğunlaştırmak gerekiyor. Bu ülkenin aydın sesleri, *"bu suça ortak olmayacağız"* diye barış çağrılarını korkusuzca dile getirdiler. Ve susmayı kabullenmeyen direniş sesleri yükseldikçe faşizm yenilgiye uğrayacaktır. Kürtlerin direnişi ile işçi sınıfının emek mücadelesi birleştikçe, bu direniş, görkemli bir yangının alevlerinde, halklarımızın özgürlük çığlıkları olarak yankı bulacaktır.

Özgür Rojava Devrimi Yaşayacaktır

❑ **Ahmet ÇAVLI**

Ortadoğu'da çıkarları gereği Suriye merkezli sahaya inen uluslararası emperyalist güçler sorunu çözme adına birçok proje ürettiler. Ancak çıkarlarının çatışmasından dolayı aralarında çıkan çelişkiler soruna çözüm üretmekten çok karmaşık hale gelerek, adeta bir kaosa dönüştü. Zira bu güçler arasındaki çıkar çelişkilerinden, başta Türkiye ve İran olmak üzere Suudi Arabistan, Katar gibi bölgesel güçler de yararlanmak istedi. Bu da sorunun daha fazla derinleşmesine neden oldu.

Parçalanmış bir ülkenin en küçük parçasında, ismi cismi hiç anılmayan kimliksiz yaşayan Rojava Kürdistanı birden dünyanın merkezine oturdu. Çünkü Rojava devrimi ile, 20. yüzyıl devrimler döneminin kapandığı veya emekçilerin, halkların buna ikna edilmeye çalışıldığı bir dönemde, görkemli bir devrim gerçekleşti. Evet bu devrim klasik anlamda anladığımız gibi, işçi sınıfının gerçekleştirdiği sosyalist bir devrim değildir. Bulunduğu toprakların koşullarına ve toplumun yapısına uygun bir halk devrimidir. Her ne kadar sosyalist devrim değilse de, nesnel ve öznel koşulları iyi değerlendirilirse eğer, demokratik halk devrimleri sosyalizme açılan kapılardır. Komünal ekonomi inşaası, eşit özgür temsiliyet, demokratik halklar anayasası, özgür gelecek koşulları sosyalizmin kapısını zorluyor. Unutulmayan Vietnam direnişi gibi, Rojava devrimi de halklara Ortadoğu'da ilham kaynağı oldu. Ortadoğu'da gelişen çelişkiler ve kaos ortamı, her geçen gün daha somut bir şekilde kendini hissettiriyor, önem kazanıyor.

15 Temmuz ortamını hazırlayan ABD ve NATO merkezli emperyalist güçler, kargaşa çıkarmak için ellerinden gelen her türlü senaryoyu hazırladılar. Dün düşman olanlar dost, dost olanlar düşman gözükmektedir. Kaos çok hızlı bir şekilde siyasal sürecin değişmesi de demektir. Doğası gereği değişen hızlı siyasal sürecin her sahaya yansıması olacağı için, özelikle ülkemizde KHK, OHAL gibi faşist uygulamalar hayatın her alanında daha da pervasızca kendini göstermiştir. Ortadoğu'da her yönüyle bir değişimin yaşanacağı kesindir.

Türkiye içeride ve dışarıda siyasi ve ekonomik olarak bir çıkmazın içindedir. Bu devasa sorunları çözemediği için, ülke içinde ABD-NATO destekli darbe girişimini her konuda kendi iktidarının çıkarı açısından kullanmaktadır. Ülkenin her taraf ve alanında KHK ile OHAL yasalarını bahane ederek işçi, emekçi ve yoksulların istemlerine saldırıyor, Eğitim-Sen'li öğretmenleri hiçbir neden yokken toplu halde işten atıyor, bu coğrafyanın en kanayan sorunu olan Kürt sorununu çözmeyi değil, tarihte olduğu gibi bu sorunun çözüm yollarının önünü tıkamak için de saldırılarının dozunu arttırmakta, gazeteleri kapatarak, gazeteci ve yazarları tutuklayarak, radyo ve TV'leri kapatarak, devrimci ve demokrat kesim üzerinde görülmemiş baskı ve uygulamalarını cadı avına dönüştürmektedir. Seçilmiş Belediyelere "kayyum" atayarak, milletvekillerini susturarak, tutuklamak için OHAL'ı uzatma yoluna giderek, baskıları periyodik hale getirmekte, halkların direncini kırmak, başka yönlere çekmek için, körü körüne Ortadoğu kaosuna TSK sokulmaktadır.

Ortadoğu'da da sorunların, krizlerin çözümü halen uzaktır. Silahlı Kuvvetler' in CERABLUS'u işgal etmesi, bölgesel düzeyde çatışma ve çelişkileri çıkmaza sokmaktadır. Irkçı, şoven, kafatasçı, milliyetçi ittifak olan AKP-CHP-MHP üçlüsü, Kürtler söz konusu olduğunda, vampir gibi saldırıya geçiyorlar. Kürtlerin Rojava'nın Ortadoğu'daki kazanımlarına saldırmak için, bahane arıyorlar. Bu nedenle halkların demokratik kanton sistemine bahane göstererek savaşı körüklüyorlar. Kürtlerin demokratik Suriye ile federasyon altında insani hak taleplerine saldırılar sürüyor. Şu da bir gerçektir ki; mücadele eden sadece bir iki kesim kalmış durumda. Faşist iktidar ve baskıları nedeniyle, tüm kesimler susmuş durumda. Kürt Özgürlük Hareketi, işçi sınıfının öncü gücü ile bazı devrimci ve demokratlar dışında sesini çıkaran yok gibidir.

Türkiye'deki halklar öfkeli ve bunları artık iyice tanıyorlar. Yasaklı TKP kadroları ve sempatizanları koşullar ne kadar ağır olursa olsun Türkiye ve Ortadoğu çıkmazında, Kürt Özgürlük Hareketi'nin yanındadır, yanında ve omuz omuza duracak, mücadele edecek, desteğini verecektir. Ölümüne de olsa pratikte zaten birlik ve dayanışmasını göstermektedir. TSK'nın düşmanca ve saldırganca tutumu, Kürt köylerine saldırmaları, Rojava'da Kürtlerin mücadeleyle kazandığı toprakları gerici-yobaz, çetevari paramiliter örgütlere teslim etmeleri, Rojava halklarını kenetlenmeye, birlikte yürümeye sevk ediyor. Hiç bir güç, bu saatten sonra Kürtlerin kazanımlarına saldıramaz. Kürtler, Rojava'da örgütlü konumdadır. Askeri, siyasi, ekonomik ve her anlamda örgütlüdür. Rojava'daki halklar; Kürt, Türkmen, Arap, Çerkes, Ermeni, Süryani... her kesimden insanlar, Ortadoğu'da despotik rejimler altında yıllarca köleleştirilmiş, her türlü zulmü, baskıyı, katliamı yaşamış, BAAS rejiminin gerici-faşist baskılarına bire bir maruz kalmışlardır.

Bu nedenledir ki Rojava, ne pahasına olursa olsun halkların çıkarları, özgür geleceklerini, yaşam koşularını ve kantonların özgürce birleşmelerinden yana örgütleniyor. Unutulmasın ki; emperyalist güçlerin kendi yarattıkları krize müdahaleleri çoğu zaman krizi derinleştiren sonuçlara yol açmaktadır.

Suriye'de olup biten herşey, halkları emperyalist ülkeler çıkarına hizmet ve hizaya getirme stratejisi doğrultusunda gelişiyor. Çıkarlar neyi gerektiriyorsa öyle davranma stratejisi hakimdir. Emperyalist siyaset ve ilişkilerin tek ölçüsü çıkar olunca ve buna Ortadoğu'nun gerici tüm unsurları eklenince, yapılması gereken tek şey halkların birlikte hareket etmek özgücünü oluşturarak, bunun toplumsal örgütlenmesini inşaa etmektir. Kürtler de bunu yaptıkları için şimdi Ortadoğu'da ilerleyen bir güç olarak öne çıkmaktadır. Rojava Devrimi'nin önünü almak için de her türlü girişime gözü kara girebileceklerini daha önce de söyledik. Türk ulus-devleti sadece Kürt devrimi değil, tüm Ortadoğu devrimi önünde seçilmiş engellerden birisi olarak durmaktadır. Buna karşı direnç gösteren Kürtlerin topyekün hedeflenmesi bu nedenle kendileri açısından "Ya istiklal ya ölüm"e denk bir tariftir.

ABD'nin Cerablus'un işgaline izin vermesi, Türkiye'nin Rusya ile yakınlaşmasından duyulan kaygı ve bu yakınlaşmayı önlemeye dönük tavizkar bir hamleydi. Elbette Türkiye'nin de bir planı var ve Cerablus operasyonuyla bunu sahada uygulamak istemektedir. Öncelikle Kobanê'den Afrin'e bir koridor açmak isteyen Kürtlerin önü kesilmek istenmektedir. Azez-Mare hattını tutarak hem uzun süredir arzu ettiği tampon bölgeyi oluşturmak hem de Halep savaşında dengeleri değiştirecek bir koridor açarak Suriye'de büyük oyuna dönme hesapları da yapmaktadır. Bu planın sahada uygulanması hayli zor görünüyor. Zira Türkiye'ye giriş izni verenler onu durdurmayı da rahatlıkla sağlayabilir. Hakeza Rusya, Suriye rejimi, İran ve Hizbullah'la birlikte Halep'te kader tayin edecek bir savaş yürütmektedir. Türkiye, Halep konusunda Rusya ile uzlaşma yolları aramaktadır. ABD açısından da endişe söz konusudur. Türkiye'nin güçlenmesi ve bölgede hakim olma gayretleri ABD ve emperyalist güçlerin denge politikalarıyla çelişik durmaktadır. TC devletinin yeni politikası emperyalist imha saldırısıdır savunma değil, her yerde Kürt kazanımlarına saldırması, yeni stratejisinin ilanıdır. Bu stratejiye göre sonbaharla birlikte - eğer Musul ve Rakka operasyonuna da katılım gösterirlerse ki bu çok kuşkuludur- Rojava'dan Şengal'e, Medya Savunma alanlarından Kuzey'deki tüm kazanımlara karşı tasfiye odaklı ve kapsamlı askeri harekatlar düzenlenecek gibi gözüküyor. Nitekim bu yönlü istihbaratlar ve bilgiler söz konusudur. Kuzey'de zaten siyasal ve askeri açıdan tasfiye etme planları ve operasyonları başlamış durumdadır. Rojava'yı hedef alan Cerablus işgaliyle ikinci adım da atıldı. Şengal ve Kerkük'teki kazanımlara yönelik çabalar ise sürmektedir. Sözde Türkmen cephesinin yaptığı, Özgürlük Hareketi karşıtı açıklamaları bu minvalde görmek gerekir. Ancak TC devletinin yapmak istediklerinin sadece hayallerde mümkün olduğunu, son süreçlerde yaşanan Kürt ve Türk halklarının toplumsal mücadele eylemleri göstermektedir.

Sonuç olarak; Türkiye işçi sınıfının öncü güçleri, emekçiler, demokrasi güçleri, Kürt Özgürlük Hareketi ortaklaşmasıyla geleceğin demokratik, halkların barış içinde birlikte yaşayacağı, Sosyalist Türkiye ve Ortadoğu federatif sosyalist toplumu mutlaka kurulacaktır.

Halklar, devrimci, sosyalist ve komünistler mutlaka kazanacaktır.

Komünistler Alman Burjuvazisini Yargılıyor

Münih Duruşmaları

❑ **Yusuf KÖSE**

Yıl 4 Ekim-12 Kasım 1852, Köln'de, 11 Komünistler Birliği üyesi yargılanıyor.

Yıl 2015-2016 Münih. TKP/ML (Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist) üyesi olduğu gerekçesiyle 10 komünistin "yargılanma" amaçlı duruşmaları ve esaretleri devam ediyor.

Birinciler, *"vatana ihanet"* suçlamasıyla ceza alıyor.

TKP/ML'liler; *"Türkiye'de terör örgütü yöneticileri oldukları"* gerekçesiyle *"yargılanıyor"*.

TKP/ML, Almanya'da yasak değil ve hiç bir AB ülkesinde yasak olmadığı gibi "terör örgütü" olarak da değerlendirilmiyor. Burjuvazinin, komünistleri "terör örgütü listesine" almaları, komünistleri gücendirmez. Bu tür "liste"ler, burjuvazinin sınıf düşmanlığının belgesi olması dışında bir anlam taşımaz.

Alman burjuvazisinin tarihi, burjuvazinin anti-komünizm tarihidir. **Köln Komünistler Birliği** üyelerinin cezalandırılması ilk olmasına karşın son değildir. 21 Ekim 1878 tarihinde **Bismarck** hükümetinin, çıkardığı; anti-komünist yasa *(Gesetz gegen die gemeingefärlichen Bestrebungen der Sozialdemokratie –Sosyaldemokratların tehlikeli toplumsal emellerine karşı kanun-)* Sosyal-Demokrat Parti'nin tüm faaliyetlerini yasakladı.

Aynı burjuvazi, Nazi faşizmine karşı en kararlı mücadeleyi veren ve bu mücadele içinde binlerce üyesini ve taraftarını yitiren **Almanya Komünist Partisi (KPD)**, proletarya diktatörlüğünü savunduğu gerekçesiyle, binlerce üyesi ve kadrosu olan bir parti 17 Agustos 1956'da yasaklandı. Böylece Alman burjuvazisi, o dönem SSCB'ye karşı efendisi ve koruyucusu ABD burjuvazisinin McCarthizmci yöntemini ve Nazi Almanya'sının komünist yasaklamalarını yeniden uygulamaya soktu.

Tarih tekerrür etmiyor. Kendini y-nileyerek devam ediyor. Ancak aynı toplumsal sistemin temel karşıt sınıfları arasındaki mücadele, bu toplumsal sürecin içinde birbirine benzer şekilde meydana geliyor. Kapitalist sistemin efendileri burjuvazi ve onun siyasal temsilcileri ile proletaryanın temsilcileri komünistler arasında kıyasıya bir mücadele sürüyor. Burjuvazi dipten gelen dalganın önüne geçmek için çaba harcıyor. Komünistler, dalga boyutunu en yükseğe çıkarmak için mücadele veriyor. Siyasal savaş burada kızışıyor. Proletarya ile burjuvazi arasındaki uzlaşmaz sınıf savaşımı burjuva mahkemelerinde de yansımasını buluyor.

1852'den günümüze kadar, komünizm korkusu, proletarya diktatörlüğü korkusu, Alman burjuvazisini korkutmaya devam ediyor. O, komünistleri "terör örgütü" olarak kriminalize etmeyi deniyor.

Nazi iktidarı sürecinde, fabrika yakınlarına toplama kampı kurduran burjuvazi, alçalmanın dibini bulmuştu. Ve günümüz Alman teklelerinin sermayesi kan ve göz yaşıyla semirmiştir.

Engels, yoldaşı **Wilhelm Wolff**'u anlattığı bir makalesinde, 1848 devrimleri sürecinde, Alman burjuvazisi için şöyle bir belirlemesi var: *"...devrimden ayrılarak kendini alçalttı."* O günden beri Alman burjuvazisi işçi sınıfı hareketi ve onun siyasal önderleri karşısında korkuya kapılarak cellatlaşmıştır. **Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht, Ernst Tählmann** gibi işçi sınıfı önderlerini alçakca katledimiştir.

Burjuvazi; komünistleri, devrimcileri ve ezilen ulus hareketlerini hala tehlikeli görmeye devam ediyor. Almanya'da PKK, FARC, DHKP-C ve daha bir çok devrimci ve ilerici ezilen ulus hareketleri var. Sermayenin *"güvenliği, selameti ve egemenlik alanlarını genişletmek için"*, komünizme karşı savaşının yanında ilerici halk hareketlerine karşı kendinini alçaltma prensibinden taviz vermiyor. Soykırımla karşı karşıya kalan bir ulusun temsilcisi PKK'yi, Türk devleti karşısında "terörist" görmeye devam ediyor.

Alman devleti'nin sermaye ve meta ihraç ettiği ve ucuz işgücünden yararlandığı ülkelerin burjuvazisine destek vermek için 129a-b yasası var: "terör örgütü oluşturmak." Neye karşı: öldürme, kitle katliamı, insanlığa karşı suç, savaş suçu, kişilerin özgürlüğünü engellemeye yönelik suç vb. 129b ceza kanunu ise, 129a'nın yurtdışında işlenmesi yönelik.

Bu kanun maddeleri içinde yazılanlara uygun bir terör örgüt yapılanması; TKP/ML ya da herhangi bir devrimci örgütü değil, Alman devleti ve onun bağlaşıklarına uygundur. Afganistan'da, Belgrad'da... Afganistan halkının üzerine yağdırılan bombalar ve o ülke halkının ortaçağ karanlığına mahkum edilmesinin ikinci sorumlusu da Alman emperyalist devletidir.

"Sırpları durdurma" adı altında, günlerce Belgrad ve diğer Sırp şehirlerinin havadan bombalanması ve uluslararası hukuk kurallarına aykırı olarak uranyum bombaları kullanılması... Yugoslav halklarının birbirini boğazlamasında birinci derecede sorumlu ve suçlu Alman emperyalizmidir.

Bunlara daha eklenecekler var. Başta, Güney Afrika ırkçı devletiyle yıkıldığı

güne kadar resmi ilişki kurmak, ticari ve siyasi ilişki yürütmek. Aynı şekilde Şili'nin seçilmiş Cumhurbaşkanı Allende'ye darbe yapan Arjantin faşist cuntasıyla resmi ilişki kurmak. Türkiye'de 12 Eylül 1980'de anayasal düzeni askeri cuntayla yıkan 12 Eylül faşist cuntasıyla ilişki kurmak ve ticari ilişki yürütmek. Ve bu ülkelere silah satmanın yanı sıra sermaye ve meta ihraç etmek.

Demokrasi ile yönetilmeyen ülkelerle ilişki kurmak ve onlara silah satmak. Bunların başında Suudi Arabistan gelmektedir. Kürtleri katleden (129a völkemord), Kürt şehirlerinin "Made in Germany" yazılı silahlarla bombalayan TC ile ilişki kurmak, geliştirmek ve silah satmaya devam etmek. İŞİD'i her yönden destekleyen TC hükümeti ile sıkı ilişki yürütmek. Alman basınında Türk hükümetinin Cizre ve diğer Kürt şehirlerinde "savaş suçu" işlediği yazılmasına karşı, ilişkilerin sürdürülmesi... **Der Spiegel**: *"Özgürlüğünü Kaybeden Ülke"* diye kapak yapmasına karşın, TC ile "sıkı dostluk ilişkisi" sürdürülüyor. Yine T.C. CB Erdoğan ve diğer Hükümet üyeleri hakkında, Uluslararası Hukuk Demokrasi Derneği (MAF-DAD) dava açmasına karşın, hala resmi ilişkiyi sürdürmek. Irak, Suriye ve Libya'da kitle katlimaları (129a stgb, völkemord) ABD ile suç ortaklığı yapmak.

Yukarıda söylediğime tekrar dönersem: Ortada bir suç ve bu suçu işleyen var. Ancak, bu, ne TKP/ML, ne diğer ezilen ulus örgütleri, ne de devrimci örgütler... Bu suçu işlemeye devam eden Alman hükümetidir. Alman burjuvazisi insanlığa karşı suç işlemeye hala devam ediyor.

Uluslararası Af örgütü (Amnesty), Almanya devletini, *"ırkçı saldırılara karşı halkı korumuyor"* diye suçladı. Almanya'da son bir yıl içinde 23 bin ırkçı saldırı oldu. Bunların 1458 şiddet içeriyor. Komünistlere yönelik bu tür bir suç iddiası olmadığı gibi, bu tür olaylar komünistlerin karşı çıktığı ve mücadele ettiği faşist yönelimlerdir. Ancak, Alman savcılığı, Neonazi ırkçılarını değil, siyasal görüşlerinden dolayı komünistleri tutuklamayı, burjuvazinin çıkarına görüyor. Nazilerin içinde bir hayli V-Mann (gizli polis) olduğu da basına çıkmıştı, ve sosyal medyada alay konusu olmuştu, *"V-Mannlar açığa çıktı, Neonaziler yöneticisiz kaldı"* diye. Ve Naziler içindeki gizli polis yoğunluğundan hareketle bir de film yapılmıştı: *"V-Mann-Land" (Gizli Polis Ülkesi)*

Komünistleri tuvaletlerde dahi dinlemeye alan devlet, 7 yıl (2000-2006) içinde 10 kişiyi katleden neonazi faşist (NSU) çetesini nedense takip etmemiş. Yine devletin gizli polisinin (V.mann) bu çetenin içinde yer aldığı haberleri peş peşe basına yansıyor. Bu seri cinayetleri, Alman polisi bilinçli olarak "dönerci cinayetleri" olarak lanse etti: "Yabancılar arasındaki karanlık işler." Amaç; kamuoyunu yabancı düşmanlığına yönlendirmekti.

Ünlü yazara **Günhter Gras**, daha 1997 yılında, ülkedeki yabancı düşmanlığını eleştirmek için; *"ülkemden utanıyorum"* demişti. Alman burjuva hükümetlerinin dıştalayıcı, kutuplaştırıcı ve yabancı düşmanı politikaları sonucu AfD (Almanya için Alternatif) gibi ırkçı partileri bazı eyaletlerde ikinci parti durumuna getirildi.

Karşı-devrimin tüm ideolojik-siyasal toplumsal türevlerini bünyesinde toplayan burjuvazinin, "barış, demokrasi ve özgürlük"ten söz etmesi, savunur gözükmesi, büyük bir sahtekarlıktır. Bunların olmadığı yerde burjuvazi vardır.

Savcı, TKP/ML'nin, silahlı mücadeleyi savunmasını "suç" görüyor. Nazizme karşı savaşan hiç bir örgüt ve birey Nürnberg Mahkemeleri'nde yargılanmadı. Nazizme karşı silahlı mücadele meşru ve haklı görüldü. O mahkemelerde o zaman sadece ve sadece Nazi ve ileri gelen yöneticileri yargılandı. Demek ki, soykırımcı, ırkçı ve faşist rejimlere karşı özgürlük için silaha sarılmak meşruymuş. Türkiye'de "demokrasi değil, diktatörlük var" diye bütün Alman basını yazıyor. "İnsan hakları", Türk ve Suudi sultanlarıyla altın varaklı koltuklarda oturarak savunulamaz. Hiç bir politik özgürlüğün olmadığı ülkelerde burjuvazi, işçi sınıfına ve emekçilere tek bir seçenek bırakıyor: karşı-devrimin silahlı devlet terörüne karşı silahlı devrimci mücadele!

Bugün de özgürlüğünü isteyen, her türlü sömürü ve baskıya karşı çıkanlara "neden silaha sarıldın" diye suçlama ya da kınama yapılamaz. Dünya halklarını terörize edenler, baskı uygulayan, sömüren, her türlü işkence yöntemini meşru gören, anti-demokratik ve faşist tüm rejimleri destekleyen ve bunlara silah satanların önce kendilerinin aynaya bakması gerekiyor.

Bugün dünyanın her yerinde karşı-devrimci bir şiddet varsa onun tek sorumlusu, Alman devletinin de içinde olduğu emperyalist devletler topluluğudur.

TKP/ML'nin, Alman burjuvazisi tarafında "yargılanması"nın arka planı, Alman sermayesinin Türkiye'deki yoğun faaliyetleri ile yakından ilgilidir. Ve Alman tekelci burjuvazisi Türkiye'den Almanya'ya akan sermaye birikiminin önüne engel çıkarılmasını istemiyor.

1933'de Nazi rejimi **Dimitrof**'u ne amaçla yargılanmışsa, bugünkü burjuvazinin siyasal temsilcisi koalisyon (CDU-SPD) hükümeti de aynı siyasal nedenlerle TKP/ML'lileri "yargılıyor." Ancak, Nazi mahkemelerinde **Dimitrof**, yargılanan değil, yargılayan oldu. Şu anda TKP/ML'li komünistlerde aynı şeyi yapıyor: Yargılanan değil, yargılayanlar kürsüsünde oturuyorlar.

TKP/ML, Münih Duruşmaları'nı, yargılanan değil, yargılayana çevirmiş durumda. Alman işçi sınıf kendi tarihini de aynen böyle yazacaktır. TKP/ML tutukluları, "savunma" yapmıyorlar. Başta Alman bujuvazisi olmak üzere, tüm emperyalist ve faşist rejimleri yargılıyorlar. Alman devletinin Türk devletiyle ilişkileri ve neden desteklediklerini belgeleriyle ortaya koyuyorlar. *"TKP/ML Münih Duruşmaları"* üzerindeki kamuoyuna açılma yasağı kalktığında bu daha net görülecektir. Alman işçi sınıfı bu komünistleri sahiplenmeyi hep sürdürecektir.

Enternasyonal proletarya adına burjuvaziyi kendi salonlarında yargılayan bu komünistler, salondaki dinleyiciler tarafından ayakta alkışlanmayı hak ediyorlar.

Korkun burjuvazi, komünistler vardı, var olacak!

DUYURU:

Maliyetlerimizin artması nedeniyle gazetemizin yurtiçi ve yurtdışı fiyatlarında iki yıldır değişmeyen satış ve abone fiyatlarında ayarlama yapmak zorunda kaldık. Tüm okurlarımızın anlayışla karşılayacağını umuyor, gazetemizi 10.- Kuruş'a (Cent'e) okurlarımıza sunabileceğimiz toplumsal koşulların yaratılabilmesi için ortak mücadelemizi daha da güçlendirmeye çağırıyoruz.

Politika

Politika Gazetesi'ni bulabileceğiniz adresler

Politika Gazetesi 57 ilde temsicilerimiz vasıtasıyla dağıtılmakta ve satılmaktadır. Şimdi ikinci aşama olarak il ve ilçelerde Kitabevi ve Gazete Bayileri vasıtasıyla da dağıtımı genişletmek amacındayız. Siz de il ve ilçelerinizde uygun gördüğünüz Kitabevi ve Gazete Bayileri ile ilişki kurarak onların isim, adres ve telefon numaralarını Gazete Merkezimize iletebilirsiniz.

İSTANBUL

Anadolu Yakası:

Kadıköy: *Mephisto Kitabevi:* Muvakkithane Cad. No:5

Kadıköy: *Üç Deniz Kitabevi:* Pavlonya Sok. No:10 Kadıköy

Avrupa Yakası:

Beyoğlu: *Mephisto Kitabevi:* Kuloğlu Mh. İstiklal Cad. No:125

Beyoğlu: *Semerkant Kitabevi:* .Süslü Saksı Sk. No:5 Tarlabaşı

Osmanbey: *Beyaz Adam Kitabevi:* Halaskargazi Cd. 17/A

Mecidiyeköy: *Karaduman Gazete Bayii:* Mecidiyeköy

Eyüp: *Özgür Büfe:* Karadolap Mah. Veysel Karani Cd. No: 16/A

Beylikdüzü : *Barış Market:* Beylikdüzü Mh. Cumhuriyet Çarşı

Esenkent: *Havana Büfe:* Enverpaşa Cd. No: 7 Esenyurt

ANKARA

Kızılay: *Doruk Kitabevi:* Mithatpaşa Cad. 28/A Kızılay

Kızılay: *Tayfa KitapKafe:* Meşrutiyet Mah. Selanik Cad. 82/32

Kızılay: *Turhan Kitabevi:* Yüksel Cad. No: 8 Çankaya - Ankara

İZMİR

Alsancak: *Yakın Kitabevi:* Kıbrıs Şehitleri Cad. No:104/A

Buca: *Emek Kitabevi:* Vali Rahmi Bey, Uğur Mumcu Cd. No:2,

ANTALYA

Merkez: *Kitapkurdu Sahaf:* Elmalı Mh. 25. Sk. No:5/A M.paşa

TRABZON

Merkez: *RA Kitabevi:* Uzun Sk. Saray Çarşısı No:60 Trabzon

RİZE

Fındıklı: *Arkadaş Kitap-Kırtasiye:* Cumhuriyet Cd. No: 50/B

MARDİN

Kızıltepe: *Aldemir Basım Dağıtım:* Orduevi Karşısı No:6 D:6

DİYARBAKIR

Yenişehir: *Aram Kitabevi:* Koop. Mah. Gevran Cad. 1. Geçit Sarıoğlu Apt. No:14/4 Ofis

Yenişehir: *Özde Büfe:* Ofis Ekinciler Cad. Devran Apt Altı

EDİRNE

Merkez: *Bellek Kitabevi:* Sabuni Mh. Muhittin Günel İş Mrk. D:Z-08, Balıkpazarı

ESKİŞEHİR

Odunpazarı: *İnsancıl Kitabevi:* İstiklal Mh. Yeşiltepe Sk. 24/A,

BALIKESİR

Erdek: *Ekin Kitabevi:* Yalı Mah. Neyyire Sıtkı Cad. No:15,

ÇANAKKALE

Merkez: *Divit Kitabevi:* Kemalpaşa Mh. Fetvane Sok. N0:26/A

AYDIN

Didim: *Emek Büfe:* Mavi Şehir Belediye Halk Pazarı, Didim

MALATYA

Merkez: *Fidan Kitabevi:* Kiğılı Cami Mevki, No:1, Malatya

SAMSUN

İlkadım: *Penguen Kitabevi:* Çiftlik Mh. Ümraniye Sk. No:27/A

ŞIRNAK

Merkez: *Kelepir Kitabevi:* Sökmenler Plaza, Zemin Kat, No:4

KARAMAN

Merkez: *Danış Kitabevi:* Külhan Mah. 2.İstasyon Cad No:5

KIRŞEHİR

Merkez: *Gül Kitabevi:* Lise Cad. Kaplan Apt. No: 21

MANİSA

Akhisar: *Kültür Kitabevi:* Tahir Ün Cad. No: 150 / A

Politika
SAVAŞSIZ VE SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
İki haftalık süreli yayın

İmtiyaz Sahibi : MUSTAFA SUPHİ VAKFI Adına S. Kemal Atakan
Sorumlu Yazışleri Müdürü : Ayla Boran

Yönetim Yeri : İbrahim Ağa Cami Sk. No:11/1 Kadıköy-İst.
Telefon : 0216 428 10 21 Telefax : 0216 428 10 22
E-posta : bilgi@politikagazetesi.org
Web adresi : www.politikagazetesi.org
Avrupa Tems. : Kemal Çelik Tel: +49 172 53 17 333
Basıldığı yer : Ezgi Matbaa, Sanayi Cad. Altay Sk. No: 14 Çobançeşme/Bahçelivler- İstanbul Telefon: 0212 452 23 02

Yurtiçi Abone Bedeli : Yıllık 36,- TL
Yurtdışı Abone Bedeli : Yıllık 36,- EUR / - USD
Hesap sahibi : Mustafa Suphi Vakfı
Banka : Türkiye İş Bankası, Tepe Nautulius AVM Şubesi - İstanbul / Kadıköy
SWİFT : ISBKTRIS
TRL IBAN : TR35 0006 4000 0011 2090 2226 00
EUR IBAN : TR56 0006 4000 0021 2090 1268 66
USD IBAN : TR46 0006 4000 0021 2090 1268 52

Önemli not: İşsiz, emekli, engelli, öğrencilere yurtiçi ve yurtdışı fiyatlarından % 50 indirim, devrimci siyasi tutsaklara ücretsiz abonelik

Kurucu Sahibi ve İlk Sorumlu Müdürü: K. Tayfun Benol
(10.10.2015'de Ankara Katliamı'nda Kaybettik)

Yusuf Atılgan'ın "Aylak Adam" Romanı

❑ **Ali Özenç ÇAĞLAR**

Yusuf Atılgan'ın 33. Baskıya erişmiş bir başucu kitabı olan *'Aylak Adam',* yazarın *'Anayurt Oteli'*nden sonra en çok okunan kitaplarından birisidir. Son baskısı Yapı Kredi Yayınları tarafından okuyucuya ulaştırılan bu yapıt bugün Türk klasiklerinden biri olarak kabul edilmektedir. **Yusuf Atılgan**'sız Türk romanı, *Aylak Adam, Anayurt Oteli* anılmadan da çağdaş Türk edebiyatından bahsedilemez. Ama şu sıra bizim konumuz *Aylak Adam*, romanı üzerine.

Her şeye "karşı" duran, "karşı" çıkan, "karşı" olan bir adam... Aylak Adam... Bir adı bile yok. "C" diyor yazar kısaca ona.

İnsan her şeye bunca karşıyken kendine de "karşı" olmadan nasıl sürdürebilir bir "karşı" yaşamı?

C., sıradanlığa, tekdüzeliğe, alışılmışlığın kolaycılığına hiç mi hiç katlanamıyor. Hem farklıyı, hem de doğru olanı arıyor.

Çabasının boşuna olduğunun da farkında üstelik.

Zor bir karakter, zor bir yaşam, yalın bir roman. İnsanı sarsan bölümleriyle birlikte okuyucuyu sürükleyip götürüyor. Bir noktadan sonra siz de baş karaktere dönüşüyor ve bir *"Aylak Adam"* olup çıkıyorsunuz. Amaçsız onunla birlikte sokaklarda dolaşıyorsunuz, meyhanelere takılıyorsunuz, genelevlerinde sıkıntınızı dağıtmaya çalışıyorsunuz; gereksiz yere kavgalar çıkarıyor, kendinizce küçük kahramanlar yaratmaya çalışıyorsunuz. Şırıl şırıl akıcı bir dilin o usta anlatımıyla, adeta sayfaların bitmemesini ister bir yaklaşımla kitabı elinizden bırakmak istemiyorsunuz. Aslında çok az yazarın kitabını okurken böyle bir duyguya kapılır insan. Bu kitapta da ben onu gördüm. Ve tıpkı *"Anayurt Oteli"*nde olduğu gibi karakterlere getirilen psikolojik çözümlemeler, size romanın konusunun geçtiği tarih sürecini anlamanıza yardımcı oluyor.

Çalışmıyor, *"Aylak Adam"*, hiçbir iş yapmıyor. Bir mirasyedi o. Var olan küçük gelirini dilimler halinde yaşamı için ayırmış, öylece sorunsuz geçiriyor günlerini. Kadınlar seviyor, aşık oluyor, bıkıp terk ediyor, terk ediliyor ama, umurunda değil. Çünkü o istiyor böyle olmasını. *"Aylak Adam"* aylak olduğu kadar, bıkkınlık ölçüsünde de kendisi için –çalkantılardan uzak- sakin bir yaşam sürmek istiyor ve bir ölçüde de kitap boyu bunu başarabiliyor.

Yusuf Atılgan

(27 Haziran 1921, Manisa
9 Ekim 1989, İstanbul)

1936 yılında Manisa Ortaokulu'nu, 1939 yılında ise Balıkesir Lisesi'ni ve ikinci sınıftan sonra askeri öğrenci olarak devam ettiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. **Nihat Tarlan**'ın yönetiminde hazırladığı bitirme tezinin konusu *"Tokatlı Kani: Sanat, şahsiyet ve psikoloji"* idi. Aynı dönemde Akşehir'de Maltepe Askeri Lisesi'nde bir yıl edebiyat öğretmenliği yaptı. Üniversite öğrenciliği sırasında **Türkiye Komünist Partisi'**ne katılarak faaliyette bulunduğu iddiasıyla sıkıyönetim mahkemesince tutuklanarak Ceza Kanunu'nun 141. maddesi uyarınca hapse mahkûm edildi. Altı ay Sansaryan Han'da, dört ay da Tophane Cezaevi'nde olmak üzere on ay hapis yattı.

26 Ocak 1946'da serbest kalmış, öğretmenliği elinden alınmıştır. 1946 yılında Manisa'nın Hacırahmanlı Köyü'ne yerleşerek çiftçilik yaptı. 1976'da İstanbul'a döndü danışmanlık, çevirmenlik ve redaktörlük yaptı. Yazımı devam eden *Canistan* adlı romanını tamamlayamadan kalp krizi nedeni ile İstanbul, Moda'da yaşamını yitirdi.

Aylak Adam ve *Anayurt Oteli* adlı romanlarında psikolojik yabancılaşma ve yalnızlık temasını başarıyla işleyen bir yazar olarak tanındı ve modern Türk edebiyatının önde gelen ustaları arasında yer aldı. 1987'de *Anayurt Oteli* romanı, **Ömer Kavur** tarafından aynı adla sinema filmi olarak çekildi.

Yazar Olabilir miyim? Yaratıcı Yazarlık Dersleri

Yazanlar ve okuyanlar için vazgeçilmez bir kılavuz kitap

Doğru bir okuma biçimi edinmiş, dolayısıyla okuduklarının anlamlarını kendi başına sökebilen ve kendi yazdıklarını bütün yazınsal öğeleri soyutlayarak çözümleyebilen, eleştirebilen yazar adayı, aynı zamanda okumayla yoğun ve sürekli bir ilişki içinde yaşamayı başarabilirse, yazmayı da er geç başarır.

Semih Gümüş

Yazar Olabilir miyim? ister edebiyatın çetin yollarına gidin, ister ıssız bir adaya, yanınızda bulunması gereken bir kılavuz kitap.

Yaratıcı Yazının Yolları, Yordamları • Nasıl Yazmalıyım? • Gerçek, Düş, Kurmaca • Yazınsal Metin ve Hikâyesi • Yazınsal Kişileri Yaratma Biçimi • Metin Nasıl Başlar, Nasıl Biter? • Bir Anlatım Sorunu: Birinci Kişi Anlatımı • Yoğunluğun Sırrı • Olay Örgüsü ve Düğümleri Bağlamak • Mekân ve Nesneler • Bir Anlatı Olarak Kısa Öykü • Yalınlığın Zorluğu ve Olanakları • Yalınlıktan Karmaşıklığa Geçiş • Romancının Deneyimi • İnsanın Yazıdaki Yeri • Nasıl Yayımlayabilirim?

Notos Eleştiri-Deneme
183 s. • 13*19,5 cm • Haziran 2012 • 15 TL • ISBN 978-605-5904-18-0
E-kitap (epub) 6 TL • e-ISBN 978-605-5904-98-2